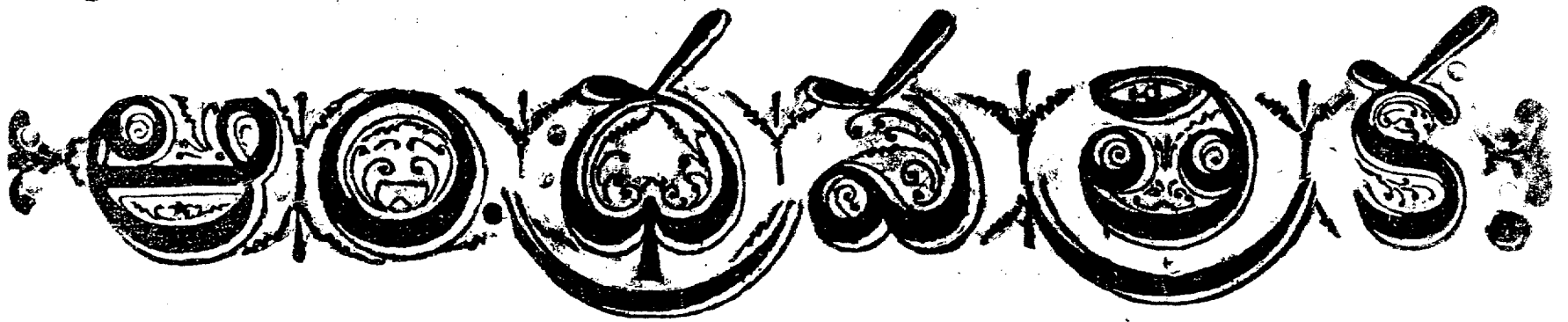

Register No. M. 1118.

Post Box No. 212.

విడివత్రిక 1-కి 0-1-0

Telephone No. 544.

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ మే నెల 17-వ తేది బుధవారము
శ్రీ రక్తాక్షి నామ సంవత్సరము, వైశాఖమాస శుద్ధ తృతియ 3.

No. 31
సంచిక ౩౧

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి కూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ

తలనొప్పిల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
చిరస్థు నొప్పుల బారవోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
తగ్గును తగ్గించును కురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు సంజీవంతిది

ఈమందును దుద్ధగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్క-నిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబు శెట్టివీధి మదరాసు.

కావలెను

ఫిల్టరును తయారుచేయు: ట్టి కంపెనీకి వాటాలను కక్
వాసు చేయు ఏజంట్లు ప్రతియూరలోనూ కావలెను. కమీషను
ధారాళముగా నియ్యబడును. వివరములకు ఈదిగువవిలాస
మునకు వ్రాయవలెను.

గ్రాండ్ యన్ సినిమా ఫిల్టరుకంపెనీ లిమిటెడ్,
నెం 4, కన్నెట్ సంగు, ఎగ్మోరు, మద్రాసు.

నక్సన్ దంతచూర్ణము

ఈ చూర్ణము జీవజన్తువులతో తయారు చేసబడినది
జ్వల సంబంధమైన వ్యాధు లన్నిటిని పోగొట్టును.
దర్శి 1-కి 2 అణాలు. డజన్ 1-కి రు 1-4-0.

టి. ఎన్. స్వామినాథశాస్త్రి,
2 ఎ. ఆలంసాతా పిల్లవీధి, తిరుచి శ్రీనివాస, మద్రాసు.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

3.5-24 తేది శనివారమునుండి 9-5-24 తేది శుక్ర
వారమువరకు రెండుసార్లు సాయంత్రము 6-15 నిమిషమున కాగ్రె
9-30 గంటలకు శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8-15
గంటలకు కూడ యూనివర్సల్స్ స్క్రీమింగు సినిమాతో ది
ఈగిల్స్ టాలన్స్ మిక్సిల్ ఫిక్షన్, డ్రామా, క్లెన్స్,
కృత్యములు. ప్రాణముతీయులు,
ప్రాణముపోవుట మొదలగునవిగల అధ్యాయము. డ్రెడ్ థామ్
సన్ & ఆన్ లిటిల్ ప్రధానాపాత్రలను ధరించిరి. ఉపకథలు
7, 8, 9, మాడవవారము 6 భాగములు. యూనివర్సల్స్
గ్రేట్ బాక్సింగు సినిమాను ది లెడర్ ఫువర్స్ ఇంటర్ నేషనల్
న్యూస్ & కామిక్ కూడ చూపబడును.

అమృతమునకు

తోట్లు, చర్మములు, మొదలగు వానిని నొ
క్కుటకు ఉపయోగించెడు హైడ్రాలిక్ యంత్ర
ముతో సహా 8 హెచ్. పి. కాంపులెల్ ఆయిల్
ఇంజను అమ్మబడును.

దీనికి స్వ తదారుడు ఎలక్ట్రిక్ పవరుకై
యత్నించుచున్నాము.

Alfred Young & Co, Ltd;
Post Box No. 40, Madras.

రత్నపురుషలేఖ్యం

ఈ పవనము రత్నక కర్పించును. బలహీనతపోగొట్టి, బల
ము కలిగించును. శుక్లమేహమువల్ల కచ్చినదగ్గు, మూత్ర రోగములు
అకూడా యీమందువల్ల తగ్గును. శుభివ్యాధులకులను చెడిన
మును బాగుకరచును. కే ౪ ౩.4-౦.

శగ లేఖ్యం

హిరణ్యకైశ కర్పించు అగ్గితమందు. శక్త్యును కేదు.
కల్ప ౪ 1.8-0 ౦౦.

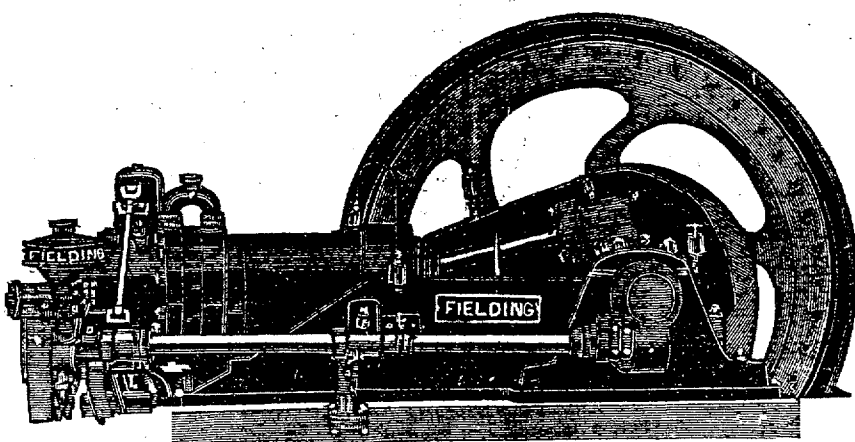
పట్టాభిరామవైద్యశాల

కాయవరం- గోదావరిజిల్లా.

“ఫీల్డింగు” ప్రసిద్ధి కెక్కిన న్యూట్రెపు కోల్డు వేపరైజరు
క్యీక్ స్టార్టింగు శమిడిశల్ కూడు ఆయిలు యింజను

STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

ఈ ఏప్రిల్ తే 1 ది నుంచి ధరలు యింకను తగ్గించబడినవి.

సుమారు రెండే నిమిషములలో వేపరైజరు చల్లని స్థితిలో నుండిగనే ప్లాట్లు కాగల
ఈ యింజనులను కొనుటవల్ల అనేకలాభములను పొందవచ్చును.

ఈ యింజనులకు కూడు ఆయిలు ఖర్చు, సాధారణమైన కూడు ఆయిలు యింజనులకు
అయ్యే ఖర్చులో సుమారు సగముమాత్రమే ఆవును. అన్ని నైజాలు యెప్పుడున్న ప్లాకులో
నుంచబడును. మీకు కావలసిన నైజాలకు ఆలస్యముచేయక వెంటనే వ్రాయుడు.

Telegrams:— Sole Agsnts: D. L. Sastry & Co.,
MACHINISTS 12, Thambu Chetty Street, MADRAS.

Post Box
No. 203

గోదావరిమండల మహాజనసభ

రెండవదినవర్య

(స్వీయవిలేఖరి)

అస్పృశ్యతానివారణ నిర్వచనము: తీవ్రచర్య

స్వరాజ్యపురి, ఆలనూరు, మే-8.

నేటియందుము 8.30 గంటలకు మరల గోదావరిమండల మహాజనసభ హాట్ల వరదరాజునాయుడుగారి యధ్యక్షతన జరుపబడెను. కంభంపాటి లక్ష్మీనరసింహ సోమయాచారి, గరిష్ఠ శక్తివీరభద్రరావుగార్ల ప్రార్థనలు జాతీయగీతములతోను సభ ప్రారంభమయ్యెను. నేడు శ్రీ శ్రీ గవచ్చి నవాబ్ అయ్య జేవర కాశీశ్వరరావుగారు, హాట్ల ఎస్. వి. రామారావుగారు కలరు. పిదప అధ్యక్షులు యాక్రందితీర్మానములను పాఠించిరి. ఆవి అంగీకరింపబడెను.

విచ్చికభట శిక్ష

1. తీర్థాధికారులయందును, కాంగ్రెసు ప్రచార సంఘమునను అత్యాచారములను వారించుట జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారు దళములుగా నేర్పడి తనిఖీక్ష నీయవలసినదని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

హిందీ న్యాయము

2. గ్రామములందు హిందీభాషయందు ప్రజలు గూఢులను అభిమానమునకు సంపాదించుచు, ఇంకా యెక్కువగా నీ భాషాన్యాయము చేయవలసినదని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

అకాలీ సత్యాగ్రహము

3. అకాలీలు తమ మతస్వాతంత్ర్యమును రక్షించుకొనుటకై గావించుచున్న సత్యాగ్రహము న్యాయమైనదనియు, గురు ద్వారా ప్రబంధసంఘములు ధర్మసమ్యక్త మైనదనియు ఈసభ వారు నమ్ముచున్నారు.

ఈసందర్భమున అకాలీవీరులు మాపుచున్న మార్గదర్శకమును అహింసానిగ్రహములకు యీసభవారు అభినందించుచున్నారు.

అస్పృశ్యతా నివారణము

శ్రీ యుత కంభంపాటి లక్ష్మీనరసింహ సోమయాచారుగారు యాదినవతీర్మానమును ఉపపాదించిరి:—

“అస్పృశ్యతయనేది దురవస్థయనును తొలగించి హిందూ ముగ మాడబడుచున్న పంచమసోదరుల దుస్థితిని బాపుట కన్ని సంఘములవారును పాటుపడవలసినది యీసభవారు కోరుచున్నారు.”

ఉపపాదకుడు తన ఉపన్యాసమునందు పంచమలు పడే కష్టములను వారినిపెట్టే నిరాదరణబాధలు విధిలముగా చెప్పి అట్టివారిని ఉన్నతస్థితికి తీసికొనిరావలసిన బాధ్యత యితరులందరిపైన గలదనియు, వారినిపాడ సమాచరణీయముగ మాచుచు యిట్టిసభలలోను రోడ్లవిడచి బావులవద్దను చెరువులవద్దను వారుపాడ యితరులతోపాటు ఉండుటకు హక్కుగలదనియుండు నట్లు చేసినగాని వికారమును ప్రేమ బలపరుపవలసినదియై యీసభవారి ఉన్నతజెందదనియు చెప్పి తీర్మానమును విశేషీకరించిరి.

శ్రీ యుత మండపాక రంగయ్యనాయుడుగారు తీర్మాన మామోదింపును అస్పృశ్యతను తొలగించుట యనునది కార్యాచరణలో పెట్టవలసినదని కోరిరి.

సవరణ తీర్మానము

అంతట పులవరి భీమలింగమూర్తిగారిని తమ సవరణను పాదించువని కోరగా, తనతీర్మానము స్వతంత్రము తీర్మానముగా నుండుటకు సోటీసుయిచ్చితినియు, ప్రై తీర్మానమునకు సవరణగా తాను పెట్టలేదనియు ఆయన అధ్యక్షునికి లుచు చెప్పెను.

స్వతంత్రతీర్మానముగా పెట్టవలసినదని నోటీసు భీమలింగమూర్తిగారి రిచ్చినమాట గాస్తనమేగాని సభుతీర్మానమును అట్టిగా విషయనిర్ణయసభలో అంగీకరింపబడలేదనియు, విషయనిర్ణయసభాధ్యక్షు డట్లు అంగీకరింపక సవరణ తీర్మానముగానే నుంచెననియు కార్యదర్శి కళా వెంకట్రావుగారు అధ్యక్షునికి విశేషపరచెను.

అధ్యక్షుడు సవరణగానే తీసికొనుట కంగీకరించి భీమలింగమూర్తిగారిని మాట్లాడుమనెను.

ఇట్లుచేయుట అన్యాయమనియు మరల అధ్యక్షుని తమ అభిప్రాయమును యిచ్చుని భీమలింగమూర్తిగారు కోరిరి. కాని యియ్యబడలేదు. అయినను ఆయనతీర్మానమును నిట్లు జదివి ప్రసంగించిరి.

“ప్రస్తుతదేశభృత్తుల ననుసరించి దేశాభివృద్ధికి వలయు సాధనములలో అస్పృశ్యతానివారణము ముఖ్యతమయిన సాధనము గావున అస్పృశ్యతానివారణ మొనర్చుటకై యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

“మానవునకును సంఘమునకును జాతికిని అస్పృశ్యతను గలిగించు భయంకరకారణములను తొలగించి నశింపజేయుటయే అస్పృశ్యతానివారణమునను. కాని వివిధకులములను వివిధ మతస్థులను సహపంక్తిలో భోజన మొనర్చుటయు నొకరు స్పృశించుటయు మాత్రము అస్పృశ్యతానివారణమునకు యెంత మాత్రము సాధనములు కాదనియును అవసరము కాదనియును నిష్పయోజనములు అనర్థదాయకములు అనియును నీసభ వారు నమ్ముచున్నారు.

“అస్పృశ్యతను మూలకారణములగు కారీరక మానసిక ఆఘ్నియ పాశములవలననే తొలగించుకొనుటకు ప్రతిమాన పునః ప్రతిపదియును ప్రతిజాతియును గాఢతమ ప్రయత్నమును చేయవలయుననియును, తత్ప్రయత్నములందు సకలమానవులను తోడ్పడవలసినదనియు, ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నందు లకు వలయు పునఃప్రబంధమును గావించుటకు మనయెడల కాంగ్రెసుసంఘమువారు తనకృపిని సలుపవలయుననిపూడ తీర్మానించుచున్నారు.”

ఆసలు తీర్మానమునందు బాహుళ్యముగా అస్పృశ్యత నివారణముచేయవలసిన దని చెప్పబడియున్న దనియు, కాని దీనిని అమలుపెట్టుటలో అనేక సంశయములు కలుగుచున్నదనియు, కాకినాడ కాంగ్రెసులో అందఱును కలిసి భోజనము చేయుటవలన అస్పృశ్యతా నివారణములో అస్పృశ్యులతో కలిసి భోజనముచేయుటపూడ గలవని ప్రజలకు భయముకలుగు చున్నదనియు అందువలన కాంగ్రెసునకు దూరలగుదరనియు, గాంధీమహాత్ముడు అన్ని వర్ణములవారును భోజన ప్రతిభోజనములను జాత్యంతర వివాహములను చేసికొనవలసినది అర్థము చెప్పలేదనియును, కాంగ్రెసునకును భోజన ప్రతిభోజనములు దృష్టిదోషమునకును సంబంధములేదనియు, తనతీర్మానము అస్పృశ్యతానివారణమున స్పష్టముగ తెలియజేయుచున్నదనియు కనుక తనతీర్మానమును అంగీకరింపవలసినదనియు భీమలింగ మూర్తిగారు ఉపన్యసించిరి.

కోటమర్రి రఘుపతిరావుగారు (కాకినాడ) తీర్మానము నామోదించిరి. అస్పృశ్యతానివారణ కావలసినదనియు చేయవలసినదనియు తనకును అంగీకారమే అనియును, కాని గాంధీ గారుపూడ అంగీకరింపని యితరులజూచుచుండ భోజనముచేయ వలసినది భోజన ప్రతిభోజనములు గావించవలసినది అట్టిదానిని పెట్టినట్లుయితే చాలమంది విముఖులగుట తటస్థించుననియు, పండితులను పామరులను ఎల్లరిని ఒక్కతాటిమీద తీసికొని నచ్చి నడిపించుట శ్రేయోదాయకమనియు స్వరాజ్యసంపాద నకు దౌర్జన్యరాహిత్య సహాయనిరాకరణము పెట్టినట్లు దౌర్జన్య రాహిత్య అను విశేషము లున్నట్లు స్పష్టతొకరు సవరణ యిట్లు పెట్టబడెననియు చెప్పిరి.

నాళం పట్టాభిరామారావుగారు (రాజమండ్రి) ఆసలు తీర్మానమును బలపరచుచు మాట్లాడిరి.

గాడేపల్లి మార్యనారాయణశర్మగారు ఒకసవరణను పంపగా, విషయనిర్ణయసభలో పెట్టబడియుండకపోవుటచేత అధ్యక్షులు త్రోసివేసిరి.

ఆంధ్రరత్న దుర్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారిని యీ తీర్మానములందరిని మాట్లాడువలసినదని ప్రత్యేకముగ కోరబడి రి. కాని ప్రతినిధులైనవారికి తగినఅవకాశ మియ్యకుండా ప్రతి నిధికానివారిని ఆహ్వానించుట ఉచితముకాదని అధ్యక్షునికి ాందరు తెలిపిరి. ఆయనప్పటికిని ఒకగౌరవనాయకుని కోరునట్టి హక్కు తనకుగలదని అధ్యక్షులు ఆంధ్రరత్న గారిని రాపించిరి.

ఆంధ్రరత్నగారు అదైవదృష్టిని, కర్మమార్గమునను (రస) భక్తిమార్గమునను, అస్పృశ్యతవిషయమును చర్చించి, అస్పృశ్యతను నివారణము చేయవలసినది కాంగ్రెసు వేదిక మీద నుండి చెప్పినప్పుడు దానిని నిర్వచనము చేయవలసిన పనిలేదనియు, సర్వతోముఖముగా ఎల్ల జాతులందును పోగొట్టుకొనవలసిన దనియు, విధికారణమున యాచరసాంకర్యము కావలసియున్నదనియు కాక తప్పదనియు, పంచమలను రోడ్లు మొదలనుచోట్లకు రానియ్యవలసిన దన్నా రనియు, భోజన ప్రతిభోజనములు వర్ణాంతర వివాహములు చేయవలసినది చేయవలసినది యీ నిర్వచనము యిప్పుడు చేయ వద్దనియు, అసలుతీర్మానము బీజాపూర సంపుటికరముగా నుండనీయవలసినదనియు, సవరణలో మొదటిభాగము బాగా యున్నదనియు, తక్కినవంతో నిర్వచనమనియు, అనిర్వచనము యిప్పుడు నలదనియు, చెప్పిరి.

భవిషిపాటి సత్యనారాయణగారు పిదప సవరణను బల పరచిరి. కాకినాడ కాంగ్రెసులో వర్ణాంతర జాత్యంతరభోజన ములు జరుగుటచేతనే యిప్పుడీసవరణ తీర్మానము పుట్టినదని యు, ఇప్పుడు నిర్వచనము చేసికొనకపోయినయెడల బాధ లున్నదనియు మొదలైనసంగతులు చెప్పిరి.

దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్యగారు పిదప ఉపన్య సించి కోరబడుటచేత ఆయన దయచేసిరి. తమ యుపన్యాసము నందు యిట్లు చెప్పిరి. దేశభాగ్యముకొరకు స్వరాజ్యప్రాప్తి నిశ్చయముగా కలుగవలెనన్న యీ అస్పృశ్యతసమస్య లేలవలసి

యున్నది. ఆసమస్య చేహారినగాని స్వరాజ్యము సంపాదించి నప్పటికి దానిని నిల్వపెట్టుకొని పరిరక్షణచేసికొన వలెనను, అందువలననే మహాత్మాగాంధీగారు యీ మాతామార్గమును కని పెట్టి చెప్పియున్నారు. కాని కాంగ్రెసుచెప్పినదానిని చెప్పు కొనవలెను కాని, వాక్యార్థము చేయవలసినదిలేదు. ప్రత్యేక వ్యక్తులు వారియిష్టమువచ్చినట్లు భోజనములుచేయుట మొద లైనవి చేసిన చేయవచ్చును. ప్రత్యేకవ్యక్తులతో అవసరము లేదని సవరణతీర్మానము నుపపాదించువారలు ప్రజలలో నొక అపోహమున్నట్లును అందువల్ల స్పష్టతొకరై తీర్మానము పెట్ట బడినట్లు చెప్పినారు. కాంగ్రెసువారే అందరిని కలువనలెనని పన్నాగమునన్ని కాకినాడ కాంగ్రెసులో జాత్యంతరభోజన నియ్యబడెనన్న సంశయమున్నట్లు చెప్పినారు. అట్టిదేనియును లేదు. ఇష్టమున్నవారు కలిసి భోజనముచేసినారు. లేనివారు వేరుగా ప్రత్యేకముగా దృష్టిదోషములేకుండ భోజనముచేసి నారు. నేను కాంగ్రెసు సన్మానసంఘాధ్యక్షుడన ననుటచేత, నాకు కొంతతెలియును. ఇట్టి భోజనయేర్పాటును గురించి నాలో ఆలోచింపబడలేదు. సన్మానసంఘములో ఏమితిర్మా నము చేసియుండలేదు. విందుచేయవలసిన తలంపుతో భోజన యేర్పాటు చేయబడెను. అదివరకు ఎంతవర్ధిగా నుండెనో అంత కుద్ధిగానే పాకము అట్లే యుండెను. ఎవరియిష్టమువచ్చినట్లు వారు కూర్చుండి భోజనముచేసిరి. ఇష్టములేనివారు కొందరు వెళ్లిపోయియు నుండవచ్చును. కాబట్టి వ్యక్తులయిష్టముతోనిమి త్తములేదు. ఎంతవరకు కాంగ్రెసు నిర్ణయించినదో అంతవరకు అందఱును చేయవలసినది. అందఱును కాంగ్రెసు చెప్పినదానికి బద్ధులయియుండవలసినది. పంచమల నన్యాయముగా చూచుట అధర్మము. అందువల్ల ధర్మమునుబట్టి పంచమలను దూరముగా తోలిచేయక సమానఆచరణతో చూచుకొనవలెను.

వీడిఅయిన అపోహమువున్నట్లుయితే దాని నిజమును గ్రహించి నివారణచేసికొనవచ్చును. ఇతరులకు నిజసంగతినే బోధపరచవచ్చును కావున తీర్మానములో నిర్వచనము చేయ నక్కరలేదు.

అధ్యక్షుడు ప్రతినిధులను సుశిక్షితులై యుండమనుట

ఉపన్యాసకులకు అధ్యంతరములకులిగించి డీకొనుచున్న గందరగోళమునుచూచి అధ్యక్షు లిట్లు సభవారికి చెప్పిరి.

నేనిట్టి గందరగోళమునకు (Indiscipline) ఇష్ట పడను. యిట్లు స్పష్టముగా చెప్పినందులకు మీరు నన్నుమన్నింప నలయును. మీరు ప్రతికలో చూచియుండవచ్చును. నేను కొన్ని మహాసభల కగ్రాసనాధిపతిగా నుండినది యెచ్చటను యింత శిక్షణము (discipline) లేకపోవుటను చూడలేదు.

యొక్కడొక కష్టముమాత్రము కనుపించుచున్నది. అది గందరగోళములేకుండ చేయుట. ఒకరులేచి యేమిచెప్పినప్పటికిని మీరు మధ్యన ఆయన కభ్యంతరముపెట్టరాదు. వ్యక్తుల నడచా రించి వారిని ఆక్షేపణచేయరాదు. మీరు దేశభక్తులు. ప్రభు త్వముతో యుద్ధముసలుపుటకు యిచ్చట మీరు కూడియున్నా రు. మీకుకావలసిన ముఖ్యమయినసంగతి సుశిక్షితముగాను శాంతియుతముగాను నుండటమే నేర్పుకొనుట కాకినాడ కాంగ్రెసులో సంబంధించి యీ వాగ్వాదము యేమో తెలియగోరు చున్నాను.

అంతట ఒకరిద్దరు కాకినాడ కాంగ్రెసులో అంతర్జా తీయవందులే యీ సవరణతీర్మానమునకు మూలకారణమని సం బంధమును చెప్పబోయిరి.

బులును సాంబమూర్తిగారు పిదప కాంగ్రెసువిందుసమా చారమునుగురించి విచిత్రముగా చెప్పిరి.

మొట్టమొదట వివిధవర్ణములకు భోజనశాలలో క్లాసులు కట్టబడినవనియు, వర్ణములచేతను తెలుపుటలు మొదట లే వనియు, దరిమిలాను అట్లు కట్టబడినవనియు కట్టినందుకు కొంత తగవువచ్చినవనియు, మొదలయినసంగతులు చెప్పిరి. అధ్యక్షునితోను అన్ని జాతుల వర్ణములతోను కలిసి భోజనము చేయవలసినదని వారు నాడురాత్రి చెప్పియుండలేదనియు అది పోరబాటకీప్రాయమనియు, భీష్మద్రుపదును యితరులుగ మా మాన్యదీయులతో కలిసి భోజనముచేయు అని వారన్నప్పుడు అట్టిభ్యంతరములు గలవారికిని పూర్వాచార పరాయణులకు వేరుగా నుమారు 100 కి మరియొకపందిరిలో భోజనముపెట్ట బడెననియు, పండిట్ మోతీలాలునెహ్రూగారు యెవరికిని నిర్బంధములేకుండ చేసినయేర్పాట్లకు సంలేసించినదియు చెప్పిరి. కొన్ని ప్రశ్నచిట్టిలుపంపబడినపుడు ఆప్రశ్నలకు సమాధాన విడిచిరి. తాముచూచిన కాంగ్రెసులో సాధారణముగా అల్పా హారవిందును కాంగ్రెసుఅధ్యక్షునికి జరుగుచుండుట ఆచారమై యున్నదనియు ఆచ్యుతరామయ్యగారును గంటి సుబ్బారా యుడుగారును టిపాట్టిని యియ్యగోరిరనియు కాని సన్మాన కార్యనిర్వాహకవర్ణమువారు సమావేశమై విందుభోజన మేర్ప రుచుటకు తీర్మానించినదియు అది తమకును కాంగ్రెసుఅంత ర్జాతరవాత్రముగానుండవలసినదియు తీర్మానించిరి. ప్రత్యే కముగా సాంకర్యములేకుండ భోజనముచేసేవారికి ప్రత్యేక యేర్పాటు చేయబడినవనియు సాంబమూర్తిగారు చెప్పిరి. మరునాడు జరుగు పండితసభలో యీ అస్పృశ్యతసమస్య

చరిత్రపరిచయమును ఆసక్తికరముగా కాంగ్రెసువ్యవస్థాపకముల యీ అసలు తీర్మానమును ఆపివేయ నక్కరలేదనియు చెప్పిరి. కాంగ్రెసు ప్రచారముచేసిన ప్రచారములు కల్గినప్పుడు తమ యిష్టము ప్రకారము చేయవచ్చునుగాని ప్రజామండలికముగాచేప్పే బాధ్యత వారియందున్నది. కావున వ్యక్తిత్వము కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకముగా నుండరాదు.

అయ్యతేవర కాశీశ్రీరావుగారు (బెజవాడ) అస్పృశ్యతనివారణ మనకేమో కాంగ్రెసు ఉద్దేశమునుచెప్పిరి. కాస్త్రీ విరుద్ధము కాదా అనుచర్చ యిప్పుడవసరములేదు. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులు కలిసి కూర్చుండుటలే పంచములకు గూడ అట్టి హక్కును కలుగజేయవలసినదనియు దూరముగ తిరిమివేయగూడదనియు అర్థము. అట్టి ప్రక్రమ గూర్చి యింత నర్హతలేదనియు, ప్రభుత్వసభలలో స్వరాజ్యము వచ్చినపుడు పంచములకు ప్రాతినిధ్యము కల్గినపుడు పంచములకు స్థాని మిచ్చట కలుగదనియు, కాకటి అస్పృశ్యతానివారణము కావలెననియు, భోజనవివాహ వ్యవహారములతో యిప్పుడేమి ప్రసక్తి లేదనియు చెప్పిరి.

లక్ష్మణరాజు సుబ్బారావుగారు యింక చప్పటివేయకలసిందని తీర్మానముపాదించిరి. కళా వెంకట్రావుగారు రామోదించిరి. ఇట్లు కొంత గందరగోళము ప్రారంభమైనది. ముఖ్యముగా గాను బలపరచువారలు తగినంత అవకాశము మాట్లాడుతమలో వారికిగూడ నియ్యవలసినదనియు మాట్లాడు సంఖ్య ఇద్దరిని చేసి తమకు అవకాశ వియ్యకపోవుట కేవలము అన్యాయమని అసమ్మతి ధిక్కారముచేసిరి. ఈ అల్లకల్లోలములలో అధ్యక్షు డెట్లు రూలింగుయిచ్చిరి. 2 ని సమరణము అనుకూలముగను, 2 ని తీర్మానమునకును సవరణకును వ్యతిరేకముగ, ఒక్కడని తీర్మానమునకు అనుకూలముగను, తీర్మానము నుపపాదించినవారికి ప్రత్యక్షతరము చెప్పటకును మాట్లాడనిత్తుననిరి. ఇదిగూడ శాశ్వతముగ లేదనియు, తీర్మానమునకు అనుకూలముగ వెంటమంది మాట్లాడిరో అంతమందిని సవరణ కనుకూలముగ మాట్లాడనియ్యవలసినదనియు, భవిష్యత్తులో సత్వనారాయణ మొదలైన సవరణ బలపరచినవారు చెప్పిరి. ఇట్లు గందరగోళమునంతటా అధ్యక్షులు లేచి, ఇట్టి అల్లకల్లోలముగా నుండినందుల తాను సభను ఆపివేయవలసి వచ్చుననియు తాను రూలింగు యిదివరకే యిచ్చితినినియు ఆ ప్రకారమే జరుగవలసినదనియు చెప్పిరి.

ఇది కేవలము అన్యాయకనినీ పాక్షికముగ నున్నదనినీ యిట్టిసభలో పాల్గొనకూడదని చెప్పము, భవిష్యత్తులో సత్వనారాయణ, పులవర్తి ధీమలంగమూర్తి, పీటూరి వాసుదేవశాస్త్రి, మల్కాల గోపాలరావు, కోటమర్తి చినరఘుపతి రావుగార్లును మరి ఒకరిద్దరును సభాస్థితిని వదలి వెళ్ళిపోయిరి. దువ్వూరి వెంకటేశ్వర్లుగారు తమపార్టీ నెల్లిపోవుటచేత అసమ్మతిసూచకముగా మాట్లాడనని చెప్పి కూర్చుండిరి. వెల్లిపోననిరి.

జొన్నలగడ్డ మల్లపరాజుగారు సవరణమైన తీర్మానముపైని మట్లాడినవారి అభిప్రాయ మొకటే గనుక సవరణ స్వప్రముగా నున్నది. కనుక సవరణను ఆమోదింపవలసినదని కోరిరి. పునులూరి కోదండరామయ్యగారుగూడ సవరణను ఆమోదించిరి. గాడేపల్లి నూర్యనారాయణశర్మగారు (పితాపురం) తీర్మానమునకును సవరణకును వ్యతిరేకముగా మాట్లాడిరి. అధ్యక్షునిచే త్రోసివేయబడిన తన తీర్మానమును తెలిసికొన్నయెడల తాను వ్యతిరేకముగానున్నందుకు కారణము తెలియగలదని ఈ క్రిందిది జదివిరి.

“దేశీయమహాసభ కేవలము రాజకీయ సంస్థయైయున్నను ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితుల ననుసరించి అస్పృశ్యతానివారణ తీర్మాన మంగీకరింపబడియున్నది. నానావర్ణభోజనము మొదలగు సాంఘికవిషయములబట్టి ఇటీవల మనమండలములలో కలిగిన అస్పృశ్యతానివారణ గురించి దుర్భ్రమ తొలగింపబడక దేశీయ మహాసభ యట్టి సాంఘిక మతివిషయములందు యెన్నడును జోక్యము కలుగజేసికొన నేర దని ఈ మండల ప్రజలను “హెచ్చరించుచున్నాను” అస్పృశ్యతానివారణ అనవసరమని గాని పోగొట్టుకొనగూడదని గాని తన అభిప్రాయము కాదనియు దుర్భ్రమ పోగొట్టుటకై, అపోహను పోగొట్టుటకై తీర్మానమును పెట్టిబోలిననియు దానిని త్రోసివేయుటవలన సభవారి యెదుటనున్న తీర్మానములకు వ్యతిరేకముగ నుండవలసినవాడ నై తినియు మొదలగు సంగతులు చెప్పిరి.

యర్రమల్లి జగ్గన్నశాస్త్రిగారు కూడ కంటికిని వ్యతిరేకముగా మాట్లాడిరి. గాంధీగారు ఈ అస్పృశ్యతను గురించి చెప్పినపుడు తాను దానిని రాజకీయ సమస్యగా నమ్మితినిని యీ దశమిలూని ఇదికేవలము రాజకీయమేకాక మత సాంఘిక

ములతో సంబంధపడి యున్నట్లు తన అభిప్రాయమును మాట్లాడి కొంటిననియు సాంఘికమైనదిగానినంటి నాయకులు అస్పృశ్యత నివారణ తమదృష్టిలో నుంచుకొనలేదనియు దీనిని గురించి పనిచేయలేదనియు ప్రచారములేతమాడ పనిచేయించలేదనియు ఘంటాపథముగా తాను చెప్పగలననియు, ఈసమస్యను గురించి యిచ్చితిమని నొక తీర్మానమునకు వచ్చేవరకు యిది అసాధ్యముగానే యుండిననియు ఈ అస్పృశ్యతకు రాజకీయముతో సంబంధములేదని నమ్ముచుననియు, ఇది కాంగ్రెసు తీర్మానముగనుక దానికి వ్యతిరేకముగా నుండుటగాని దాని త్రోసివేయుటగాని జేయకూడదేమోయని సందేహింప బనిలేదనియు యిందుకు కారణము, కాంగ్రెసుయొక్క కానిస్టిట్యూషన్ సరిగాలేదనియు అందువలన యీ తీర్మానముల నన్నిటిని త్రోసివేయవలసినదని కోరిరి.

సురేంద్రనాథ ఆర్యాగారు మిగల ఉద్దేశముతోను ఉత్సాహజనకముగను తీర్మానమున కనుకూలముగా గంధీరీపన్యాసముచేసిరి. అస్పృశ్యత నివారణ జేసికొననంతకాలము విదేశీయులచే మలకనగు నీచముగను చూడబడుటతటస్థమనియు, తనకు ఒక్కటియే శాస్త్రము కలదనియు అది దేశమాతను సేవింపుట ఈశ్వరుని నృప్తిలో అందరును సమానులనియు కనుక భేదమేమియు యుండినక్కరలేదనియు చర్చలవరము లేవనియు హెచ్చరించెను. తీర్మాన ముపపాదించినవారిపక్షమున రంగయ్యనాయుడుగారులేచి యావత్తు విషయము తెలిసియేయున్నదనియు జై పు వల సిన క్రొత్తదేదీయును లేదనియు తీర్మానమును అంగీకరించవలసినదనియు చెప్పిరి.

తీర్మానముపై సమ్మతులు తీసికొనగా సవరణ ఓగిపోయెను. తీర్మాన మధికసంఖ్యాకులచే నంగీకరింపబడెను. యిప్పటికి 11-30 ఘంటయ్యెను.

కాంగ్రెసు పరిశీలనము

శ్రీ బులుసు సాంబమూర్తిగారు ఈ క్రిందితీర్మానముపపాదించిరి “ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘముయొక్కయు జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘముయొక్కయు కాంగ్రెసు పరిపాలన సమగ్రముగా జరుగుటకు యీసంఘము శాఖావిభజన కావించుకొని ప్రతియొక్కశాఖకు ఒక్కొక్క సభ్యునికై బాధ్యతయిచ్చి యేకబాధ్యత కలిగినవర్గముద్వారాపరిపాలన వలెను” ఉద్దేశ జాతీయవిద్య హిందూమహమ్మదీయ మత్యలనము స్థానికపాలన సంఘములను స్వాధీనపరచుచు నుండు ఇత్యాది ఇతరపనులలో రాష్ట్రీయ, మండలసంఘములు యేమియు పనిచేయలేమనియు తన యనుభవమునియు కనుక కాంగ్రెసు కార్యములను శాఖలుగా విభజించి పాశ్చాత్యదేశములలో క్యాబినేటు సిస్టం ఉన్నరీతిని కాంగ్రెసులోకూడ ఒక ప్రతినిధియైన నెన్నుకొనుటయు ఆ ప్రతినిధియైన కనుకూలులైన మంత్రివర్గమును ఆయన యెన్నుకొనుటయు జరుగవలసినదనియు, అట్టిరీతిని జరిగినప్పుడే ఈ సంఘసభలలో యెప్పుడు జరుగవలసిన వాదోపవాదములు, చర్చలు, డెబ్బలాటలు పోవుననియు, ఏకీభావముకలవారిచే కార్యక్రమము చక్కగా నడిపింపబడుననియు అట్టియడ కాంగ్రెసుకార్య మభినృద్ధిజేందుననియు మంత్రివర్గమునందు విశ్వాసము తగినపుడు క్రొత్త మంత్రివర్గము వచ్చుననియు చెప్పిరి. మొసగింటి తిరుమల రావుగారు రామోదించిరి.

మండపాక రంగయ్యనాయుడుగారు శాఖావిభజనకు అంగీకరింపుచు “ఏకబాధ్యత” అనుపదము పెద్ద గంధగోళముగానుండి అర్థమగుటలేదనియు ఈక్యాబినేటు వ్యవహారమంతయు చూచిన పాశ్చాత్య వ్యామోహము నింకను బాధపడుచున్నట్లు కనబడుచున్నదనియు కనుక దీనికి వ్యతిరేకముగా నున్నామనియు చెప్పిరి.

గాడేపల్లి నూర్యనారాయణ శర్మగారుగూడ వ్యతిరేకముగా నుండుచు, ఇంతవరకు కాంగ్రెసుపనిచేయుటలో అసమ్మతులయెంతిమని ఈ తీర్మానమువలన కనిపించుచున్నదనియు, సంఘములోను ప్రజలలోను భావము మారవలసినదనిగాని కాంగ్రెసు కానిస్టిట్యూషను యంతట్లో మార్చవలసిన అనవసరమేదనియు చెప్పిరి.

మొ. తిరుమలరావుగారు ఉపపాదకుని తరపున ప్రత్యక్షతరమునిచ్చిరి. ఇప్పుడు కాంగ్రెసుసంఘములే సమావేశమవుట దుర్భ్రమమగుచున్నది. కాలమంతా వినియోగించే సభ్యులులేక పోవుటచేత కార్యము చక్కగా నెరవేరుటలేదు. అని తనయుక్త అనుభవమునియు ఈ మండలములో ఒక్కరిపైకార్యభారమంతయు నిలువబడియున్నదనియు తన అనుభవముని చేపి యిట్టిప్రముఖులంతా కార్యనిర్వాహకవర్గముగా యేర్పడవలయుననియు అప్పుడే ఏమియుగా కార్యము, సాఫల్యమునననియు తీర్మానములోని “ఏకబాధ్యత” అనుమాటకు కలెక్టివురెస్పాన్సుబులిజే సమదాయబాధ్యత అని అర్థమనియు కాబినేటు యిట్టిపదము చెప్పుకొన నక్కరలేదనియు చెప్పిరి.

రంగయ్యనాయుడుగారు తిరుమల రావుగారు విమర్శన ఉపపాదకుని అభిప్రాయమునకు సరిగా వ్యతిరేకముగా నున్నదనియు మరియొక అర్థములో చెప్పిరినియు ఆ అర్థమునకు తనకును సమ్మతియే అనియు నూచించిరి.

సాంబమూర్తిగారును తిరుమలరావుగారును తమ అభిప్రాయములు ఏకీభవించుటచేత తీర్మానమును ఓటుకు పెట్టబడెను. 28 గురు అనుకూలురుగను, ఎననుండుగురు వ్యతిరేకులుగను సమ్మతుల నిచ్చిరి. పెక్కురు తటస్థులుగనుండిరి. తీర్మానమంగీకరింపబడెను. అప్పటికి గుమారు 12 గంటలైనది. సాయంకాలమునకు సభ నిలుపుచేయబడెను. ఇతరసభలు జరుపుటచేత సావకాశములేక సభలేపటికి నిలుపు చేయబడినది.

క స్తూ రి

వెల తులము 1-కి రు. 40-0-0 లు.

ఇది ప్రశస్తమైన నేపాథిదేశపు కస్తూరి. డెడికొంచెమైనను కఠినత ఘాటుగలిగి యుండును. వాచీమును హరించి జేవామునకు వేడియు వృద్ధియు జేయుటకు కస్తూరి కలువల పదార్థము. వ్యూములకు, బాలెంతికోగములకు, సన్నిపాతములకు మిగల నుపయోగించును. వైద్యులును ఓటుంటికులును వ్యర్థమును దివిచిలేప్పించివాడిన వెలయును, గణమునందు రాధము పొందగల.

పచ్చకమ్మగారు మొదటికి రు. 1-కి రు. 8-8-0 లు.
పచ్చకమ్మగారు:— రెండవరకం వెల రు. 1-కి రు. 1-0-0 లు.
కుంకుమపువ్వు:— వెల రు. 1-కి రు. 1-1-0 లు.
రంగువేసిన గడ్డికాక నిజముగ కోయకపువ్వు. గులముకన్న తక్కువ పంపబడును.

బ. మనకు ధాతువుపైకి యూవానివైద్యు డీనిన విశేషముగ వాడెదరు. మొదటికిరకము పంపగలము.

మొమ్మాయి మ చిది. రు. 1-కి రు. 5-0-0 లు.
శిలాజిత్తు మందిది. రు. 1-కి రు. 5-0-0 లు
ఆపచ్చికాన లేక జున్నుతు. 1-కి రు. 3-8-0 లు.
జున్ను మొత్తముగా కొనువారికి చవుకగా పంపబడును.

దంతచూరము.

డబ్బీ 1-కి వెల రు. 0-2-0 డబ్బీ 1 కి 1-4-0
ఈదంతచూరముతో పండ్లతోమటకులను చిగుల్లు గట్టిపడును. చిగుళ్లుండి రక్తము కారవండును. నోటువర్ణంధములకు యుండును. పండ్లముక్కములకరి కెల్లగా నుండును.
సర్వసామాన్యముగ వాడుటకు దగియున్నది.
అమ్మతాంబూలము డిపో బొంబాయి, మద్రాసు.

స ర న ము

వృ థ మై న ది

న వ్వు క మె న ది.

యిప్పటిమోస్తా ప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇన పవెట్టులు ఈదినవలె తెలుపబడిన వారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగాయున్నది. బాంబాయి, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి.

పి. న లే శ మొ ద లి యార్,

ఇరుపపెట్టులు చేయువారు,

ప్రొవైడెన్స్, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
నటరాజన్ ఎంబిసింగు వక్కును.

బొన్ ఆండు బ్రాన్ ఫౌండర్లు

సుబ్బరాయశిల్పిగి, పెద్దనాయున్ శేట, మద్రాసు.
కేంద్రముల సంబంధించిన భాగములయొక్క డిజైన్లు రిజిస్టర్ చేసి యివ్వబడును.

పండిత మహానాథ

అస్పృశ్యతా నివారణము

అస్పృశ్యత శాస్త్రవిరుద్ధము. అధ్యక్షకోపన్యాసము

అస్పృశ్యతానివారణ తీర్మాన మంగి రింబడుట

స్వరాజ్యపురి, ఆలూరు మే 5:— ఎల్లప్రాంతముల నుండి ఆంధ్రపండితుల నాహ్వానించి అస్పృశ్యతనివారణ సమన్వయ కమిటీ నిర్ణయించుటకు పండితమహానాథ ఆలూరు స్వరాజ్యపురి మంటపమున జయప్రథముగ అత్యుత్సాహముతో జరుపబడెను. పండితులు అనేకులు దయచేసిరి. కాంగ్రెసు నాయకులు మొదలగువారు, రైతులు పాములు స్త్రీలు అనేకులు దయచేసిరి. సుమారు 2000 సభ్యులు కలరు. (All India Congress) సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు, స్వాగత మొసంగిరి. వివిధ విభాగాలకు అనేక విషయములు అస్పృశ్యతను గురించి అందు చక్కగా చర్చించిరి. తాత్కాలికములందు అస్పృశ్యత వలననే నశిరి.

ప్రహ్లాద్ పండిత కావ్యకంఠం గణపతిశాస్త్రిగారు సభాధ్యక్షతవహి స్వీకరించిరి. ఆయన సర్వజనానుభవముగా పాండిత్యమున విజ్ఞానమున గల మహాపన్యాసమును ఒక గంటకాలము చేసిరి. అందు ముఖ్యభాగములు యీ క్రింద జెప్పబడెను.

అధ్యక్షుని ఉపన్యాసము

సోదరసోదరీమణులారా! నాయక్ యోగ్యత సాధారణమైనను, పండితవర్గమునకు చేరిన నన్ను మీరీ మహాసభకు అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనినందున పండితవర్గమున కేమర్యాదచేసినవారైతిరి. అస్పృశ్యులుగా వ్యవహరింపబడు పంచమలయొక్క ఉద్ధరణమునకై రాజకీయకక్షలవారందఱు యేకాభిప్రాయమైరి. కాని, పూర్వచారపరాయణులు మాత్రము యీ పంచమల అస్పృశ్యత శాస్త్రసిద్ధిమేని నమ్ముచు యీ యుద్ధమును మతధర్మవిరుద్ధమని తలచుచున్నారు. కనుక ముఖ్యముగా నేనియంపన్యాసములో అస్పృశ్యత శాస్త్రసిద్ధిము కాదనే విషయమునే నిరూపింపవలసి యున్నాను.

పూర్వచారపరాయణులవాదము

శాతమస్తోత్రంలో “అంత్యోపాధిష్ఠః” అనుమాత్రమునల న బ్రాహ్మణ్యమును కూడ్రునకు పుట్టినవాడు పాపిష్ఠుడని చెప్పియున్నది. యజ్ఞవల్క్యస్తోత్రముందు “శూద్రాద్యాతస్తు చండాల స్వర్గధర్మ బహిష్కృతః” అని వీనినే స్వర్గధర్మబహిష్కృతునిగా చెప్పినది. మనస్తోత్రముందు “శూద్రాద్యాద్యోగ మక్షత్రాచండాలశ్చాధమో నృణాం” అని వీనినే మనుష్యులకంటె పాతముగా చెప్పినది. ఇంకను యాలక్షణముగల చండాలని అస్పృశ్యులనియు గ్రామముపొరము చేయవలసినవారనియు చెప్పబడియున్నది. మనకు స్మృతులు ప్రమాణములు గనుక మనము చండాలస్వర్గాదులు చేసినయెడల మతధర్మము లగుదుము.

వాదవిరుద్ధము

ఇప్పుడు మనము చర్చింపవలసినది స్మృతులలో నిక్షేపింపబడిన బ్రాహ్మణ్యమును కూడ్రునకు పుట్టిన జాతివారే నా యీ పంచమలని విచారించదగియున్నది. అందుకు తగిన నిదర్శనములను పూర్వచారపరాయణులు మాపజాలకపోయిరి. బ్రాహ్మణ్యమును పూర్వచారప్రాబల్యముచేతనే బ్రాహ్మణులకంటె అనేకమగునట్లు సంఖ్యలో నధికమైన పంచమజాతి యేర్పడినదని చెప్పసాహసించుట మన ప్రాచీన కులకల నవమానియటయే యగును. చండాలశబ్దము ఒకేమాత్రమే క్రింద నుపయోగించువచనముకాని ప్రత్యేకజాతివాచకము కాదు. బ్రాహ్మణులకు సమానగోత్రముగల కన్యాయందు పుట్టిన పిల్లవాండుకూడ చండాలనిగ స్మృతిచెప్పినది. కైదభార్యను అగౌరవించి వేలు వర్షమునందు పుట్టిన ద్వితీయభార్యతో వైదికర్మలను ఆచరించు బ్రాహ్మణుడు చండాలుడని చెప్పబడియున్నది. ఈ విధముగా అనేకతప్పుకార్యములకు పుట్టినవారిని, చేసినవారిని గురించి చండాలరుగా స్మృతులు చెప్పుట గలదు. దాని యభిప్రాయ మేమనగా? బ్రాహ్మణ్యము, కూడ్రున కిచ్చి వివాహము చేయకూడదనియు, సగోత్రావివాహము నిషిద్ధమనియు, ప్రధమభార్యను అగౌరవపరచకూడదనియు వర్ణవసానమగును. ముఖ్యముగా ఆ చండాలపదము దూషణముగా పంచమలం దుపయోగించబడుటచే మనకిసంతయములు వచ్చినవి. ఈ పంచమలు స్మృతులందు నిషేధింపబడిన చండాలరేయని నిరూపించుటకు సాగ్యముకాదు. కనుక ఆ స్మృతివచన బలముచే వారస్పృశ్యులని చెప్పుట పాడికాదు.

ఈ పంచము లేవరు?

ఈ పంచములు, బ్రాహ్మణ్యము కూడ్రునకరముచేపుట్టినవా రయినయెడల, మరి యేజాతివారు, మనుస్తోత్రముందు (బ్రాహ్మణః క్షత్రియవిశ్వామిత్రయోషణాద్విజాతీయః, చతుర్థ ఏకజాతీయః, శూద్రానా పితృవంశము) అని చెప్పియున్నదిగదా, స్వతంత్రముగ పంచమజాతి లేదని, దానివలన తెలియలేదా? అట్లుంటేనేని సమాధానమును ఇచ్చెదను వినుడు. కూడ్రులు

యితరులుగా నున్నారు. వారిలో యిప్పుడు వ్యవహారములో నున్న కూడ్రులు అనివశతము పంచములు, నిరవశతకూడ్రులు యీవిధముగా అయిదు స్వతంత్రజాతులున్నట్లు ఋగ్వేదములో పంచజన పంచక్షత్రి పంచదర్శణీ కల్పములచే స్పష్టముగా తెలియుచున్నది. క్షత్రియర్షణీకల్పములు మనుష్యవాచకములు. ప్రస్తుతపంచములు బ్రాహ్మణ్యము కూడ్రునకరజాతివారయిన యెడల స్వతంత్రముగా అయిదుజాతులని వేరుమఱచే చెప్పుట సమంజసమైయుండదు. వర్ణములను అనులోమ ప్రతిలోమ సంకరములను కలిపి చెప్పినయెడల పంచమజాతులగునేగాని అయిదుజాతులుగావు. పంచజనకల్పమునకు వ్యాఖ్యానము చేయునప్పుడు నిరుక్తమునందు (చత్వారో వర్ణానిహవః పంచమః) అని చెప్పబడియున్నది. ఈ నిహవపదమును అనుచుకున్నాడా పంచమవాచకములలో పరిచియున్నాడు. దీనియందు వ్యవహరింపబడుచున్న చండాలపదము యోగికము. చండకృత్యములు చేయువాడు చండాలుడు. స్మృతులలో చెప్పబడిన చండాలపదము పారిభాషికము. బ్రాహ్మణ్యమును కూడ్రునకు బట్టినవాడు మంచివాడైనను భూతదయ గలవా డయినను, చండాలుడే యగుచున్నాడు. స్మృతులలో చెప్పబడిన స్వర్గాదినిషేధము, పారిభాషికచండాలరకేగాని, యోగికచండాలరకు లేదు. ఈ యోగికచండాలరు అగ్రవర్ణములలోనూడ గలరు.

సంకర జాతి స్మృతుల బలము

దంపతులు భిన్నజాతు లగునపుడు, పుట్టినపిల్లవాండు యేజాతివారగుదురను విషయములో స్మృతులకు పరస్పరవిరోధముకలదు. జగత్తును జూచినపుడు అట్టివాడు తండ్రి తల్లిలలో ప్రధానమైనవారిజాతిని సొందుచున్నట్లు కన్పట్టుచున్నది. విశ్రవస్సుతోనే బ్రాహ్మణులకు రాక్షసస్త్రీయందు పుట్టిన రాక్షస కుంభకర్ణులు తల్లిజాతినిసొందిరి. (రాక్షసలనగా ఆర్యేతరులు) భీమునకు హిడింబియందు పుట్టిన ఘటోత్కచుడు తల్లిజాతినిసొందిన. అర్జునునకు నాగకన్యయగు ఉలూపియందుకలిగిన ఇరావతుడు తల్లిజాతినే సొందిన. క్షత్రియుడు అగు యయాతికి బ్రాహ్మణకన్యయగు దేవయానియందు పుట్టిన యదువు తండ్రి యొక్క క్షత్రియజాతినిసొందిన. అగస్త్యునిపేరి క్షత్రియకన్యయగు లోహముద్రయందు పుట్టిన సంజయవారు బ్రాహ్మణులైరి. ఇప్పటికిని మరేయోగమునందు బ్రాహ్మణులకు క్షత్రియ కన్యలయందు కలిగినవారు క్షత్రియులగుచున్నారు (కొచ్చి కొలిపివాళ్లుగలలో) నాయక్ కన్యలకు పుట్టినవారు నాయర్ల నగుచున్నారు. ఈ యుదాహరణములుఃట్టి చూడగా సంకర జాతుల సంజ్ఞలు వట్టిపారిభాషికములని తెలియుచున్నది.

స్మృతిప్రామాణ్యము

వాదమునకుగాన ప్రకృతపంచములు స్మృతులలో నిక్షేపించిన చండాలరే అవకొన్నను ఆ నిషేధస్మృతులయొక్క ప్రామాణ్యమునుగురించి కొంత చర్చించుచున్నాను. జైవిని మహర్షి స్మృతిప్రామాణ్యప్రస్తావనలో కొన్ని సూత్రములను రచించి యున్నాడు:—

1. ధర్మస్మృత్యులత్యాగ దశబ్ద మనపేక్షంస్యాత్
2. అపివాక ద్రౌపదామాన్యత్ ప్రమాణ మనమానంస్యాత్
3. విరోధే త్వనపేక్షం స్వాదనసతి అవమానం
4. హేతుదర్శనాచ్చ.

వీనితాత్పర్యము:—1. ధర్మము వేదప్రమాణము గనుక స్మృతిప్రమాణము కాదని పూర్వపక్షము. 2. వేదోక్తధర్మాచరణ చేయువారే స్మృతులను రచించినవారు గనుక వానిని అనుమానప్రమాణముగ ఒప్పునవచ్చునని సిద్ధాంతము. ఇప్పుట అనుమానప్రమాణ మనగా స్మృతియందు చెప్పిన విషయమునకు సరిగా వేదమునందు మనకు తెలియని భాగములో నెచ్చలవైన వచన ముండవచ్చునని ఊహించుట. 3. అయితే ఊహకు రెండు ప్రతిబంధకము లున్నవి. మొదటిది. ప్రత్యక్ష శ్రుతికి విరుద్ధముగా స్మృతివచన మున్నయెడల దానిని ప్రమాణముగా నెంచకూడదు. 4. స్మృతికొడుకు రాగముచేగాని ద్వేషముచేగాని ఆ విషయమును చెప్పినట్లు మన మూహించుట కవకాశమున్నయెడల అస్మృతినవచన తనకు సరియైన వేదవాక్యమున్నట్లు మాపజాలక అప్రమాణముగను.

ఇందువలన వైన నుదాహరించిన చండాల స్వర్గనిషేధ వచనములు ప్రత్యేకజాతి ద్వేషముచే వ్రాయబడియుండవచ్చునని ఊహించుట కవకాశముండినందువలన అవి ప్రత్యక్షమైన వేదవాక్యములేనది ప్రమాణములు కాజాలవు. అందువలన ఒక వేళ వీరే ఆ చండాలుని ఒప్పుకొన్నను అస్పృశ్యత శాస్త్ర సిద్ధము కానేరదు. ఉదాహరణముగా రెండు విషయములను చూపెద్యెదను. బృహజ్జాలస్మృతియందు వైష్ణవులు కాని వారు ధర్మబహిష్కృతులనియు చక్రాంకితములు మొదలగు విష్ణుచిహ్నములు లేనివారు అవపితృలనియు చెప్పబడియున్నది. “లింగనం చక్రీనం దృష్ట్యా సచేలస్త్వన మాచరత్” అని మతయొక వచనము కన్పట్టుచున్నది. వీటివలన యీ స్మార్తులు లింగధారులు వైష్ణవులు అందఱుకూడ అవపితృలు కావలసి వచ్చుచున్నది. ఈ వచనములకు ప్రామాణ్యము వీలలేదు. ద్వేష

ముతో చెప్పినందువలన వీటికి ప్రామాణ్య ముండదని ప్రతిపక్ష లాఘ్యముగ తీరదు. వాటికి ప్రామాణ్య మున్నయెడల అంతట బ్రాహ్మణులు అస్పృశ్యులే అగుదురు. అట్టి చండాల నిషేధస్మృతికూడ ప్రమాణము కాదని నీల ఒప్పుకొనకూడదు. ఈ వాదమును మేము స్మృతులలో చెప్పిన చండాలులుగా పంచమలను ఒప్పుకొని చేసినట్లు మీరు తలంపకూడదు. ఒక వేళ ఒప్పుకొనినను ఇబ్బంది లేదనియే చెప్పబడు మాపితిమి.

ధర్మాధికారము

ఇక పంచములు అస్పృశ్యులు కానపుడు వారికి ధర్మాధికార మున్నదా, అనగా, హిందూమతధర్మముల నాచరించుట కధికార మున్నదా, అను విషయమును చర్చించుచున్నాను. పూర్వమిహం సా శాస్త్రమునందు అత్యంతోదారుడును, దయాపంతుడును బాదరి మహర్షియొక్క మతమునందు అన్నిజాతుల వారికిని వేదోక్తధర్మములను ఆచరించుట కధికారము కలదని ఉదహరింపబడియున్నది. నాల్గవజాతివారిలో చేర్చి పరింపబడిన రథకారులకు ప్రత్యక్షముగా వేదోక్తధర్మాధికారము కలదని జైవినిమహర్షి కూడ ఒప్పుకొనియున్నాడు. నిహదునని చెప్పబడిన పంచమునకు ఒకవిధమగు యాగాధికారము కలదని కూడ జైవినియే ఒప్పుకొనియున్నాడు. వేదమునందు కర్మోక్తిగా విదుజాతుల వారికి అన్నిని ఆరాధించు అధికారము కలదని నూచించు మంత్రమొకటి కన్పట్టుచున్నది.

యఃపంచర్షణీరభి నిమసాదవమేవమే.

కవీ గృహపతి ర్యవా.

అనగా, సన్నిహిత్యము విదుజాతులవారిని అభిలషించి ప్రతి యింటియందును గార్హపత్యాగ్నిరూపుడై యున్నాడో.

అన్ని నిగురించి చెప్పినప్పుడు మరియొక మంత్రములో “విశే విశేయజ్ఞయాయ” అని చెప్పియున్నది. అనగా, ఒక్కొక్క మనుష్యునకును ఆరాధింపవలసిన అగ్నికి తాత్పర్యము.

ఇంకొక మంత్రమునందు “మిత్రామపంచయేమిరే జనా అభీష్టికేవసే” అనగా మహాశక్తిసంపన్నుడైన సూర్యునకు విదుజాతులవారు నమస్కరించుచున్నారు. వైశేదమంత్రములవలన హిందువులకు ప్రధానకర్మలైన అగ్నిహోతృసంధ్యావందనములు విదుజాతులవారికి కూడ ఉండవలెట్లు ద్రువపడుచున్నది. మనకు యిదే వల స్మృతిగ్రంథముకంటె స్వతంత్రప్రమాణగ్రంథమున పవిత్రవేదమే పూజింపవలసినది. అందు అన్నిజాతులవారికి ధర్మాచరణమునందు హక్కుకలదని చెప్పబడియున్నది. కనుక పంచములు ధర్మహీనలనియు ధర్మమును చేయుటకు అనర్హులనియు చెప్పబడుట వలనపడదు.

ఉపసాహారము

సహోదరులారా సంగ్రహముగా శాస్త్ర చర్చ జరిపించితిని. ఇందుకు తగిన అనుకూలప్రమాణము తెన్నియేని కలదని మీరు నమ్మునచ్చును నా అభిప్రాయప్రకారము పంచములు చేసినది ఒకతప్పు; మనము చేసినది యింకొకతప్పు. పంచములు జంతువులకు ఆత్మయేలేదనువారివలె సంచరించుచు యిదిచరకు హింస వలననుండి నిర్మత్తులు కాక యున్నారు.

మనముచేసినతప్పుమనగా, పంచమలను మహమ్మదులుగా కూడ నెంచక బహిష్కరించి భావదాసులముగా జేసిపెట్టితిమి. వారి హింసాకర్మయొక్క ఫలితముగా వా రెన్నియోబాధల ననుభవించిరి. మన సాంఘిక నిరంకుశత్వమునకు ఫలితముగా మనము రాజకీయదాస్యము ననుభవించుచున్నాము. పంచములు సాధ్యముగనంతవరకు హింసాకర్మమును మరలమృతపాదధర్మ్య సమము తులనాడి తమపాపమును ప్రక్షాళనము చేసికొందురగాక! అగ్రజాతులవారు తమసాంఘిక నిరంకుశత్వపాపమును తమ పంచమసోదరుల నాదరించి పాపుకొందురుగాక! అస్పృశ్యతానివారణము మతవిరుద్ధముల కల్ల. అస్పృశ్యత ఉండుటయే మతవిరుద్ధము. రజస్వలూడి దృష్టాంతములు కొందరు పండితులు చూపియున్నారు. అదివేలు కారణములవై నిలిచియున్నది. ఆ అస్పృశ్యతను దీనికిని సామ్యములేదు. కనుక మన అగ్రజాతులవారు వీరియు జూచుచేయక యీ మాహాపాపము నుండి విముక్తు లగుదురుగాక. తిరిగి యీ యైదుజాతులవారు యేకమతపతాకముక్రిందికి చేరుదురుగాక యని భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాను.

తీర్మానము

అధ్యక్షుని యుపన్యాసాంతరమున, బ్రహ్మశ్రీ మోచర్ల నారాయణశాస్త్రిగారు (కాకరపల్లె) యీక్రిందితీర్మానమును ఉపపాదించిరి.

“వైదిక ధర్మానుష్ఠానములందు తప్ప తక్కినసమయములందు అస్పృశ్యతానివారణ మానశ్యకమని యీసభవారు తలంచుచున్నారు.”

సమయమునకు తగినట్లు ఆయా యికాలములందు స్మృతులు రచింపబడినవి అనియు, యికాలమునకు తగినట్లు వేదవిరోధము లేకుండ మనముకూడ స్మృతిని రచించునగుల శక్తిగలవారమై యున్నామనియు, స్మృతులలో చెప్పబడిన చండాలరు ప్రక్షుతచండాలరు కారనియు, భగవదారాధన చేయు

22

స్వామి శ్రద్ధానందగారు

బెంగళూరులో ఉపన్యాసము

(స్వకీయ విలేఖరి)

బెంగళూరు, మే 6:— నిన్న సాయంత్రము రత్నవల్లి థియేటరునందు డా॥ సి. బి. రామరావుగారి ఆధ్వర్యమున శ్రీమద జరిగిన సభలో శ్రీమద్ధానందస్వామివారు, హిందూసంగతాను ఉద్దేశముగూర్చి దీర్ఘముగ 2 గంట కాలముపన్యసింపిరి. పెక్కుమంది ప్రభుత్వోద్యోగులుగూడ సభకు విచ్చేరిరి. లోలత్ కా ర్యూరు శ్రీనివాసరావుగారు, ఆర్యసమాజములకు వున్న స్వామి వారుచేసిన దేశసేవగూర్చి యింతకు సాగిరి. స్వామిగారికి హిందీ, కన్నడము, ఆంగ్లభాషలలో స్వాగతప్రము లాసంగ బడెను. సభ రాజకీయసభగా కుప్పన సభ్యులలో కొందరు “మహాత్మాగాంధీజీ” యను కేసువేయబడిన సభను సమా వేశపరచిన వ్యక్త్యాపములు చాలగూడోననబడిరి.

స్వామివారు ఉపన్యాసమును ప్రారంభించినతోడనే హర్షస్వరములు చెలరేగెను. స్వామిగారు తనకు ప్రసాదించబడిన అశ్వినందన పత్రములకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు, ఆంగ్లమున ఉపన్యసింపవలసినందుకు విచారించిరి. వారిప్రసంగము తననవానిగా ఒకరనుని దేవుని ప్రార్థించెను. పిదప ఉపన్యాసమును ప్రారంభించి “హిందూ” యనుపదము చాలవిశాలార్థముగలదని చెప్పి వెను. 70 యేండ్లక్రిందట కాశీలో నొకపండితుడు మనమత గ్రంథములలో హిందువుడనవడమేలేదనియు, కావున మనమందరము ఆర్యుల మగుదుము. 1928 సం॥ కాశీలోగూడెన హిందూసభవారు బాధ్యుల పార్టీవారినిగూడ హిందువులుగా చేర్చుకొనిరి. ఆసభవారి యభిప్రాయముప్రకారము హిందూదేశమున ఉద్భవించిన అన్నిమతములవారు హిందువులేయనవచ్చును. అందుచేతనే సభవారు జాపాను, టిబెటు, మున్నగుస్థలములలోని బాధ్యులకు ఆహ్వానములనపిరి. పార్టీలు మాట్లాడు భాషలో 100 కి 80 వంతుల సంస్కృతపదములుగలవు. వారిమతము యిం చుమించు ఆర్యులయొక్క ఆధర్వవేదమును పోలియుండును.

హిందూమతోద్ధారణ మానకత్వము

ఆర్యహిందూ మత సంస్థాపనగూర్చి తనయభిప్రాయము లకు ప్రతికలలో అపార్థములు కల్పించుచుండుటకు స్వామివారు విచారమున దెలిసిరి. తన ఉపన్యాసములను పత్రికావిలేఖ రులు తమచిత్తమువచ్చినరీతిని స్వాభిప్రాయములచేర్చి ప్రకటిం చుచుండిరినియు, చాలమందికి హిందుసంగతాను సంస్థాపనమన వసరమని ందరు దలంచినది. చెలిసిరి. “నేను హిందూమహమ్మ దీయమైతి చెడగొట్టువలయునుల జేయుచుంటిని కాంగ్రెసు నాయకులనిరి. హిందూమత సంస్థాపనము పాపమునా? మహా మృద్ధియులు ఇస్కంతు ఈ లేమా, ముస్లిములగు అను సంకలనేర్ప రుమనలేదా? ఆవిధముగా హిందువులుగూడ నేల సంస్థలనేగ్ప రుమననగూడదు. 80 యేండ్ల క్రిందునుండి హిందువుల జనసంఖ్య 74% నుండి 69 ౦/౦ కి క్షయమైనది. విధముగా తగ్గమం డినచో 42౦ యిండ్లలో హిందూజాతి యంతయు నశించును. మహమ్మదీయుల సంఖ్య 67 ౦/౦ హెచ్చినది. మహమ్మదీయుల సంఖ్య హెచ్చుటకు హిందువులసంఖ్య తగ్గుటకు కారణములను యోచింపవలెను. ఇతరమతములనుండి తమమతములకు చేర్చుకొను టయేగాక, వారు స్థాపించిన మతసంస్థలు గూడ మహమ్మదీయ మత మభివృద్ధిజెందుటకు కారణములైనవి.

శాఖాహారము

మహమ్మదీయులు హిందువులకన్న యెక్కువ బలవంతు లు. వారుయెక్కువ సత్తువగల ఆహారము తినెదరు. మాంసము తినుటవలన వారికిబలము వచ్చుటలేదు. అమాటకువచ్చిన శాఖాహారములు తినువారికి యెక్కువబలము ఓర్పుగలుగును. మాంసాహారము బద్ధకము నెక్కువజేయును. శాఖాహారమట్లుగాదు. మహా మృద్ధియు లెక్కువ పాలుత్రాగెదరు. అందుచే బలము కలిగి యుండురు.

గోసంతక్షణ

గోసంతక్షణగూర్చి హిందువులు చాలసారులు మొఱతెట్టుచుండురు. అజ్ఞానమువల్లను దురభిప్రాయముల వల్లను చాలతగవులు వచ్చుచుండును. బక్రీదునాడు మహమ్మదీయుల తక్షణోవుల వధించుట నిశ్చయమే యనుకొందము. వారిపండుగ సాలినకొక్కసారియేవచ్చును. యామధ్య ఆనుదినము యితరులచే వధింపబడు గోవులమాటయేమి. ఇండియాలో సైన్యములనిమి త్రముఒక మిలియన్లవఱకువులు వధింపబడుచున్నవి. ఇతరఉద్యోగుల ఆహారనిమి త్రము 80 లక్షలు వధింపబడును. బక్రీయలకు మున్నగు వారికి 15 లక్షలు తోళ్లకుగాను 10 లక్షలు వధింపబడుచున్నది. ఈవిషయములలో మహమ్మదీయులెంతమాత్రము నిం దార్హులుగారు. హిందూమహాసభవారు చాలసూచనల గావించిరి. స్వతంత్రరాష్ట్రములలో పశువులకు పచ్చికబయల్లను ప్రత్యేకముగా విడచిపెట్టవలెనని నూదించిరి. గొడ్డుకోతలవారికి ఋణముల నీయగూడదని కోమట్లకు నూదించిరి. కొన్నిచోట్ల గోవులను బండ్లకట్టి వాటిచే పనిచేయించెదరు. ఇశ్చాలరురా

చారము. గోవుల సంతక్షింపలేని బ్రాహ్మణులకు గోసంతక్షణ కాలం నొప్పగించుటాదు. గోవులకై యిచ్చినవిరాళములన్నియు గోభక్తులు ఉపయోగించుకొనుచుండురు. రైలురోడ్ల కిరు ప్రక్కలను గోవుల కపాయముకలుగకుండ దడికట్టవలెను. గోమాంసము తినువారికి గోవులనువిక్రయింపమనియు, గొడ్డుకోతల వారికి ఋణముల నీయమనియు హిందువులు ప్రమాణము జేసికొనవలెను.

స్వదేశీ ఉద్యమము

చాక్రిచాతుర్యము ఉత్తరదేశమువారికన్న యెక్కువ పూర్వపార పరాయణులుని దెలిసిరి. కాని స్వామివారి కట్లుకపడలేదనిరి. గోవుగోవు నుపయోగించిన మాంసాహారు బట్టలనే యింకను కట్టుచున్నారు. వీరు గోమాతను పూజించు వారే యగునో విదేశబట్టలను త్యజించవలెను. 1850 సం॥ ఒక పత్రికయందు 80 యేండ్లు చాటివేదప హిందూదేశము లోని తయారగుచున్న చేతిములు బట్టలతో పోటీకి నిలవజాలమని ఒకరు ప్రానియుండిరి. ఇప్పుడు పరిశీలు లబులిటయినవి. 1885 సంవత్సరములో థక్కా పరిశ్రమ నూచివేయబడిరి.

సాంఘిక ఆచారములు

ఇంక ననేకవిషయములగూర్చి ఉపన్యసించుచు సాంఘికాచారములగూర్చి దెలిసిరి. హిందువుల సాంఘికాచారముల కన్న మహమ్మదీయుల ఆచారములు కొన్నివిషయములలో మంచివిగానున్నవి. హిందూవిధవల యవస్థ చాలాభూరిముగానున్నది. ఇరువదియేండ్లలో వితంతువులసంఖ్య 15000 నుండి 6 లక్షలకు మించినది. దీనికంతకు బాల్యవివాహములే కారణము. దరగుల్ల మనుదురాచారము చాలచెడ్డది. హిందూవివాహమునకు రూ 11 వ్యయముసరిపోవును. అంతటితో వివాహము సరివుచ్చవలెను. మగవారికి 25 యేండ్లు స్త్రీలకు 15 యేండ్లు మించనిది పూర్వమెవ్వరును వివాహములు జేసికొనెడివారుగారు. హిందూమహాసభవారు వివాహమునకు తగిన యాడు మగవారికి 18 ఏండ్లు, బాలికకు 12 ఏండ్లుగ నిశ్చయించిరి.

దేహ సాత్త్వము

హిందూసాముంతయు దృఢముగానుండువలెనని గోరినచో వారికి దేహపరిశ్రమ యలవాటుచే శుభవలెను. వీరికివారు ఆర్యసంతక్షణమైన చేసికొనజాలరు. ఆర్య సంతక్షణాగౌరవైన హిందవులు శిక్షణగలిగియుండవలెను. తగినసంస్థాపనలేకుండినచో హిందువులు యితర మతములవారికి తోడ్పడజాలకుండురు. హిందూధర్మమున ముఖ్యోద్దేశమేమన ఒకరిని యెడగొనుటగాదు. స్వయంకహాయము చేసికొనుట.

ఉపన్యాసమును ముగించుచు స్వామివారు తాను బెంగళూరులో హిందూమహాసభ సందేశమును చెలువపచ్చెననియు, అచ్చట నొక కాళుసభ స్థాపింపవలెననియు చెలిసిరి. హిందూమహాసభ - వేదధర్మములనే ప్రచారము జేయుచున్నది. సంప్రదాయములను వేరుజేసినది. ఇవి మానవ కల్పితములు. వేదములు దైవ సృష్టిలేనివి.

స్వామివారు నేడు 2 గ ఆర్యసమాజ మందిరమునందు కర్నాటకమున కొన్నివిషయములగూర్చి ముచ్చటించెదరు. గోరక్షణసభవారి యాజమాన్యమున నేడు 6 గ. హిందూసభులనగూర్చి ఉపన్యాసము జరుగను. కంటూసుమెంటులో అస్పృశ్యతానివారణగూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

జపాను అమెరికాదేశముల సంబంధము

మాలానా మహమ్మదాలీగారి లభిప్రాయము “జపాను అమెరికాదేశముల సంబంధముగూర్చి మితిభిప్రాయమును తెలుపగోరి”నని బహువేశమున ప్రాముఖ్యతలవారాప్రతికలలో నొక్కటియగు జపానా అనేహితుకా సరిపాడకుడు, అభిభావిత కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడగు మాలానా మహమ్మదాలీగారిని కొడుకు మాలానాగారి అంతరంగిక కార్యదర్శి ఒకరితవార (రైట్ బ్రేయిడు పెలిగాం)నంజెను. “హిందూత్వ బాతియరకు ప్రత్యేక ఒంటరితము ముఖ్యతము, అబాతియర మానవసంఘమునకు మహాసభము. కాని కలుననే జిహ్వా మహాసంగ్రామము కలిగింది. అంతటితో గాచిత్తి అతరించియుండ కలిగింది. జాతిద్వేషము ప్రపంచగ ప్రాప్తిమిం బంద జేసిననుగ పరిణమించుట అభివృద్ధిమునకు రెండవ మైల్, వలససంబంధములకు జాతినీబంధముల చాల అవగాహనము. అవగాహనము నేజాతియును గూడ ఒకపాపముగా జపానుదేశము తన అసమృద్ధిమూత్రమే ప్రకటించి మిన్నకుండ నూడెడు. ప్రాగ్జేతునందు జపానుదేశ మొకభాగముగలదే బహువార ప్రాగ్జేతగతమున బాపాడవలెను. ఈరీతిగా విశాలమూసపాపాదర్శనబాధ్యతములకు వచ్చినదేశము వారి బాధింపబడెను” అని మాలానాగారు ప్రత్యుత్తర మొసగి. (ఆ॥ వె॥)

వైకంఠభటు

నిన్న వైకంఠో యోగం, నాయరుసభలు ప్రారంభమైనవి

ఎస్. ఎస్. డి. పి. యోగంసభ
వైకంఠో 21 వ సభ నిన్న ప్రారంభమైనది. డాక్టర్ కన్నునగా రథ్యక్షత విహించిరి. విభజిబాతియర చర్చలువారి 800 మంది సభకువచ్చిరి. శ్రీలుగూడ వచ్చిరి కృష్ణవైద్యగారి స్వాగతోపన్యాసము నొగిన పిమ్మట జిమారను (ఎం. ఎల్. సి.) గారు గరవత్సరవేదకు వదిలి. శాస్త్రవిద్యవారికోట్లో గులుకు. వైకృతులను విమ కుగ్గతు సభుసభ్యులు. ఎన్న కొనబడిరి.

నాయరు మహాసభ

శ్రీ. మ.భావాయుగారి ఆధ్వర్యమున నిన్న వైకంఠో విభగూడ ప్రారంభమైనది. ఎస్. రామకృష్ణపిళ్ల (ఎం. ఎల్. సి.) గారు స్వాగతోపన్యాసము నొసరి. విమ కుగ్గతు సభుసభ్యులెన్న కొనబడిరి. అస్పృశ్యతానివారణ సభాగ్రహమున తోడ్పడవలెను. యోగం, నాయరు సమాజములవారు లిపి పం యనలెనని తావు యవస్థించిరి. (ఆ॥ వె॥)

తారకేశ్వరము తగదాలు

సమాధానము తుమరునట్లున్నది
తారకేశ్వర దేవాలయ పరిపాలనను సంస్కరించుటకు నచ్చిబాసందస్వామి కొంతకంతిల టింబతో టింకెను. స్వామిమతున. తుదైవి మోవిన నేమలకుగూర్చి రాష్ట్రీ శాస్త్రాగను సంఘము వక్షుకు న కేండ్లదానుగాను హిందూ సంఘము వారు ను గూడ బిచారణ జేసిరి. శరములు సరిగా భ్యవరచబడలేదని మ జాంతు నుడి తె ను. మధ్యకర్త బిహ్యారమునకు తుమారు సమ్మతించెను. దానుగారి పుష్కారమున కందరు సంగీరించిరి. మహాతెగుగూడ సంగీరించెను. “నేను సమాధానమును బిచ్చుటకు ప్రయత్నించు చున్నాను. వివక్షమువారుగాని కలహా బాహును కలిగి. పచాడెను.” అని బానుగారు సచ్చిదానంద స్వామిని మహాంతుషకుగాని కిరి చార్తనపిరి. (ఆ॥ వె॥)

రోమనుకాథలిక్కుల కొట్లాటలు

ఇద్దరకు త్రివ్రమగుదెబ్బలు తగులుట
తిరువాత్తి, 6 మీ:— కర్ణవదమునల కొంతకంత యుండెయ్య నవర్తకాధిష్టానము నిష్పాకతుల కాథలిక్కులకు పాలక్కురాయి చర్చిలలో వివాదములు కలుగుచుండెను. దీనిఫలితముగా నిన్న నిష్పాకతులవారిని కొట్లాటులు జరిగెను. వరకృష్ణుల రాష్ట్రవిమలలోని కొట్లాటెరి. చాలమందికి గాతములు కలిగింది. ఇరువురకు తీవ్రమగు నాయములు కలిగెను. కొట్లాటు కాపుటకు స్థాపించినుదగ్గమును వెంటనేనచ్చెను. నిష్పాకతుల కాథలిక్కులు. ఇగవర్తకాధిష్టానతో శరవ మూసాకట్టులను గొనుటచే నీకలనాయులు కలగ్గి నెను. అగ్గె

భారత ఖిలాఫతుసంఘసభ

ఈనెల 10 వ తేదీన జుహూలో జరుగను
భారత ఖిలాఫతు సంఘసభ యా నెల 10 వ తేదీన జుహూలో జరగను. భారతాను లొగించుట, 1928 మార్చిలో యాజుత్తా విశ్వమహమ్మదీ సంధన జరుపుట మున్నగు విషయము లాసభలో చర్చింపబడును. (ఆ॥ వె॥)

నాభా కేసువిచారణ

స్వైరలు మేజిస్ట్రేటును నియమించిరి
నాభా అశాలి కేసును విచారణజేయుటకు రాయసా హులు అమలవానుగారిని స్వైర మేజిస్ట్రేటుగా నియమించిరి, యెను నిన్న రి క తేదీన అమర్కెరుండి నాభాకు వైరెను. (ఆ॥ వె॥)

ఒరియంటల్ లైబ్రరీనుకొనెనె

60 ఎత్తరములకుచేయు గోలెన్. జాబిలియత్సవము
బెంగళూరు మే 6:— బెంగళూరులోనున్న ఒరియంటల్ లైబ్రరీనుకొనెనెశాఖయొక్క గోలెన్ జాబిలి యుత్సవము నిన్న యిచ్చుట ఆచరింపబడెను. మైసూరు కొన్నిలలో ప్రభుసభ్యుడుగానుండియున్న దివాన్ బహదూర్ రాఘవేంద్ర రావుగారు అధ్యక్షత విహించిరి. (ఆ॥ వె॥)

విశ్వవిద్యాలయమునకు

19 తేదీన సిమ్లాలో ప్రారంభమగును.

సిమ్లా, 6 మే:— 19వ తేదీన సిమ్లాలో ఉదయం 11 గంటలకు రాజప్రతినిధిచే తెరవబడు విశ్వవిద్యాలయ మహా సభకు విశేషమైన కార్యక్రమము తయారుచేయబడినది. ఈ క్రింది విషయములను విచారించుటకు ఆ దినమున 4 కమిటీలు నియమింపబడును.

(1) విశ్వవిద్యాలయ ప్రాశస్త్యమును ఒక విశ్వవిద్యాలయమునుండి మరియొక విశ్వవిద్యాలయమునకు మార్చుట, విశ్వవిద్యాలయ ఉపాధ్యాయులను సర్వకాల ఉపాధ్యాయులు అనుగా నియమించుట, అట్టిదానికి వరతుల నేర్పరచుట.

(2) పుస్తక భాండాగారములోని పుస్తకములను అద్దానినుండి యిద్దానికిని ఇద్దానినుండి అద్దానికిని మార్చుట.

(3) ప్రకృతిశాస్త్రమునుగూర్చి భారతీయ పత్రిక నోకదాని ప్రచురణచేయుట.

(4) భారత విశ్వవిద్యాలయముల పరిశీలన సమానము చేయుట.

(5) విద్యార్థుల సలహాకమిటీలకు బదులు యూనివర్సిటీ బూత్ అనుదాని నేర్పరచుటయు, కేంద్ర యూనివర్సిటీ ఏజెన్సీని లండను నగరమున స్థాపించుటయు.

(6) (ఎ) అత్యున్నత కేంద్రీకీ విశ్వవిద్యాలయముల ప్రాతినిధ్యములకు సరిపోవునట్లును (బి) ఇంగ్లీషు విశ్వవిద్యాలయములవారిచే హిందూదేశమున పరిశీలన జరిపింపబడుటకు వీలు కలుగునట్లును, భారతదేశములోని పరిశీలన అంగసామ్రాజ్యము గుర్తింపబడుటయు.

20 వ తేదీన యాకమిటీలవారు సభలు చేయుదురు.

21వ తేదీన యాక్రింది విషయములు చర్చింపబడును.

(1) విశ్వవిద్యాలయ పట్టాలము (2) డిపూరూసు లోని (సిన్సు ఆఫ్ టెల్సు కళాశాలలోని కడపటిపరిక్షను ఇంటరుమిడియుటు పరిక్షను సమానమైనదానిగా గుర్తించుట.

(3) భారతవిశ్వవిద్యాలయములలోని విద్యార్థులను అత్యున్నత కేంద్రీకీ విద్యార్థులనుకల కింపుకమిషనుకు చెప్పుకొనుట.

(4) భారతవిశ్వవిద్యాలయములలో ఆధునిక భాషలస్థానము

(5) భారతదేశభాషలు,

(6) ప్రకృతిశాస్త్ర పుస్తకములయందు యూరపియను భాషల నుపయోగించుట.

21-తేదీ సాయంకాలమునను, 22 వతేదీ యుదయమునను ఈ కమిటీవారలయొక్క నివేదికపత్రములు విచారించబడును. 22 తేదీ సాయంకాలమున విచారింపబడు విషయములు:— (ఎ) ఉన్నతవిద్యను ప్రత్యేకముగా నేర్పించుట (బి) పరిశోధనలలో సహకారము. విటికోకలిసి అన్ని విషయములందును భారత విశ్వవిద్యాలయములకు సహకారముండునట్లు పథకుల నేర్పరచుటయు, కార్యతముగా అంతర్విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణము నోకదానినెర్పాటుచేయుట. 23 వతేదీన యందు చేర్చబడిన తక్కినవిషయములు చర్చింపబడును. అప్పటికి వాయదా వేయబడిన విషయములునుగించబడును. (అ.ప్రె.)

పంజాబు గవర్నరు

6-వ తేదీ సాయంకాలము

లాహారును విడిచి పెట్టెను

లాహారు, 6 మే:— పంజాబు గవర్నరు 45 ఎడ్వర్డు మాకగను యాసాయంకాలము 5-45 నిమిషములకు లాహారు నుండి ప్రత్యేకరైలుబండిలో కడసారి బయలుదేరెను వెంటలు బహిరంగముగా జరుగలేదు. ప్రధాన సెక్రటరీయగు క్రెయిగు గారు ప్రయత్నమునెక్రటరీయగు మేజరు బ్లూమ్ గారు మేజరు హాట్ కెల్లెను డమాటో ఎడికాంగులను వారిని వెంటదించిరి. రైలుబండి స్టేషను విడుదలవుచు వెయ్యితుపాకులను కేల్చిరి. 45 ఎడ్వర్డు రేపుడయము 5-20 నిమిషములకు డిపూరూసునవత్తెను. (అ.ప్రె.)

మాండలేలో వ్యవసాయకళాశాల

జూలై 1 తేదీన ప్రారంభమగును

రంగున, 6 మే:— మాండలేలో వ్యవసాయకళాశాలయ, రివ్యూ పాఠశాలయ జూలై 2 వ తేదీన తెరవబడును. ఈసంవత్సరము 24 గురివిద్యార్థులు మాత్రమే దీక్షింపబడుదురు. రెండవతర తీర్పురచును. పరిశీలేలు సంవత్సర గోరు వారు రెండువత్సరములు విద్యుభ్యసించలేదు. డిప్లూమండ గోరు వారు నాలుగువత్సరములు విద్యుభ్యసించలేదు. కొలదికాలములోనే పురకళాశాలను రంగున విశ్వవిద్యాలయమునకు తెలిపెదరు అపుడు డిప్లూమండగతి విద్యార్థులకు వ్యవసాయమును కు.వి.ఎస్.సి. దీక్షింపగలుగును. ప్రభుత్వకళాశాల కల 1150 ల చొప్పున కొన్నివిద్యార్థిదేశముల నేర్పరచెదని తెలియచున్నది. (అ.ప్రె.)

గంధర్వమహా విద్యాలయము

23 వ వార్షికోత్సవము

మొన్న పాఠశాలయ మదరాసు యునైటెడ్ కలెజ్ మొదలయినందు గంధర్వ మహావిద్యాలయము జూలై 23 వ వార్షికోత్సవము ఏ. రంగస్వామి అధ్యక్షుగాను ఎం. ఎల్. ఎ. గారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. పాఠశాలయలో మన్న యా విద్యాలయము క్రధానోపాధ్యాయులకు కడిత విష్ణుదిగంబరు గారు యావరమానకు కచ్చి చాల శోభలనుండి కను గాన మాధుర్యములకల క్రాంతము జేయుచుండిరి. నిన్నటి కథకు చామంది పాఠశాల, ముఖ్యముగా గుజరాతీశ్రీలు పెక్కుమంది కచ్చియుండిరి.

రంగస్వామి అధ్యక్షురయ ముందుగా, 23 యేడ్లక్రిందకు పా.శాలయలో స్థాపింపబడిన యావిద్యాలయభివృద్ధికై పండిట్ గారు చాల శ్రద్ధాహింయ యందీరయి, ఉత్తర కేశవంకయి యికి యిప్పుడు దక్షిణ కేశవంకను వచ్చి యున్నారయి, ఉత్తర కేశవం కేశవం గానములకు సంయోగము నచటూర్చు నెంతి రనియు తెలిపిరి.

కొధారిగారి ఉపన్యాసము

పిదప సి. ఎ. కొధారి, బి. ఎ. ఎల్. ఎల్. బి. గారు విద్యాలయ చరిత్రను తెలిపిరి.

కా.వి.యొక్క బొమ్మ కృత్యమునకు అదకుకైన గాన విద్యుభ్యుత్యముజేయబడి హి.పు.కా.కు.గు భోగపుజాతివారిలో నే బదియిండి పోవుటకు సహించుటకల కడిత విష్ణుదిగంబరు గారు 1826 నుండి 1931 వరకు ఉత్తర హిందూస్థానంకయి యికి ప్రచారముచేసి గాన కళావికారణలకు మన కేశవంకా చాలమందిని తయారుజేయుటకై ప్రథమమున 1901 లో లాహారులో గంధర్వ విద్యాలయమును స్థాపించిరి. అప్పటినుండి రానురాను యిట్టి విద్యాలయము లభి కృద్ధికై 1919 లోకలైపి. ఇప్పుడు అన్ని విద్యాలయములలోను గలది 8.00 మంది నేర్పుకొనుచున్నాడు. సంగీతవిద్యకు క్రాంతిగాను 12 నుండి గలదు. ఇది బాబూ కేశవంకా కేశవంకాచే ప్రయత్ని కొత్తకాకు సంగీత విద్య నేర్పుచున్నాడు. దీనికి క్రధాంత్యము 40 (పాఠ్యము ముద్రాపెయి. ఎత్తుకల యావిద్యాలయమును దర్శించిరి.

సంగీతము 9 యేడ్లవరకు నేర్పబడును. కేశవంకాకు ఉచితముగా భోజనము కేశవంకాచే నేర్పుచును. సంగీతము నేర్పునపుడు భక్తి, ప్రధానముగ నేర్పుచే సా.పుక తీర నమునకు చాల లాభకరముగలుగుదురు. విద్యాలయము అను సాహ సు రూ 75000 వ్యయముచున్నది.

1917 నుండి ఆహార్యుగావారునందు విద్యాలయము యొక్క సంగీత మహాసభ జరిగినది బన్నెను కేశవంకా గారు అధ్యక్షులుగా నుండిరి కాని యాభిమతము సంగీతము కృత్తిగాగలవారి కచ్చి యిరువురు క్రధ యుదయించెను. 1921, జూలైయగీతముల కొరకై గాంధీగారి అధ్యక్షతక్రింద పోల సంగీతసభ జరిగెను. అట్టిపథయే కరల కాకినాడలో సి. ఆర్. దాసుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. కచ్చిభాష చెల్లాములో జరుగెను.

ఈసభల యిన్నిటియందు క్రధగ పనిచేసి యెక్కుక క్రమను గొనుచున్న పండిట్ గారి కీర్తనముకల శోగ్యముల గోరు చున్నాను.

సి. ఆర్. శ్రీనివాసయ్యగారు

పిదప దక్షిణదేశ సంగీత నిధియగు సి. ఆర్. శ్రీనివాస య్యగారి అధ్యక్షుడు ఉపన్యసించెను. అయ్యంగారు పండిట్ గారి యెరుట కాను సంగీతమును సా.పు ఉపన్యసించుట హాస్యానుభవముగా నుండునని కొంచెము చంబించెను; గాని ఉత్తర.దక్షిణదేశముల గానములకు కల అసంగీతమునుగూర్చి చెప్పెను. రాని రెండువత్సరముల గానము నెలొంగియుండుటచే, ముఖ్యంకయలలో రెండును యోగముచేసి యిడిపెను అన్ని దేశముల గానము. సప్తస్వరములకై ఆధార కడిచనియు, సంగీతము ముందు సానుకేదమునండి చెప్పిన దనియు తెలిపిరి.

సంగీతమునందలి రెండువిధములూ కడిచువిధము కడప పట్టణదేశదనియు, మార్గవిధము కచ్చిపోయెదనియు, ఉత్తర దక్షిణదేశముల మధ్యసహనము, సానుభూతి కలిగినవో సంగీత విషయములలో నైకత్వం కరుగలదనియు తెలిపిరి.

పండిట్ గారిని తానుయొక్కటుకేసి ఒకసభకు వయతేజ మనిగోరెను.

పండిత విష్ణుదిగంబరు గారు హిందూస్థానీభాషలో సంగీతమును గూర్చి, కానిపరితరము గూర్చియు, దీర్ఘముగా ఉపన్యసించిరి. పిదప అధ్యక్షులు విష్ణుదిగంబరుగారి క్రధాంత్యము దెలుపుచు ఉపన్యసించిరి.

విష్ణుదిగంబరుగారికి బహుమతి

నేరుకాపుచెందు కృష్ణచంద్రు చల్లావాడుగారు పండిట్ గారికి 500 బహుమతి నిచ్చిరి. గంధర్వ కల్యణశ్రీయను అంధ గ్రంథము బహుమతిగా నీయబడినది. అధ్యక్షునికి కంఠము లింపుచుటతో సత ముగిసెను.

చెన్నపురి బజారుధరలు

మే నెల 7-వ తేదీ బుధవారము

(1) ఖాన్దములు

దనియాల బా 1-కి	రు 37-0-0	మొదలు 45-0-0	మొదల	వరకు
బియ్యము బస్తాలు				
కుసుమ తెనాలి	,,	ప 43 గలవి	రు 18-0-0	14-0-0
నెలూరి	,,	డిటా	,,	16-8-0 17-0-0
డిల్లీ	,,	డిటా 45 గలవి	,,	16-8-0 17-0-0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి	,,	8-12-0	9-0-0	
నువ్వులు	,,	24-0-0	28-0-0	

(2) పప్పు ఖాన్దములు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	రు 12-0-0	రు 18-4-0
నెనగలు	,,	9-8-0 10-4-0
నెనలు	,,	10-12-0 11-0-0
మినుములు	,,	12-8-0 18-12-0
ఉలలు	ర 164	,, 7-8-0 8-8-0

(3) నూనె వస్తువులు

నువ్వులు నూనె బా 1-కి	రు 145-0-0	170-0-0
నెయ్యి మ 1-కి	,,	14-0-0 26-0-0
కొండాపురం నేరునెనగపప్పుబా 1-కి	,,	80-0-0 62-0-0
యితర ప్రదేశము	,,	55-0-0 58-0-0
నేరునెనగనూనె గానగ బా 1-కి	రు 186	మి.కా.నూనె 124
అమలము నూనె బా 1-కి	రు 160-0-0	160-0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	రు 200-0-0	
మారపసుపు	,,	రు 180-0-0 165-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరు)బా 1-కి	రు 70-0-0	98-0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-కి	రు 45, 50	
కాశనానీ పాయకట్టు	,,	రు 60, 70
చెలము బా 1-కి	రు 8-0-0	10-0-0
చింతపండు బా 1-కి	రు 28-0-0	42-0-0

(5) ఇనుము

పట్టాలు రఖం బా 1-కి	రు 82-0-0	84-0-0
చదరం	,,	82-0-0 86-0-0
రవుండు	,,	81-0-0 87-0-0

(6) లోహములు

వెండి 100 రులంకు	రు 78-0-0	80-0-0
బంగారము, రులము 1-కి	రు 27-6-0	27-8-0
కర్రను 1-కి		16-5-8
ఇత్తడి బా 1-కి	రు 235-0-0	805-0-0
కాగి డిటా	రు 855-0-0	860-0-0
అస్కా చక్కెర బ 1-కి	రు 44-0-0	44-1-0

(7) రంగులు లలిజరైన

అవుకప్పుడు	20 డిగ్రీలు	రు 95-0-0
కొట్టి కృష్ణము	డిటా	డిటా
సింహం	డిటా	డిటా
4 గుర్రం	డిటా	రు 87-0-0

సంస్కరణల విచారణసంఘము

నియమించబడినసభ్యులు

సిమ్లా, మే:—సంస్కరణల విచారణలోపెట్టుకుల లోపముల సుకురించి విచారించుటకు నియమించబడిన విచారణ సంఘము: వారు, 45, అల్లెగూడెరు బుద్ధీచక్ గా. యాన్ 45. మహా మ్యూచఫీ, గౌ.రె. ఎ.సింహాకృష్ణ, 45. హెన్రీహన్ క్రిపు స్వర్తు గా. కేన్సుక్రెయ, గౌ. ఎ. సి. మెన్యూటర్సు గార్లు సభ్యులుగ నియమి పబడిరి తెలియచున్నది. ప్రస్తుత మిశం ఘముకాదు, ఇందలి లీలు, క కేన్టీట్యూనలలు ప్రకృతులకు చ రించుచున్నాడు. ప్రస్తుత సభ్యులను అంశ్యకలను నిర్ణయించుట కిది ముఖ్యముగ వరకరణ. (అ.ప్రె.)

బీహారురాష్ట్రమున కలరా

పాట్నా 6 మే:— బీహారురాష్ట్రమున కలరా అంటు వ్యాధియొకను వ్యాపించుచున్నదనియు, యిప్పటికి 10 వేలమంది చనిపోయినయి ఆరోగ్యశాఖాధికారి తెల్పెనెంటు కలనలో ంసుగారు చెప్పచున్నారు. ఈసంవత్సరము హంపూరాజిల్లాలో యావ్యాధి యెక్కువగానున్నది. క్రిందటివారము అచ్చుల వేయి మందికైగా చనిపోయిరి. ఈజిల్లాకు తిరువార దర్భంగ, ముజి ఫర్ పూర్ మహాపాద్, సారన్ జిల్లాలునవచ్చును. వీలలో మహా బాదుళాతప్ప తక్కిన అన్ని జిల్లాలలోను వ్యాధి బ్యాపించుచు న్నుది. ఈవ్యాధిపాట్నూగలలోకూడ జరిగినది.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1924 వ సం॥ మే 7 వ తేది

బుధవారము

ముందేమి చేయవలయును?

శ్రీ శ్యామల త్యాగ బుద్ధి శక్తి కరుణ

జానకాళా హృదయ శ్రీ బుద్ధి యోగ శ్యామల త్యాగ

గాంధీ మహాత్ములు రెండవారములలో సత్యాగ్రహ శ్రమమును జరిగిరి. నాలుగైదు వారముల నుండియును వివాదములు యుగయుగముల నుండియును ప్రతికూల సాధనమును స్వీకరించి సత్యాగ్రహ వాతావరణమును దేశమునందలిను వ్యాపింప జేయుచున్నారు. మహాత్ముని ధర్మోపదేశములు కార్యక్షేత్ర దిగంతములందును వ్యాపించుచు ప్రజాదృష్టి నాకర్షించుచు ప్రజలను కార్యపరిత్యజింప జేయుటకు దోడ్పడుచున్నది. మహాత్ముడు తనసందేశము నిజవరకే సుదృఢము చేసినను ప్రజలు మహాత్మా శ్రమ నుండి మహాత్ముడు ప్రకటించెడి సందేశమును వినుటకు తప్పింపజేయుచున్నారు. మహాత్ముని కొత్తసందేశమును సందేహ సవారణమును జేసి ప్రజలను కార్యపరిత్యజింప జేయుట యాసంభవము. స్వరాజ్యకామనకుల సంభవము లిందలకు దాతాగములుగ నున్నవి. స్వరాజ్యకామనవారు శాసనసభలకు వెళ్ళువారి దృష్టిని మార్చుకొనజాలని నైహుగారు విస్మయముచేసిరి. శ్రమగారిభావములనె దానుగారును స్వరాజ్యకామనవారు నెలలించుట సహజము. దేశమునందలిను నైకకత్తు, అకత్తు చిన్నదైనను, తనదృష్టిని శాసనసభలయందు లోపము చేయుట తప్పనిసరిగ నున్నది. శాసనసభలయందు దృష్టిని నిలిపినవారు నిర్మాణకార్యవిధానమునందు విశ్వాస మున్నను దేశపౌరుషము నిర్మాణకార్య విధానమునకు విశేషముగ దోడ్పడజాలరు. వారి దృష్టియంతయును ప్రభుత్వసంభవమున కవసరమైన వ్యవహారావ్యవహారములందు లగ్నమై నిర్మాణ విధానమునందు లగ్నమగుట కవకాశములులేగలదు. గతించిన యేడాది మాసముల యనభవము నీ సత్యమును విశదము చేయుచున్నది. ఎన్నికలకు పూర్వమును పరిమితు శాసనసభలు దేశదృష్టి నాకర్షించిన విధమును ప్రతికూల చేపుక చేపుచున్నది. శాసనసభలయందు విశ్వాసము లేనివారిదృష్టి సయితము సభావ్యవహారముల కధిక తరముగను ఎఱిగినది. శాసనసభలలో బాటు సానిక సంస్థాపనలందు సయితము కాంగ్రెసు కత్తుముపారు దృష్టిని నిలిపినపుడు కాంగ్రెసుదృష్టి ప్రముఖము నిర్మాణవిధానమునందలి మఱుచు సామాన్యవ్యవహారములకు మఱుచుచుండుట సహజము. కర్ణాటక రాష్ట్రీయసభయను గోదావరి మండలసభయను సానిక సంస్థాపనలను కాంగ్రెసు కత్తుముపారు వశపరచుకొనవలయునని నిర్ణయించి నవి. ఆ తీర్మానముల నాచరణయందు బెట్టుటకు కాంగ్రెసు సంఘము లుపక్రిమించునపుడు శేషించిన కాంగ్రెసునాయకులు సయితము మా వ్యవహారములందు మునిగిపోయి నిర్మాణవిధానమునందలి దృష్టి క్రమముగను తీసివేసి కాంగ్రెసుబలము సయితము తీసివేచును. దేశదృష్టి గాంధీ మహాత్ముడు నిలిపిన యుచ్ఛస్థానమునుండి క్రమముగను

మఱుచున్న విధమును దేశమునందు వ్యాప్తి ముగుచున్న భావకరమైన యొకదముచేయుచున్నది. శ్రీయతి దాను. పలుకు సాధనమును సరిసింహ రావుగారు ప్రభుత్వమును పురపాలకాధికారులుగ జేయుచున్న సేవ సంప్రదించు మనసు కాంగ్రెసు వ్యవహారముల కీ సేవవలనను విశేషమైన ప్రయోజనము గలుగుచున్నది. నాయకులదృష్టి స్వల్ప ప్రయోజనములందు లగ్నమగుచున్నపుడు విదేశ ప్రయోజనములు సేవాకార్యములకును వెనుక జడబడి కృతార్థము. దేశము నీ యకద్రవము నుండి రక్షించవలసిన భారము మహాత్మునిమీదను గలదు. గాంధీ మహాత్ము డీసత్యమును గ్రహించియుండుటకంటే అభిమానయోగమో సహాయయోగమో సాధ్యమగుని రెండను సాధ్యములు గావని యభిప్రాయమును తెలిపినట్లు వదంతులు గలవు. ఇది మహాత్ముని ధర్మోపదేశమున కనర్హముగ నున్నది.

రాజ్యాంగపక్షములు

దేశమునందలి రాజ్యాంగపక్షము లన్నియును తమప్రతిభను ప్రకటించుకొనుచు నార్యాటము చేయుచున్నవి. ఎడమవాదాగా రెవ్వరికైనను లిబరలుకత్తుమునకు విజయము ద్రువమని గంభీరముగను ప్రకటించుచు సంతోషించుచున్నారు. జయభయము లేకుండునను విలయము నెరుచున్న లిబరలుకత్తుమునకు చిరంజీవత్వమును గోరుట మాత్రము విచిత్రముగ నుండును. కిన్నెవనువత్ నాయక రాలు బెజంట్ ముగారు స్వరాజ్యసంపాదనమునకు సహచరులతో లండనునగరమున కేగినారు. లండనునగరమునందును ఢిల్లీనగరమునందును కిన్నెవనుసభలయందు స్వరాజ్యశాసనమును సంగీకరింపజేయగల సామర్థ్యము బెజంట్ ముగారికి గలదు. నామమాత్రములైన సభల సంతతును కేరాలు చేయవచ్చును. తదనంతరము జరుగవలసిన కార్యవిధానమును కిన్నెవ దృష్టి గలవారు సయితము చూడజాలకున్నారు. కాని మహాకారాహంకారములు పండితులను సయితము మాయావాదమునందు ముంచివేయుచుండును. బెజంట్ ముగారు లండనునందు గడించుచున్న యనభవము వారియభిమానమును మార్చుటకు దోడ్పడునని నమ్ముచున్నాము. ఇతరపక్షములవా రేమి చేసినను చేయకపోయినను స్వరాజ్యకత్తు మేమి చేయనో చూడవలయునని దేశము నిరీక్షించుచున్నది. వారి వ్యవహారాధ్యాయము బెజంట్ ముగారుకార్యముతో ముగిసినది. నూతనాధ్యాయము నారంభించుట కవకాశములు గనిపించవు. స్వరాజ్యకత్తుమువారు నడువవలసినమార్గము కత్తునాయకుల కే నోచరము గాకున్నది. బొంబాయియందు గూడిన సభలను ప్రయోజనము గలుగలేదు. గాంధీ మహాత్ముని యభిప్రాయము లివత్తుకొనిన సచి కాలముననే మార్చుచున్నది. ఇతరపక్షములు నిర్మాణవిధానమున కేమైనను దోడ్పడినను దోడ్పడికపోయినను దేశమును గమ్యస్థానమును జేర్చవలసిన భారము కాంగ్రెసు కత్తుముమీద గలదు. కాంగ్రెసుకత్తుము నిర్మాణ విధానమును సఫలముచేయుటకు గొంత పాటుపడుచున్నను గాంధీ మహాత్ముని నిర్దేశములకు నిరీక్షించుచున్నది. గాంధీ మహాత్ము డిదివరలో తెలిపినరీతిని ప్రాతిసందేశమున తిరిగి శూన్యమెనరితని ప్రకటించుట సహజము. మహాత్ముని సేవములు మూలయందు మారినను భావములందు మారజాలవు. రాజ్యాంగరంగమునందు మహాత్ముడు వెనుకను నిర్ణయించిన త్యాగ సేవాభావములనే తిరిగి ప్రకటించుట సహజము.

త్యాగము - సేవ

మహాత్ముడు భాగ్యభోగముల కాకరమైన రాజ్యాంగజీవనమును సేవాత్యాగముల కాకరము చేసి దేశసేవ నుచ్ఛస్థానము నధిష్ఠింపజేసెను. దేశ సేవకై న్యాయవాదులు వృత్తులను మానిరి. విద్యార్థులు బడులను విడిచిరి. ఉద్యోగస్థులు పనులను మానిరి. మహాజనులు కార్యాగ్రహణమును స్వీకరించిరి. ఈ త్యాగ మాడబరములే నిర్మాణవిధానమునందు విశ్వాసము గలవారికే సాధ్యముగ నుండగలదు. నిర్మాణవిధానమునందు లక్షలకొలది ప్రజలు స్వరాజ్యసాధనిర్మాణమునకై పాటుపడుట కవకాశములు గలవు. ఆ యవకాశములను ప్రజలందఱును యథాశక్తిని వినియోగించునపుడే స్వరాజ్యసాధనము సాధ్యము గగలదు. స్వరాజ్య సంరంభమునందు విజయమును బడయుటకు దీక్షాపరాయణులైన శాశ్వత సైన్యములు పూజాద్రవ్యములును గావలయును. మహాత్ము యాదేశమును సఫలము చేయుటకు లక్షలకొలది సేవకులును ద్రవ్యమును గావలయును. దేశమునందు ఏర్పరమాన సంవత్సరమునందు విడివిగు కాంగ్రెసు ప్రచారము జరుగుటకు కాంగ్రెసుసభ్యులును పూజానిధికి ద్రవ్యమును ఖద్దరునకు ద్రవ్యమును గావలయును. స్వరాజ్య ప్రకాశమునకు వెంటనే ప్రచారకులు ద్రవ్యము కావలయు నని గతకాలానుభవము విశదము చేసినది. కేవలము మాటలతో గాలవారణము చేసిన ప్రయోజనము గలుగజాలదు. ఈ సత్యమును గ్రహించినవారలకు ముందేమి చేయవలయునను సందియము కవకాశములు గలుగవు. ఆడబరకపోతుగను ప్రజలతోగలిసి నిజాయితీ కవకాశములు గలవు. దేశభక్త మెకటప్పకావంతులు గారు మహాత్ముని యాగమమును గురించియు పూజానిధిని వెంటనే వసూలుచేయుచును గురించియును ఆంధ్రలోకిమను హెచ్చరించియున్నారు. ఆంధ్ర సేవకులకు శ్రుతియు నిర్మాణవిధానమునందు జేయవలసినవిని విశేషము గలదు. రేపల్లెతాలూకా ప్రచారకులు శ్రీయతి సీతారామశాస్త్రిగారి నాయకత్వముక్రిందను బూనిన దీక్ష ప్రశంసనీయుముగ నున్నది ఆతాలూకా పూజానిధిభాగము వసూలుచేసి గాని స్వగృహములకు బోమని ప్రచారకులు దీక్షను వహించిరి. వారివలెనే యితరప్రచారకులును దీక్షను బూని కనిజేసి స్వరాజ్యసభమును గమ్యస్థానమునకు నడుపుట ధర్మము. ప్రజలు వ్యవసాయపరాయణులై స్వధర్మనిర్వహణమునను బూనుకొనునపుడు కర్తవ్యము విషయమై తడవులాడకొనుట కవకాశములు గలుగవు. శ్రీకృష్ణము విజయనకువ జేరించిన కిర్మయోగమే భారతపుత్రులకు స్వరాజ్య విజయమునకు శరణ్యమని గ్రహించి గాంధీ మహాత్ముని యాదేశమును పాల్పించుట సందేహనివృత్తి కని విజయము నకును సాధనము.

అస్పృశ్యత: పండితమహాసభ

అస్పృశ్యతవిషయమై విచారించుటకు గోదావరిజిల్లా ఆలమూరులో పండితమహాసభ గూడుట, మిగుల సభావ్యముగ నున్నది. ప్రాచీనసాంప్రదాయములను చక్కగ గుర్తెగి, శాస్త్రవిధులను బాగుగ గ్రహించి, సాంఘికవిషయముల గూర్చి సదభిప్రాయ మొనగగల యాగ్యత పండితకోటికి సహజముగ గలదు. పండితులనిన, కేవలము విద్యల నేర్చినవారనిమాత్రమే ఎంచగూడదు. పండితులనిన ధర్మజ్ఞులు. ధర్మనిర్ణయము గావించుటకు, వారికి ప్రధానార్హత. గలదు ధర్మనిర్ణయమునకు అను

కూలనయము లగుచున్నది. అట్టి సమయము నేడే తెంచె ననటకు సందియము లేదు. పండితు లిహమయమున కేవలం వలసిన సమస్య, క్లిష్ట భూయిష్టమయినది గాదు. పంచములను మానవు లుగ కరిగించి, తిర్వగ్జతువులకు గల హక్కుల నయిన వారికి బ్రహ్మాంశవలయు ననియే, దేశ భక్తులు గోరుచున్నారు. నాయకాగ్రగణ్యు డగు గాంధీమహాత్ము డీహమయమును యంగుఁగిడియా వ్యతికలో తేటపరిచెను. అంతర్వర్ణ వివాహ, భోజన ప్రతిభోజనములకును, అస్పృశ్యతానివారణకునుముడి పెట్టగూడ దని మహాత్ముడు స్పష్టముగ చెలిపెను. ఆ సంగతిని గమనించిన గోదావరిమండలసభలో అస్పృశ్యత తీర్మానమునుగూర్చి జరిగిన దీర్ఘచర్చ కివాళిమంజూరీ గాదు. అస్పృశ్యతానివారణము అత్యవసరమని జగద్గురు శారదాపీఠస్థులేమి, పండిత మధ్యమోహన మాలవ్యాకృత్యులేమి వాక్రుచ్చు చునే యున్నారు.

యంగపురుషుడు, మానవశ్రేష్ఠుడును ప్రకృత ధర్మమార్గానువర్తియై, లోకపూజ్యుడు నగు గాంధీ మహాత్ముడు హిందూమతముపై సత్యతాభి మానము గలడు. వర్ణాశ్రమధర్మమునందు మహా త్ముడు గాఢవిశ్వాసము గలడు. మహాత్ములకు ధర్మనిర్ణయార్హత గలదనటకు సందియములేదు. భారతదేశము ప్రకంచమునకు నూతనసందేశ మొసగుచున్నది. మహాత్ముని యుపదేశములను నాగరిక ప్రకంచమంతయు శ్రద్ధతో నాలకించు చున్నది. ఆత డుచ్చరించెడి ప్రతివాక్యమును, వ్రాసెడి ప్రతిసంగతియు, కడు జాగ్రూ తతో పరిశి లి కబడుచున్నది. భారతభూమికి దాదలించిన మ చ్చను దొలగించుకొనిన గాని స్వధర్మమును నిర్వ హించుటకు వీలులేదని మహాత్ముడు భావించి ప్రబోధము గావించెను. మహాత్మునిప్రబోధము హిందూ సంఘ పునరుజ్జ్వలమునకు తోడ్పడు చున్నది. నివృణాతులలో నూతనప్రబోధము గలిగించింది సత్యాగ్రహము నవలంబించియైనను, హిందూ సంఘమునం దర్హస్థానము బడియుటకు పంచములు సన్నద్ధులగుచున్నారు. ఇట్టితరీ, ఉన్నత జాతులవారును అందు ముఖ్యముగ పండితకోటియు ఉపేక్షపరిహించుట భావ్యమగునా? ధర్మనిర్ణయ మునకు సమయము రాలేదని, ఎవ్వరనగలరు? మిగిలిన సంస్కరణము లటలుండ, పంచములు బహిరంగ వీధులగుండ నడుచుటకును, బహిరంగ పాతశాలలో చొచ్చుకొన, రాజకీయాది సభ లలో పాల్గొనుటకును అవకాశ మియవలదా? స్వరాజ్యము సిద్ధించినపిమ్మట, పంచములను స్వాతంత్ర్యలాభముల ననుభవించనీయకుండుట తెలుల సాధ్యమగును?

“విద్యావినయసమ్మన్నే బ్రాహ్మణే గవిహస్తినీ, తుః ప్రవక్తాపాకేద పణ్డితాస్సచుదర్శినః” అను గీతా వాక్యము ననుసరించి సర్వసమత్వబుద్ధియే పండి తుని గుణవిశేషము. ఇట్టి యన్నతాశయము నేడంతగ గానరాకున్నను, పండితులు తమ తొంటికారవహును నిలుపుకొనవలయు ననిన మరల వ్యవసాయాత్మకచిత్తు లయి పాటబడ వలెను. గోదావరిమండలపండితు లిందుకు బానుకొని నందులకు వారి నెంతయు నభినందించెదము. సభా ధ్యతులగు పండిత కావ్యకంఠం గణపతిశాస్త్రి గారు, అస్పృశ్యత శాస్త్రములో విధింపబడ లేదని తేటపరిచిరి. ఆహ్వానన ఘాధ్యతు లగు వెండ్లల సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు అస్పృశ్యతా నివారణావశ్యకతను తేటపరిచిరి. పండితులు చూచిన సహనమును, విశాలతయు మిగుల శ్లాఘాపాత్ర ములు. అనంత మేలేంచినపుడు, వారు స్వధర్మ

ఆంధ్రుల గాంధీమహాత్ముని పుజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను

6-5-24

యథా శక్తి ని తోడ్పడుదు		కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు	
చందాలు		పంతులుగారికి చేసిన వసూళ్లు	
ఇదివఱకు	24341-7-7	ఇదివఱకు	11227-12-5
పచ్చిమక్కజ్జెల్లా గాంధీభూజానిధి దరిమితునాగు		గంజాంజిల్లా కాంగ్రెసు ప్రచారకుడు	
ఆక్కినేని కుటుంబయ్యగారు ఆత్మీయ	4-0-0	పండిత శ్రీరామశాస్త్రిగారిద్వారా	8-4-0
బొమ్మకంటి యజ్ఞనారాయణగారు	1-0-0	(నివరము తీ దిగున ప్రకటింపబడియున్నది.)	
వల్లూరు సుబ్బయ్యగారు	25-0-0	హెచ్. కె. రామస్వామిగారు,	
వల్లూరు కృష్ణయ్యగారు	25-0-0	బెరమాంటు, ఫెసిహిల్ (నీలగిరి)	5-0-0
నందిగం వెంకటసుబ్బయ్యగారు	25-0-0		
నేటివసూలు	5-0-0		
మొత్తం.	24426-7-7	మొత్తం.	11241-0-5

పూజానిధికి సామ్యునబంపు చిర నామా: కా.నాగేశ్వరరావు, నెం 7 తంబుకెట్టిపిథి, మద్రాసు

మును నిర్వహించుటకు వెనదీయరనియు ప్రాచీన గౌరవమును బోగొట్టుకొనర నియు స్పష్టమయి నది. సభలో నీ విషయమై రెండు తీర్మానములు గావించబడినవి. “వైదిక ధర్మార్థస్థావరములందు తప్ప తక్కినసమయములందు అస్పృశ్యతానివారణ మావశ్యకమని యీసభవారు తలంచుచున్నారు.” అను తీర్మానము ఇర్ల నారాయణశాస్త్రిగారు ప్రతిపాదించిరి. పండితులు పలువు రామోదించిరి. వారిమొకతీర్మానము “క్రైస్తవులు, మహమ్మదీ యులు, జైనలు, బౌద్ధులవలె పంచమజాతిస్థావ రులకూడ అగ్రజాతులవారిచే ఆదరింపబడవలె ననియు, రావబాటలు, జలాశయములు, తీర్థ యాత్రాస్థలములు, లోకీకసమావేశములు, పాత శాలాభవనముల, వీటిలో పంచముల చేరనిచ్చి అగ్రజాతులవా రాదరింపవలె ననియు, యీ సభ వారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.” అని ప్రతిపాదించు చున్నది. దీనినిగూడ సభవారామోదించిరి. మహా త్ముని పవిత్రసంకల్పము, ఎల్లరహృదయముల బ్రవే శించి వారిని సంచలించజేయుచున్నది. అగ్రజాతుల కును నిమ్మజాతులకును మధ్య తీవ్రసంఘర్షణము గలుగకముందే, పండితులును తదితరులును మేల్కొంచి హిందూసంఘము విచ్ఛిన్నమగుకొండ బలపడునటులజేయుట, వారిముఖ్యవిధియగుచున్నది. హిందూసంఘము సాంఘికదోషమును అన్వేషోద్ధృ ిములేక తొలగించుకొనగలుగుచో, ప్రకంచము నాశ్వర్యనిగ్నుము గావించగలుగును. దక్షిణాఫ్రికా తెల్లవారు, హిందువులను పీడించుట కికిమిద లేని పోని సాకుల బలుకుట కవకాశము దప్పిపోవును. ఏజాతి తనలోపములను స్వప్రయత్నజలముచే తొల గించుకొని కవిత్వవంతమగుటకు ప్రయత్నించునో, ఆజాతి ధన్యమగుననుటకు సందియములేదు. స్వరా జ్యావ్రతను వ్యక్తపరచననుట నిశ్చయము. గాంధీ మహాత్ముని సంకల్ప మిడేసుగాక!

శ్రీలు: కాంగ్రెసుకార్యక్రమము
స్వరాజ్యసిద్ధి పురుషులకన్నను గూడ శ్రీల కత్యవసరమని, గోదావరి మహిళాసభకు సన్మార సంతకాధ్యక్షత వహించిన దేశబాంధవి దువ్వూరు సుబ్బమ్మగారు గంభీరము గ బ లి కి యుం డి రి.

నిర్వాణకార్యక్రమమును ఓరిమి తో నిర్వహించుటకును, తాత్కాలికోదేశవిషయము లచే కంటతులు గాకుండుటకును, శ్రీలకు మిక్కుటమగు నవకాశములు గలవు. ఆంధ్రశ్రీల దేశసేవాపరాయణత్వమును, డాక్టరు వరదరాజులు నాయకుగారు పోగడియుండిరి. దేశపు భావ్యభి వృద్ధి, భారతీయు లెల్లర చాకచక్యముపై నాథార పడియుండును. నారీమణు లి సమయమున వేయ దగిన సేవ సామాన్యమయినది గాదు. దేశమారను శోకివిముక్త గావించుటకు, శ్రీలు పురుషు లను వ్యత్యాసముతో బనిలేదు. జాతి మత కులభేదము లడ్డురావు. స్వరాజ్యరథమును గమ్మస్థానము తేర్చు టకు, ఎల్లరకును సమానబాధ్యత గలదు.

గాంధీపూజానిధి

గంజాంమండల కాంగ్రెసు ప్రచారకుడు

పండిత శ్రీరామశాస్త్రిలు శ్రీగాంధీ పూజానిధికి వసూలుచేసినపంపిణి యిర్పాలు.

వారణాసి వరసింహాశాస్త్రిగారు నందిగాం గంజాంజిల్లా	1-0-0
అట్లాడ అప్పలనాయుడుగారు తెంట్లగూడ	1-0-0
అట్లాడ పాపినాయుడుగారు	1-0-0
అట్లాడ కృష్ణమూర్తిగారు	1-0-0
మిత్రించ చల్లమ్మగారు	సాంకేభి 0-8-0
దేశాభిమాని	లక్ష్మణానుభవం 1-0-0
కోంగి వరసింహులుగారు	0-8-0
భుమిడిపాటి జగ్గమ్మగారు	కాసనం 0-4-0
ప్రభా లక్ష్మీవతి పంతులుగారు	ధూమపూడి 2-0-0
మొత్తం	8-4-0

రేవల్లె తాలూకా ప్రజలకు విజ్ఞప్తి
జగ్గియింజులగు గాంధీమహాత్ముని ఆంధ్రదేశమున కావ్యనిధి, వాకి శాద్రూజాని సమర్పించుటగాను లక్ష రూపాయలను వసూలుచేయలెదనీ కాన్పి కాంగ్రెసు సంఘము వారు యిప్పటికి రెండున్నర మాసములక్రిందట తీర్మానించిన నం.తి మిగిలినదిని తెలిసినవిషయము ఈనిధికి రేపల్లెతాలూ కాలో నాల్గుతంబూపాయల తప్పకగానినదాను కనూలు చేయలెదనీ గత నెం. ౨౨, ౨౩ తేదీలలో ఆంధ్రరత్న దుగ్గి లం గోపాలకృష్ణయ్య గారి యాధిపత్యముక్రింద బుద్ధిని తాలూకా సభలో తీర్మానించబడెను. ఈ మొత్తము కనూ

[illegible]

పంజాబు కాలిలు

రాక్షసకృత్యమా, నరహత్యయా?

సర్ ఎం. ఓష్యన్ గారిని ప్రశ్నలతో తిప్పలు పెట్టుట

డైయరు సేనాని చర్య

లండన్, మే 5:—ఓష్యన్ గారు దావావిచారణ మరల సేద ప్రారంభమైనది.

సర్ వాల్టర్ మ్యావీగారు

పంజాబులో అంతటా ప్రజలకు భయము పుట్టినట్లు తెలిసి అల్లరులను అడంచుటకు ప్రజలు దౌర్జన్యమునకు పూనుకొనకుండుటకు జనసమాహమపై అదేపనిగా కాలితిని డైయరు సేనాని జెప్పినాడే, అటులు అమృతేశ్వరమున కావల ప్రజలను భయపెట్టి డైయరు సేనాని అనుగొన్నట్లు దౌర్జన్యమునకు పూనుకుండ జేయుటకు డైయరు సేనాని కార్యమును ఓష్యన్ గారు సమంజసముగానే యున్నదని సమర్థించెదరా యని ష్యావీగారు రడిగిరి.

సైనికచర్యనుగూర్చి తన యభిప్రాయమును అడుగుల న్యాయముగాదని ఓష్యన్ గారు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి. కష్టపరిస్థితులందుండిన ఒక సేనానిజేసిన పనినిగూర్చి తన యభిప్రాయము తెలియజేసి విమర్శింపమునట పాడిగా దనిరి.

న్యాయమూర్తి మకార్డిగారు

కాద్రాకారులై కత్తులకాయను దాల్చిన పెద్దజనసమాహమను డైయరు సేనాని ఎదుర్కొనవలసివచ్చెననియు డైయరు సేనానిని ఆయుధపాణులై ప్రజలు ముట్టడించినయు తెలియజేసిరి.

సైనిక శాసనము

ప్రకటింపబడలేదని ష్యావీగారు తెలియజేసి పంజాబు ప్రజలనందరిని ఇట్లు కాఱడిపెట్టుట డైయరు సేనానికి తనవలె ఓష్యన్ గారు తలంచెదరా యని మరల ప్రశ్నించిరి. ప్రజలు అట్లు ప్రవర్తించకుండజేయుట డైయరు సేనాని విధ్యుధధర్మమేనా యనియు యడిగిరి.

డైయరు సేనాని

తాను అచటకు బంపలేదనియు, ఆపటాలపు నాయకుడు అతనిని ఆ సైనికపరిస్థితులను చక్కపెట్టుటకు బంపిననియు సివిలు, మిలిటరీ (సైనిక) అధికారమును మరల స్థాపించుట కవసరముగా సైనికచర్య నవలంబింపవలె నని ఉత్తరవు జేయబడెననియు ఓష్యన్ గారు బహులిడిరి.

ష్యావీగారు

తన ప్రశ్నలకు సమాధానములు పూనియుండుటకు మకార్డిగారికి బదులిడిరి. సైనికశాసనమును అమృతేశ్వరుని ముగ్రహించవచ్చునని మకార్డిగారు రనిరి. డైయరు సేనాని ముగ్రహించుటకు వీలులేకుండెను. పోలీసు యొను. డైయరు సేనాని సైన్యములను ప్రతిఘటములు ఎంతఘోరకరముగా చించుట లేదని మకార్డిగారు రనిరి.

మకార్డిగారు పరమైపోయెడినది. ఇటు కదలిపోవలెనని యుండు లేదనియు అట్లానర్చిన డైయరు చినవాడై యుండునని ష్యావీగారు నందులకే డైయరును

ఆతడు జేసినపని న్యాయమనే నాతో జెప్పిరి. అట్టి సైన్యాధిపతులు అంగీకరించుటచే వారిమాటను నమ్మి సేనాని డైయరు సేనానిచర్య నంగీకరించిరి. ఈప్రశ్ననే నమ్మి పంజాబు విచారణసంఘమువారియెదుటయడిగిరి. సేనాని డైయరు సేనాని చర్యను అంగీకరించి యుండునని ఊహించి అడిగిన ప్రశ్నకు జవాబు ఇయ్య నక్కరలేకుండ తప్పించి రనియు ఓష్యన్ గారు రనిరి.

న్యాయమూర్తి మకార్డిగారు

ఇకముందు ఆరాచకు లుపద్రవమునజేయ సమకట్టిన వారిని నివారించుటకు బానుగొనవలసినవారికి అవాంతరమును దెచ్చిపెట్టు ప్రశ్ననే ష్యావీగారు రిపుడు అడుగుచున్నా రనిరి. ష్యావీగారు జేసిన ప్రశ్నవల్ల ఇకముందు ఆరాచకులను నివారించుటకు అధికారులకు అభ్యంతరము గలుగుననిరి.

ఇంగ్లండులోను, ఇండియాలోను ఉన్న గొప్ప సైన్యాధిపతులందరును డైయరు సేనానిచర్యను ఆమోదించిరి. వారే దీనిని సమర్థించుటకు అర్హులని ఓష్యన్ గారు రనిరి.

డైయరు సేనాని శిక్షితుడగుట

సర్వసాధికారి డైయరు సేనానిని ఖండించి శిక్షించెననియు, ఇండియాలో సైనికసభవారుగూడ ఖండించిననియు, వారి సైన్యాధిపత్యమును తొలగించిననియు ష్యావీగారు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి.

రాచకీయపరిస్థితులను బట్టి ఖండించిరిగాని అసలు ఆతడు జేసినపని చెడ్డదియని ఖండింపలేదని ఓష్యన్ గారు బహులిడిరి.

అవసరముగా దానికంటె కొంచెము ఎక్కువగా జేసినని డైయరు సేనాని అధికారమును తీసివేసినని నాయభిప్రాయముని న్యాయమూర్తి మకార్డిగారు రిరి. అంతయుగాని అసలుచేసినపని తప్పని ప్రజేయలేదని తలంచెదననిరి.

సైన్యాధిపతి విచారణసంఘమును జనరలు సర్ హేవిలకు గారిచ్చినసైన్యమును ఓష్యన్ గారు చదివిరి. ఇంకొకనిమిషము అలస్యముగా ఆ అల్లరులను అణచుకుండ ప్రజలను తమ ఇష్టమువచ్చినట్లు జేయుటకు డైయరు సేనాని ఊరకుండిరని ప్రత్యుత్తరమునిచ్చినవారై యుండెడివారని హేవిలకుగారు రిరి. లుపరిపాలనాధికారులు చక్కపెట్టుటసిన పరిస్థితులను సైన్యాధికారులపరమజ్యేష్ఠుడైన సైనికప్రకటన మనిసింగ్ గారు యని జ్యూరరులలో ఒకరు అడిగిరి.

ప్రత్యేకముగా అయ్యది సైనికశాసనమనిపించుకొనకున్న సైనికశాసనము, సివిలు అధికారమును, రెండును గలిపి చిన్నవిని న్యాయమూర్తి మకార్డిగారు రిరి.

ఈ విషయములో గొప్పసాధారణవిధానము, 'కాక్స్ ఫీల్డ్' నుబట్టి ఇమిడియున్నది. డైయరు సేనాని సైన్యము ఆపరిస్థితియందు చాల నిరాశ పడుటకు వీలయ్యెను. తోపకుండెనని డైయరు జేసినసంగతులను వలయునో జూరరులకు చదివినిపించార్ల సుగారు నడివిరి.

రాచకమును నివారించుటకు అవసరమగుచో డైయరు సేనాని తప్పని ఋజువుజేయుటకు ఎంతయో ఋనియు, కాని దానిని చర్చించుట కిది సమయము గారు న్యాయమూర్తి మకార్డిగారికి ప్రత్యుత్తర

మలో ప్రజలు కత్తులు కతారులు పూనియుండుటకు మకార్డిగారికి బదులిడిరి. సైనికశాసనమును అమృతేశ్వరుని ముగ్రహించవచ్చునని మకార్డిగారు రనిరి. డైయరు సేనాని ముగ్రహించుటకు వీలులేకుండెను. పోలీసు యొను. డైయరు సేనాని సైన్యములను ప్రతిఘటములు ఎంతఘోరకరముగా చించుట లేదని మకార్డిగారు రనిరి. మకార్డిగారు పరమైపోయెడినది. ఇటు కదలిపోవలెనని యుండు లేదనియు అట్లానర్చిన డైయరు చినవాడై యుండునని ష్యావీగారు నందులకే డైయరును

ఖండించిరి. పంజాబు ప్రజలను గాపాడుటకు తన సేనలను రక్షించుటకు తాను జేసినపని చాలమంచిదనియు డైయరు సేనాని సంపూర్ణ విశ్వాసముతో త్రికరణబుద్ధితో ప్రవర్తించి యుండవచ్చును. అందులకు సందియము లేదు. అట్లు జేసిననే అంతయు నిలబడునని డైయరు సేనాని నమ్మియుండవచ్చును. అనవసరముగా వెనుక వారిని ముట్టడింపక పోయిన సైనికాధికారుల కది సరి అయిన ప్రత్యుత్తరమే కాని విచారము అనవసరముగా ప్రాణనష్టమును కలుగజేసిన నిదానముతో ప్రవర్తించక పోయిన ఆతడు ఉత్తరవాదియగును. లాహోరులో ఈయద్యమును జేసుకున్నవారు భారత సైనికులు తిరుగుబాటునద్య నటుల జేయుటకు ప్రయత్నించిరి.

పంజాబు కమిషనువారు రాసంగరిని అంగీకరింపలేదని ష్యావీగారు తెలియజేసిరి.

భారత సైనికులను తిరుగుబాటునద్యనటుల పురికొల్పిన సంగతులకు 12 దృష్టాంతములను జూపగలననియు సమాజముగా ఈవిషయములను బహిరంగముగా చర్చించుటకు సైన్యాధికారులు అంగీకరింపరనియు ఓష్యన్ గారు తెలియజేసిరి.

వైమానిక సాధనము

సకాలమున సైనికసహాయము బొందుటకు వీలులేకున్న పుడును, ప్రజలు అదేపనిగా ఇండ్లను తగలపెట్టుచు దొవ్వి సల్పుచు, నిరపరాధులును, నిర్దోషులును అగు మనుష్యుల ప్రాణమును దీయుచుమని దెవరించునపుడు విమానములను బంపుట సమంజసముగానే యుండుననియు వైమానికులు బాంబులనుగాని మరఫీరంగులను గాని ఉపయోగించిన తప్ప అనిపించుకొనదనియు ష్యావీగారికి ప్రత్యుత్తరమును ఓష్యన్ గారు రిరి.

పోలీసువారి ఆయుధములకును, సైనికుల తుపాకులను, వైమానికులు ప్రయోగించు బాంబులకును అసలుసిద్ధాంతములో భేదమేమియో నాకు తెలియకున్నదని మ్యకార్డిగారు రిరి. అన్నియు ఆయుధములేగదా! ఇందులో దేని నుపయోగించిన నేమనిరి.

వైమానికుడు సరిగా నూటిగ గురిపెట్టి కాలిలేదనియు బాంబు అనుకొన్న వారిని తప్పించి నిరపరాధులపై బడవచ్చుననియు వారికి హానిని కలుగజేయవచ్చునని ష్యావీగారు రిరి.

ఆప్రాంతములందు పోలీసువారుగాని, సైన్యములుగాని అల్లరుల నడంచి ప్రాణములను గాపాడుటకు లేనపుడు వైమానికులు బహుళసంఖ్యాకులకు రక్షించుటకు స్వల్పజనము చనిపోయినను బాంబులను వీల జేయరాదని మకార్డిగారు రడిగిరి.

ప్రజలు ఏమియు జేయనపుడు వారిపై మరఫీరంగులను ప్రయోగించుట రాక్షసకృత్య మనిపించుకొననని ష్యావీగారు రిరి.

ఆప్రజలు నిర్దోషులని వైమానికులకు తెలిసినచో వారిపై బాంబులనువేసిన అయ్యది హత్య యనిపించుకొనననియు నిజముగా ప్రజలు అల్లరులను గలుగజేయుచున్నారని వైమానికుడు త్రికరణబుద్ధిగనమ్మి బాంబులను ప్రయోగించునపుడు అయ్యది ఘాతుకకృత్య మనిపించుకొనదనియు ఓష్యన్ గారు రిరి.

గుజ్రాట్ లో బాంబులను ప్రయోగించినపుడు సైన్యాధికారులు అతిజాగ్రత్తగా నుండవలెనని ఉత్తరువు నిచ్చిననియు సైన్యములు మరఫీరంగులను కాలిలు తేర్చుట పరిస్థితులున్నప్పుడే బాంబులను వినియోగించవలెనని ఆజ్ఞాపించిననియు ఓష్యన్ గారు తెలియజేసిరి.

చాలమంది విద్యార్థులు ఆరస్తుజేయబడి రనియు చాల కాలము లాహోరులో బండిగ నుంచబడిననియు తరువాత నేరములను మోపకయే మరలివేసిననియు ష్యావీగారు నూచించిరి. వారిని ఆరస్తుజేయుటకు అసలు కారణము గలదనియు, వారిని అంతకాలము బండిలుగనుంచుట విచారకరమేయనియు కాని పోలీసువారు ఆ సంవర్షములందు వారి కక్షించవలెకే చేయవలసినదానిని జేసినని ఓష్యన్ గారు రిరి.

తంతులను తెగగొట్టినవారిపేర్లను గ్రామమున సబులు జెప్పలేదని కొండాలతో గొట్టించినని ష్యావీగారు తెలియజేయ ఆసంగతి తనకేమియు తెలియదనియు దీనినిగూర్చి నియమించబడిన రాచకీయోద్ద్యోగియగు జాకబుగారిని మందలించిననియు ఓష్యన్ గారు తెలియజేసిరి.

అట్లుచేయుట కొట్టించుట రాక్షసకృత్యమనియు ఎంతయు ఘోరకృత్యమనియు ష్యావీగారు రిరి.

తానంతటివ్రముగ ఆకార్యమును నిర్వచించననియు కొండాలతో గొట్టలేదనియు మెత్తిపెట్టి కొమ్మలతో గొట్టిననియు ఇది సైనికశాసనముక్రింద జరిగిననియు ఓష్యన్ గారు రిరి. ప్రభుత్వమువారు జ్యాకబుగారిని నిందించలేదనియు ఇండియా మంత్రిగారు స్వల్ప సంఖ్యాకుల నివేదికను అంగీకరించి అందులో తేల్చినది ఉద్యోగులకు మందలించవలెననిరనియు ఓష్యన్ గారు కాడ్గారికి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

సైనికశాసనముక్రింద జాకబుగారుల విచారణనల్పి శిక్షించరాదని ఎక్కడన్నదో తనకు తెలియదనియు పరిశోధకములేదని ఎచటను ఉన్నట్లు తనకు తెలియదని మకార్డిగారు రిరి. ఇంతటితో విచారణ ప్రస్తుత మాపులేయబడెను.

కొత్తరిచిస్తాను సభ ఎన్నికలు

అంధ్ర ఫలితములు

బెర్లిన్, మే 18:—కాన్ఫెడరేట్లనుగ ఎన్నికల అంధ్ర ఫలితములున్నది.

సోషలిస్టులు (సోషలిస్టులు)	99
కమ్యూనిస్టులు	89
డిమోక్రాటులు	25
బురుగర్లు	61
బురుగర్లు ప్రజాపక్షము	15
జర్మన్ ప్రజాపక్షము	44
జర్మన్ సేవనలిస్టులు	91
సోషలిస్టులు	5
ఎక్స్ట్రీమ్ సేవనలిస్టులు	28
ఇతరవర్గాలు	19

సోషలిస్టులే బహుళసంఖ్యాకులుగనున్నారు. వీరే ప్రభుత్వము నేర్పాటు చేయవలసినదెడల డిమోక్రాటులు సెంటర్లిస్టులు, జర్మన్ ప్రజాపక్షమువారి సహకారమున్నచే సాంగికవారులు సేదగెదరు. వీరు ఆర్థిక నిపుణుల నివేదికముల నామోదించుచున్నారు.

అందుచే కొత్త ప్రభుత్వమువారు ప్రాత పెద్దకొయిలి మేను ప్రభుత్వముగ మారును. వీరికి 216 జర్మన్ సేవనలిస్టులు కమ్యూనిస్టులు, ఎక్స్ట్రీమ్ సేవనలిస్టులు మరితరపక్షములవారు ప్రతిపక్షులుగ నుండురు.

చెడ్డకాలము రానున్నది.

బెర్లిన్, మే 18:—జర్మన్ ప్రజాపక్షమువారు చాల ఓడిపోయిరి. జర్మన్ సేవనలిస్టులకు 20 స్థానములు ఎక్కువగ వచ్చినవి. కాన్ఫెడరేట్ల సెంటరుపార్టీ, డిమోక్రాటులకు 60, 40 స్థానములు యథాప్రకారము లభించును. తక్కినవర్గాలలో ముఖ్యమగుమాన్యు లుండజాలవు. సభ్యులలో డిమోక్రాటులు చాల మంది ఆర్థిక నిపుణుల నివేదికముల నామోదించెదరు. కాని రాజ్యాంగనిర్మాణమును మార్చి నిపుణులనివేదికము నంగీకరించుటకు 2/3 వంతులను గావలెను. జర్మన్ జాతీయవాదుల హేయములేనిదే ఇది సాధ్యముగాదు. వీరు నివేదికమునకును విముఖులుగనే యున్నచో నివేదికములను రిచిస్తామని అంగీకరించుటలేదు. మరల జర్మనీకి చెడ్డగోజాలు రానున్నవి.

జర్మన్ ఎన్నికలు

లండన్, మే 18:—ఆర్థిక నిపుణుల నివేదికములను అంతగా బాధించని లండన్లో అనుకొనుచున్నారు. దానికికావలసిన కాసనములను జాతీయవాదులు ఆమోదించెదరనుచున్నారు. ఆక్రమణ ప్రదేశములో ఎక్స్ట్రీమ్ సేవనలిస్టులకు ఒక్కసానము గూడ దొరకలేదు. జర్మన్ సేవనలిస్టులే రిచిస్తామని రెండవపక్షమువారుగ నుండురు. పూర్వము ఇండిపెండెంటుసోషలిస్టుగనున్న వారందరను కమ్యూనిస్టులైరి.

రిచిస్తామని రెండుమాడువారములలో సమావేశ మగును. అంతవరకు ప్రస్తుత ప్రభుత్వమే పాలనమును సాగించును. ఆర్థిక నిపుణులనిధానమును అమలులోబెట్టుటకు ఏపక్షమువారికిని 2/3 వంతులు బలముండదనుచున్నారు.

బెర్లిన్ ప్రతికలకు ఈఎన్నికలు ఉత్సాహకరముగ లేవు. ఈఎన్నికలను మిత్రమండలి గుర్తింపవలెనని జాతీయవాదపత్రికలు హెచ్చరించుచున్నవి.

ఆక్రమణ జర్మనీ

ఫ్రెంచి రైల్వేపాలన

ఆక్రమణ ప్రదేశమునందు ప్రస్తుతము రైల్వేపాలనము లాభముగనే జరుగుచున్నదనియు వచ్చిన సామ్యునంతను తీసికొనబోవుటయేగాని అందులో ఏ మాత్రము సామ్యును చేర్చుట లేదనియు కొలనునుండి ట్రెమ్మిపత్రికావిలేఖరి తెలుపుచున్నాడు. భావికాలమునకు ఏర్పాటు ఏవియుజేయబడలేదు. స్టేషనులు దగ్గరనున్న రైల్వేసరకుకు ఏమినష్టము వచ్చినను ఫ్రెంచి అధికారులు లక్ష్యము చేయుటలేదు. రైల్వే ఆఫీసి కాపాడవలెనని జర్మన్ అధికారులకుగూడ తెప్పలులేదు. పనికాండ్రకు కనీసపు వేతనములను మాత్రము ఇచ్చుచున్నారట. బొగ్గుకు ఏదో కొంతనియమితధర నిచ్చి తక్కినదానిని జేబులో వేయుచున్నారు. మరమ్మత్తులకు, తిరిగి కొత్తగ వేయించుటకు ఏర్పాటులే జేయలేదు. ఆక్రమణ ప్రదేశమందున్న సాక్షులు అంతయు చలెత్తిపోక మానధనుచున్నారు.

ఇస్తిఫా పా గారు

చాల జబ్బుగ నున్నారని కాన్ఫెడరేట్ల సోషలిస్టు వార్తలు తెలుపుచున్నవి.

మెకన్నా పన్నులు రద్దు జేయు విషయము

ను గూర్చి కామన్సునభిలో చర్చించుటకు వచ్చే వారము ఒకరోజు ఏర్పాటుజేసెదమని క్లెమ్మెంటు తెలియజేసిరి.

కన్వెన్షన్లు ఈ పన్నులను ముఖ్యముగ మోటారు బండమీద పన్నులను రద్దుజేయరా దనుచున్నారు. కొందరు కార్మికసభ్యులుగూడ రద్దుజేయగూడదనుచున్నారు. టిబరల్సు ఈ పన్నులను రద్దుజేయవలెననే అందరను గోరుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు మోటారుపరిశ్రమదారుల ఆక్షేపణలను అంగీకరించెదరని పత్రికలు వాస్తుచున్నవి.

మెకన్నా పన్నులను ఈమధ్యనీయందు తీసివేయరాదని బాల్బిన్ గారు రొక తీర్మానము నుపపాదించెదనని తెలియజేసిరి.

ఆంగ్లో సోవియటు

గాయ బారములు

ఆంగ్లో సోవియటు సభవారు నియమించిన సంఘములు తృప్తికరముగనే పనిచేయుచున్నవి.

విచారణసంఘమువారు మంచి సిఫార్సును జేయరేని విచారణ అంతయు కాలహరణముగను, కాలమును వృధాపుచ్చినట్లును పరిణమించునని గమలసంఘముల కార్యదర్శి తెలియజేసెను.

స్వీడన్, అగ్నిపుల్లకంపెనీవారు ప్రకటించిన వాటాదారుల ఎక్కువసామ్యు వచ్చినది.

క్యాంటన్ నుండి కాంగ్రెసుకుపోవు మోటారుపడవలలో నీనాదొంగలు చొరబడి ఓడలోనున్న సరుకును, సౌకర్యము దోచుకొనిరి. దొంగలు ప్రయాణికులవలె వేషములను ధరించిరి.

అగ్రానుండి కలకత్తాకు ఫ్రెంచివైమానికుడు రెండు నిమిషములలో బోయెను. బ్రిటిషువారు జేసినసహాయమును ఫ్రెంచివారు ఆమోదించిరి.

ఏప్రిలు 80 లేదీని చిగికునుండి బయలుదేరినతరువాత 7 గంటలకు చిగికుపడమరగ 100 మైళ్లదూరమున ఆమెరికనునైమానికుని చూచిరట.

జర్మనీ సోవియటు

సోవియటు వర్తకరాయబారి పనివాండ్రను ఆరెప్టు చేయుట అన్యాయమనిగాని ప్రస్తుతమందున్న ఒడంబడికలకు భిన్నముగ ప్రవర్తించితిమనిగాని జర్మనులు రషియానుబారి క్రిస్టిన్ గారి కిచ్చిన ప్రత్యుత్తరములో అంగీకరింపలేదు.

రషియా రాయబారి

మాస్కోకు రేలేదీని బయలుదేరెను. జర్మనులు రషియానుగ అభయమిచ్చువరకు రషియా వర్తకరాయబారి కాలయములను మాసియుంచెదరు. ఈవిషయమై ఇంగ్లాండు రషియావారు విదేశాంగకార్యాలయమువారికి బంపిరి.

సెప్టెంబరు డిసంబరునెలలలో మరల ఎన్నికలు చ్చునని జే. ఓ. నీలుగారు నూచించుచున్నారు.

కార్మికులు ప్రాపోర్ట్ నలు ప్రాతీనిక్యమును మూల నిరాకరించిరినియు లిబ్ లుగూడ ప్రతి రించెదరనియు డెయిలీన్యూస్ పత్రిక తెలుపు.

ఆస్ట్రీనిస్థానులో తిరుగు

లండన్, మే 18:—ఆఫ్ఘనిస్తానులో టుకు కారణము ఇంగ్లీషువారి ప్రోద్బల కలు ప్రకటించు సంగతులన్నియు నిరములనియు ఆభివృద్ధిమై ఇక ప్రభుత్వ దీపికాన దలంపలేదనియు మగ్గ ప్రత్యుత్తరము నొసగిరి.

సంస్కరణముల సంఘము

సంరణలు

శాసనసభలలో నాలోచించుట

లండన్, మే 18:—ఇండియా ప్రభుత్వమునందు శాసనసభల నిబంధనలయందు మరీకొన్ని మార్పులను కలుగజేయుటకు ముందు భారతసామ్రాజ్య సభవారి యభిప్రాయమును గ్రహించి చేయవలెనని కామన్సునభిలో బేకరుగారు హెచ్చరించిరి. సలహానిచ్చుటకు భారతసామ్రాజ్య శాసనసభ కధికారము లేదనియు ఒకవేళ ఆట్టిసలహా ననుసరించి మార్పులను జేయవలసినపుడు వీరితో ఆలోచించుటనుగూర్చి యోచింపవచ్చునని రిచర్డ్స్ గారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

అమెరికా భారతీయులు

లండన్, మే 18:—యునైటెడ్ స్టేట్స్ నుండి యునైటెడ్ స్టేట్స్ పౌరుసత్వములకు తిగరని తీర్మానించుటచే అమెరికాలో భారతీయులకు ఏవిధమైన రాజకీయపుహక్కులు లేకుండెననియు దీనివలన భారతీయులకుగల్గు కష్టములను తగ్గింపవలెనని యునైటెడ్ స్టేట్స్ ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేసెతిమనియు ఈ విషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారును ఆఫీషియల్ ప్రభువును ఉత్తర ప్రత్యుత్తరమును జరుపుచున్నారనియు ఈ ప్రభుత్వమువారి చర్యను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఆమోదించిరినియు రిచర్డ్స్ గారు కామన్సునభిలో బేకరుగారికి బదులిడిరి.

విమోచనరహితు విచారణసంఘము

నకు అధ్యక్షుని నియమించుట కేర్పాటులు జరుగుచున్నవి. జాన్ మెక్మిలుగారు ప్రీస్టేటు కమిషనరుగారుగ నియమింపబడిరి.

స్టూరి మాత్రలు

స్టూరి మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు. 0-10 0
విమోచనరహితు విచారణసంఘము, మంచీగోజునము, అదిగచ్చికాన్, పాపువారు, మంచీకుంతుపుత్తూ మొదలగువాటితో రయారుచేయబడినవి. ఇవికైత్యము, కైత్యభారము కైత్యజ్వరము చలిజ్వరము, సన్నిపాతము, అజీర్ణము, మాద్యము మొదలగు వాటికి ఉపయోగపడును, చంటిపిల్లల అజీర్ణము క్షుణ్ణాలను వెంటనేమాన్యును. ప్రతివారును సామాన్యముగ వాడతగినవి. ప్రతిగృహమున నుండతగినవి. ముఖ్యముగ పిల్లలుగలగృహమునందుండదగినవి.

అమెరికాలోని డాక్టరు - బొంబాయి.

ఇట్టి భక్తికేనాభావమే భారతదేశములో నన్నిభాగములందును గలదు. మలబారులో మాషిశాస్త్రదేశములం దల్లరులు జరుగునపుడు రక్తపాత మింకను జరుగదుండ కాంగ్రెసు అవతరణనున, ముషిశాలు, బాహిసిందువులు, స్పృశ్యులు, అస్పృశ్యులు,

క్రిష్టియనులు, మహమ్మదీయులు అందరమును గలసి తింటిమి (తాగితిమి). అప్పు డెంతయో పేరు, మైత్రియుండెను. అద్వైత మందలి సత్యమును గురించి ప్రేమభావముపరిపూర్ణమై పుట్టే మృత ప్రాయమైయున్న సంయుక్తభారతదేశము చురల వైశిఖ్యమును.

‘అహింసా పర ద్మాః ర్మః’

ఇకనుండెడ దేవునిగా అద్వైతసత్యమునుండి ‘అహింసా పరమోధర్మః’ అను మరయొకసత్యముగూడవచ్చును. అద్వైతము కాంతమును విముక్తిగా మంగళప్రదముగూడవైయున్నది. విశ్వమానవకారణ్య దయామయం బగు అహింసాసిద్ధాంతము అద్వైతములసిద్ధాంతమునుండియే వచ్చుచున్నది. నన్ను నేనైన దానిని హింసించుటెట్లు?

ఈ విషయమునుగూర్చి పూర్వకాలమున హిందువులు యెట్టి భావముల గల్గియుండిరో అట్లే విల్లిపియ్యనగారుగూడ అప్పుత ముగ భావించి జూచిరి. ఆయన దక్షిణాఫ్రికాలో ప్రథమమున గావించిన యువస్వాసమునం దిట్లు జెప్పెను. “శాస్త్రావ్యక్తము మిత్రసంఘములోజేరి వారిజీవితములందు క్రీస్తు మాంటుమిద గా వించిన చులోపస్వాససిద్ధాంతముల శాస్త్రజ్ఞుల బెట్టుచుండుట వలన గాంధీమహాత్ముని సత్యాగ్రహోద్యమమును గ్రహించుట సులభముగనుండి వాకది స్వభావసిద్ధముగ నుండెను. ఆమాంటు మిత్రసంఘమును ముఖ్యముగ (హింసమును నిరోధింపవలదు, శత్రువులను ప్రేమించుము) అనువానిని తల్లిదండ్రుల నేర్పుకొన్నప్పటి నుండియును ఆయనకు మహావాసందముగ నుండెడిది. కావున పూర్వమునుండి హిందువులు బోధించుచుండిన అహింసా సిద్ధాంతము ఆయనకు ఆపరిచితిమైనది గాదు. ఆయన హిందూ మతమును నేర్చుకొనునపుడు తన క్రైస్తవమతముయొక్క సత్య మునే క్రొత్తవిధమున నేర్చుకొనుచున్నట్లు ఆయనభావించెను. ఆయన నాలో ఆవిషయమై మాటాడినపుడు దీనిని తరుచు చెప్పచుండును.

దక్షిణాఫ్రికాలో హిందూమతమునకును ఆదిక్రైస్తవ వాచారములకును గలసంబంధము అనుభవముమీద మామతీత మయ్యెను. గాంధీమహాత్ముడు నిజమైన క్రైస్తవుడనియు శత్రువులను ప్రేమించుచు, తనను ద్వేషించినవారికి మంచిచేయుచు క్రీస్తుయొక్క మాంటు మిత్రసంఘమునందలి సిద్ధాంతముల నక్షరతః ఆచరణలో బెట్టుచుండినట్లును, క్రైస్తవులమీద పశ్చిమ దేశమునుండి వచ్చినవారు గాంధీమహాత్మునిన్ని ఆయనలోటి సత్యాగ్రహులనున్న బాధించుచు క్రీస్తుబోధనలకు విరుద్ధముగ నుండిరని పేరు భయమును గనుకొంటిని. వారు గాంధీమహాత్ముని ఆసియావాసుడగుటచేత వారిచర్చిలలోనికి రానియక పోయిరి. ఏనుక్రీస్తు ఆసియాలోనే జన్మించెననియు, పాశ్చాత్య ప్రపంచమునకు ఆయన యొసంగిన ధర్మబోధ ఆసియాభూమి నుండియే యుద్భవించెననియు వారు మరచిపోయిరి. పేమిద్దరమును గలసి యావిషయమునుగూర్చి యెప్పుడును మాట్లాడుకొనుచుండెడివారము. యూరోపులోకన్న ఇండియాలో క్రీస్తుసిద్ధాంత ములు బాగుగ గ్రహింపబడెనని మేమిద్దరమును గ్రహించితిమి.

అహింసాబద్ధులమై యుండునెడల మనము దౌర్జన్య సాధనములను రక్షింపమును, ఆగ్రహమును, ద్వేషమును, పోరాటమును వదిలివేయవలె ననుమాట సత్యము. మనమీద మీద పూర్వపు అయాధ్యాత్మికముగ సిద్ధాంతమైన ‘మాన్తే మాడడం, పాడినే సాడవడము’ నందు మన మెప్పుటికిని నమ్మురాదు. మనము జంతువులమే గాక మానవులముగూడాను. మనము శరీరము మాత్రమే గాక ఆత్మగూడాను. మనమే అద్వైతము, అనంతము, ప్రేమ. మన మునున రాగక్రోధముల నిగ్రహించుకొనుట యంతేకష్టమైనను వెనుకకు బోజాలకు పోయినను, ఈవిధమున నే నిరంతరము పనిజేయుటకు పాటుబడవలయును.

నే నీసందర్భమున నాలోపమును నేను అంగీకరింపవలయును. నే నీఅహింసాపాతమును నేర్పితినిని యెవ్వరును తలంపనక్కరలేదు. నేను నా ఇంద్రియముల పూర్తిగా నిగ్రహింపగల్గితినినిగూడ యెవరును నమ్మవలదు. ఇతరులను అట్లు జేయ ప్రయత్నించుచుని కోరినట్లే నేనును జేయుచున్నాను. విల్లిపియర్సనగారట్లుగాక చచ్చిపోవుటకు ముందు చాలవరకు అహింస సభ్యసంపగల్గిననియు, ఆయన సత్యమును గ్రహించిన విధమున ప్రపంచమున కాదర్శపురుషుడనియు నేను చెప్పగలను.

అహింస సభ్యసించుటకు యుద్ధములో కై ర్యము గ పోరాడివచ్చుటకు కావలసినదానికన్న యెక్కువ కై ర్యమును, కఠినముగ ఆత్మశిక్షణమును, కై ర్యసాహసమును గావలయును. శరీరమునకు సంబంధించిన కై ర్యముకన్న వైతికముగ కై ర్యము చాల ఉన్నతతరగతికి జేరినది. వైతిక కై ర్యము అధ్యాత్మిక స్వభావమునకు జేరినదై యుండెడల జంతుస్వభావమునకు సంబంధించినదైయున్నది. శారీరక కై ర్యము జంతు ప్రపంచములో నున్నట్టి నిచ్చుచుండ, వైతిక కై ర్యము భగవంతుని సాన్నిధ్యమునకు జేర్చును. ఇంకకేమనగా, కార్యాచరణము నందు దౌర్జన్యమునేగాక భావమునందుగూడ క్రోధ మునునది

లేకుండ నిగ్రహముగల్గియుండవలయును. మనస్సుతో జేయు హింసయు, చేతితో జేయు హింసయు రెండునుగలవు. మాతన కర్మను సృష్టింపజేయుభావముల విషయమున బుద్ధుని బోధ మానసికముగ సరిగనేయున్నది. కావున రాగక్రోధభావములు కలుగకుండగూడ నిగ్రహముగల్గి ప్రపంచములో నానికి పునర్జన్మగలుగకుండజేయవలయును. ‘సోదరునియెడ కోపమువచ్చిన యెడల భగవంతుని సాన్నిధ్యమున కష్టముండును’ అని క్రీస్తు జెప్పెను.

అందుకనియే ఇంద్రియనిగ్రహ ముండవలెననియు, ఆ ఇంద్రియములు పక్షములు లాగినను ఆగనిగుట్టుములవలె మానవస్వభావమును కలుపవలెనను గాన బిగపట్టవలెననియు ఉపనిషత్తు లెక్కడబట్టినను బోధించుచుండెను. మతగ్రంథములందు చెప్పిన మరొకవిషయమును మీమనమునకు దెల్పెదను. అది యియ్యది. “మానవుడు క్రోధఘూర్ణితుడగునెడల భగవంతుని సాధు సంగమును, బడయబాలకు” యూరోపు నేడు నిర్విరోధముగ దౌర్జన్యమును రాగమును ప్రజ్వరిల్ల జేయుచున్నది. యూరోపు పూర్వపు జ్ఞానులు జెప్పినట్లు ‘దుష్టమును దుష్ట ముచేగాక, నుంచితే జయింపవలెను’ అను సిద్ధాంతమును నమ్మక పోవుటవలన శిథిలముగకాలమును గడుపుచున్నట్లు గాన్పించుచున్నది.

యూరోపు మృతిగాంచినదని గాని, విరోధియైనాగరకత ఫలవంతముగ లేదని గాని చెప్పట లేదు. యూరోపులో ముఖ్యముగ యుద్ధమునం దపజయము గాంచినదేశములందు నేడు సత్యాగ్రేహము ప్రారంభమైనది. దీనిని కండ్లున్నవారు గనగలరు. భారతదేశమునందుగూడ చాలవరకు శాశ్వతమువచ్చి ఆత్మ మూల బడిపోవువరకు రాకుండగ నే నిజమైన ధీరజీవితము వికసించి శాశ్వతముగ పురాతన మోహభారతరంగములనుండి అనందమును బొందుచుండును.

ఈకారణముచేతనే నేను ఉపనిషదమృతమును గ్రేలు మని కోరుటలో గొప్పవిశ్వాసమును గల్గియుంటిని. మీయత్నాలవల్లనుండి వచ్చుచుండిన ఆ విశదమతవిశ్వాసములో గూడ నిరాడంబరముగ ప్రత్యేకముగ నాగరకతను కాపాడునవలసినదిగ నేను కోరుచున్నాను. మనము మనదేశభక్తినిగూడ బడాయిలులేకుండ నిలుపుకొని యితరులకు కుంగజేసి మనమే అంతయు ట్టుగానవలెనని ప్రయత్నముజేయగూడదు. మనదేశములోని కొండలు, బైల్లు, కోయలు, నదులు మనకు సంతోషముగ నుండి ప్రేమముగనుండవలయును. వానియొక్క సౌందర్యము, కాంతి, ఏకాగ్రత మన ఆత్మలందు గాఢముగ ప్రవేశింపవలయును. ఈవిధముగ మనము మనయెడలనే గాక ప్రపంచమునెడల గూడ ధర్మముగ నుండుటను నేర్చుకొనగలము.

[నేనిదివరకు ఎంగ్లండ్నియూ ఆండ్రూసుగారు వ్రాసినదానిని స్వతంత్రముగ సరిరించుచుండెడివాడను. కాని యీ సారి వ్యక్తిగతములగు వచనము లుండినను యీచక్కని గద్యపద్యమునుండి ఒక్కమాటయైనను దీసివేయదై ర్యము జాలలేదు.]

మో॥ క॥ గాంధీ

బ క్తి దు పం డు గ

కలకత్తాలో శాంతిముగూ జరిగినది
నిర్మల తేది 4 రయనకు కలకత్తా మైజానమునకు నుండినాలోను బహుమతిలు నేకలదిగా సమాజక మై (పాఠశాల) లకు బహుమతి పంపింపబడినది. పా యంకాలము కథకు హిందువులనుగూడ విలదిరి. హిందూ మహమ్మదీయమై (దీనిగూర్చి కొంత ఆపశ్యసిందిరి. మిశ్రాయను పంపింపబడిరి. (11) (12)

లా హోరు

లాహోరులో ప దాగ కాంతిముగ జరిగినది. నిర్మల తేది 4 రయనకు యమన ఫా సాజనీదలో 50 నెల వంది మహమ్మదీయును సమాజకమై ప్రార్థన జరిగిరి.

బొంబాయి

బొంబాయిలో పండుగ కాలముగా జరిగినది.

భా. బ. డోస్టాన్ సాహెబ్

నాగట్టుము:— నేటి కాన్సిలు (టిబెట్) నెన్నో కు దిన భా. బ. డోస్టాన్ సాహెబు గారిదిను ఉద. మండలము నండి తీరెను: కు చచ్చిపుడు ఫా ని: మహమ్మదీయ సంఘ కారకున రక్తసూక్ష్మతకు ఎన్. ఎం. మోహింసాహెబు ర తి: ని పున్నమ లాల్ కుతునిజేసి స్వాగతి మొనరిరి. అ॥ వి

వారావరణస్థితి

1924 సం॥ మే నెల 7-వ తేది బుధవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	గత 24 గంటలలో ఆర్మీట్రిమీటరు	గత 24 గంటలలో ఆర్మీట్రిమీటరు	గత 24 గంటలలో వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము
గోపాలపురం	9.0	82.0	...	1.80	44.56
కోతాపుల్
విశాఖపట్టణము	92.4	88.6	...	0	87.06
కాకినాడ	100.1	81.9	...	0	89.08
మచిలీపట్టణము	96.1	82.1	...	0	41.52
గుంటూరు
కర్నూలు	108.9	81.4	...	0.04	27.01
బళ్లారి	116.9	81.1	...	1.14	10.51
అనంతపురం
కడప	116.4	86.7	...	0.09	31.28
నెల్లూరు	105.9	81.6	...	0	37.98
మద్రాసు	97.1	80.9	...	0	10.71
కడలూరు	92.9	79.6	...	0	52.94
కెల్లూరు
నీలము	124.4	77.6	...	2.42	89.80
కోయంబటూరు	92.0	65.7	1.05	3.77	22.29
తిరుమనూరు	115.4	9.2	...	1.52	68.18
నాగపట్టణము	91.8	83.2	...	1.20	64.48
పుదుచ్చోరు
మధుర	112.2	74.0	0.88	2.10	88.58
పాంబర్	95.6	83.9	...	0.0	37.00
తిరునల్వేలి	1.47	28.34
తిరువేంగళము	89.3	76.5	0.78	4.21	64.51
కొచ్చిన్	10.3	74.4	0.17	7.92	114.51
కాలికట్టు	9.6	74.3	2.10	11.96	117.16
మంగళూరు	98.4	82.9	...	0.72	125.68
బెంగళూరు	55.5	74.8	...	1.50	55.87
హస్సన్
మెల్ కార	84.6	67.2	...	2.8	125.48
రైచూరు
మైదాపూర్
కార్వార్
కర్నూరి
బొంబాయి
హైదరాబాదు
కొడకమండలము	72.4	52.7	0.59	4.0	62.18

సర్కారులు:— విశాఖపట్టణములో ఆకాశము మేఘ వృత్త యైయున్నది తక్కినచోట్ల కొంచెము మల్బుగలదు. కాకి నాడలో పగటివేడిమి 2.8 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 2.1 నుండి 2.1 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నూరు:— ఆకాశము ఒక మోస్తరుగ మేఘవృత్తయై యున్నది. బళ్లారిలో ఆర్మీట్రిమీటరు. కర్నూరులో విస్తార ముగనున్నది. కర్నూరు, బళ్లారి పగటివేడిమియు కర్నూరు, కడప రాత్రివేడిమియు రి నుండి 2.1 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నూరుకు:— ఆకాశము కొంచెము మేఘచ్ఛాదనమై యున్నది. కడలూరులో పగటివేడిమి 4.1 డిగ్రీలు తక్కువ. తక్కినచోట్ల సమానముగ నున్నవి. స్థానికచినుకులు పడవచ్చును. దక్షిణమున వాతావరణము అస్థిరముగ నున్నది.

ఎన్. ఆర్. సామ్రా, వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

గజికి తైలము

నెల డబ్బీ 1-కి రు. 0-4 0

గజ్జి, చీడ శరీరమంతట వ్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్న పిల్లలకు పిశాచ భాధను గల్గించుచున్నది. ఈతైలమును స్థానికులు పూటలు రాచిన గజ్జి, చీడ, చిలము, జిల మొదలగునవి నశించును. తప్పుకపనిచేయును. నెలకన్న పొద్దుభియ్య లభికముగ ను గాన ఇతరమందులతో కలిపి తిప్పించుకొనుట యుక్తము. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

నల్లమందు నమస్క

లండన్, మే, 2:—రాత్రి 11.55 నల్లమందు వర్తకమును ఆపివేయుటకు ప్రయత్నించు సంఘమువారు, వెస్టుమినిస్టరులో సమావేశమైరి. ఇండియాలో నల్లమందు సంఘమువారితోడను, ఆండ్రూసుగారితోడను ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను జరపి అందరను గలసి నల్లమందు వర్తకము సంతరింపజేయుటకు ఒక సంఘము నేర్పరచిరి.

ఇకమీదట ఇండియానుండి, మలయా సిలోను బోర్నియో ఈస్టు ఇండిన్ హాంకాంగ్ కొచ్చిన్ చీనాలకు పంపకుండ ఆపుజేయవలె ననిరి.

సోవియటు ప్రభుత్వమువారు

జర్మనీ

రషియావర్తక రాయబారి ప్రధానకార్యాలయమును జర్మను పోలీసువారు సోదాచేయుట

సోవియటు రాయబారి వెడలిపోవుట

బెర్లిన్, మే, 3:—జర్మన్ పోలీసువారు రషియావర్తక రాయబారి ప్రధానకార్యాలయముపై దాడివేడుటచే రషియా రాయబారి బెర్లిన్ నుండి కార్యాలయమును మూసి మాస్కోకు వెడలిపోయెను. పోలీసువారు వర్తకరాయబారి ప్రధానకార్యాలయమున పనిచేయువారిని ఎవరునుగూడ మనుష్యులను అరెస్టుజేసిరి. వర్తకరాయబారి అరెస్టుచేయబడి పారిపోయిన ఒక వ్యక్తి రషియా పోలీసువారు వెతుకుచున్నారు. ఇతనినే సోవియటు రాయబారి తన కార్యాలయమున నియమించెనట.

4 గంటలు సోదాచేసిరి రషియా రాయబారి నిర్ధారణజేయుచున్నాడు. తమ రాజ్యాంగనిత్యోవియు వ్యక్తిస్వతంత్ర్యములకును, అధికారములకును భంగము గల్గించిరి. రషియా రాయబారి తక్షణము విదేశాంగకార్యాలయమున కేసి తీవ్రముగ ఆక్షేపించి ఈవర్తకము ఖండించిరి. పోలీసువారిచర్యను తక్షణ మాపుజేయవలె డాక్టరు ప్రేస్టెగ్ గారు అభయమొసగిరి. ఇట్లుచేయుట భారతవిరుద్ధమని రషియా రాయబారి తెలియజేసెను.

తాను మాస్కోకు బోవుటకు ముందుగ వర్తకకార్యాలయమును మూసివేయవలెనని ఉత్తరువుజేసి ప్రస్తుతము వర్తకము సంతకు ఆపుజేయవలెనని కేబ్లెక్స్ ద్వారా ఆనతిచ్చిరి.

జర్మనుల ప్రకటనము

బెర్లిన్, మే 4:—జర్మన్ కమ్యూనిస్టు బండియొకడు తనను రషియానుట కార్యాలయమునకు గొంపోవలెనని యడగ గొంపోతిమనియు ఆచట వాడు పారిపోయెననియు దీనికి రషియా పనివాండ్లతోడపెరియ్యవర్తకములు తెలుపుచున్నారు. జర్మనీ పోలీసువారిని రషియా ఉద్యోగులు అటకాయించి అపుజేసినారనియు జర్మనులు తీవ్రముగ ఆక్షేపించిరి. వర్తక రాయబారుల కార్యాలయములో ప్రవేశించి వెతుకుట అధికారమున్నదనిరి. రషియాను చేసిన పని జర్మన్ కాసనము లకువిరుద్ధమనిరి.

జర్మనులు జేసిన సోదా మర్యాదగనేయుండెనట

లండన్, మే 5:—రషియా వర్తకరాయబారి ప్రధానకార్యాలయమును పవేశించి సోదాచేసిన పోలీసువారు మర్యాదగనే ప్రవర్తించిరి జర్మను అధికారి తెలుపుచున్నాడు. పోలీసు ప్రధానాధికారి ముందరనే జరిగెననిరి. రషియా గమస్తాలను అల్లరిచెట్టివారిని గోలచేయలేదనిరి. ఒక ఉద్యోగి మొండితనముగ ప్రవర్తించుటచే ఆతని పై పశుబలము సుపయోగింపవలసివచ్చెను. పట్టుకొన్న అధికారపత్రములను సరిఅయినవి గాకుండటచే తిరిగి ఇచ్చివేసితిమనిరి.

బ్రిటిషు ప్యాసిసులు

ప్రభుత్వవైఖరి

లండన్, మే 5:—బ్రిటిషుప్యాసిసులు రాజద్రోహకరముగను, ఉపద్రవకరముగను పరిగణించుకుండ ఉండెదరా యని కాసనాధికారులు తీవ్రముగ ఆలోచించుచున్నారు.

గొప్ప మోటారు ప్రమాదము

గొప్పచిత్రకారులకు అపాయము గల్గుట

లండన్, మే 5:—సర్ ఆస్టోర్ వెబ్, సర్ బ్యూటన్ పిల్గ్రీమ, సర్ విలియం లిలిబెర్ట్ పిల్గ్రీమరుగార్లు మోటారులో ప్రయాణముజేసి విందునుండి తిరిగివచ్చుచుండ ఇంటికి దూరమున బాటామార్గితో డిక్సన్ ను, 4 గుడికి ప్రభులకాయలపాటి కా, ముగ్గాయకు

బ్రిటిషు ఆర్థికవత్తము

తగ్గించబడిన తేయాకుపన్ను
వాటికేత్వరులకే లాభము

లండన్, మే 1 రాత్రి 10.40:—తేయాకుమీద పన్నును తగ్గించుటచే ఒక్క వాటికేత్వరులే బాగుపడుదురనియు వారికే లాభకరముగ నుండుననియు మాంచెస్టరు గార్డియన్ పత్రికతో కొందరు దుకాణంధారులు తెలియజేసిరి. ప్రభుత్వమువారికి డబ్బు తక్కువకు ననిరి.

చాల్సన్

లండన్, మే 5:—సాధారణముగ ఓట్లు ఎటులున్నవి తెలియలేదు. నూటికి 85 మంది ఓటులనిచ్చిరి. కొన్నిజిల్లాలో ప్రజలు వేలకొలది ఓట్లవెంట నిండిపోయిరి. ఓట్లు తెరమీద చూపబడెను.

కళకరము లేదు

కొల్కత్తా, మే 5:—ఎన్నికలు కలవరము లేకనే జరిగెను. మతసాంప్రదాయము ననుసరించి ఓటింగు జరిగెను. రాజకీయ పక్షతల ననుసరింపలేదు. సాంఘిక ప్రజాస్వామ్యవాదులు, ప్రజాస్వాతంత్ర్యపక్షమువారును ఇందు పాల్గొనిరి. రెండవవారు యూదులను వెడలగొట్టు డనుచున్నారు.

బహుళసంఖ్యాకులు ఆర్థికనిపుణుల విధానమును అంగీకరించుచున్నారు. పూర్వము చాన్సిలరుగ నున్న ముల్లరుగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

నష్ట పరిహార సమస్య

ఆర్థికనిపుణుల సూచనలు

మిత్రమూర్తి అంగీకరింపవచ్చును

లండన్, మే 4:—రాత్రి 10.55—ఆర్థికనిపుణుల ఏర్పాటులను ఆములులో బెట్టు విషయమై మిత్రమండలి అంగీకరించి ఒక బహుళసంఖ్యాకుల జేమిన్ జూలకపోయినను ఆవిషయమై చాల యభిప్రాయభేదములను పనులు జరుగుచున్నవి. పోయింకేరు మన్డనాల్లగార్లతో బెర్లియంమంత్రులు కలిసికొని మాట్లాడుటచే చాలవరకు సంగతులు తెలిసినవి.

నేటి మధ్యాహ్నము బెర్లియం మంత్రులు లండనునుండి ఓట్లెందుకు వచ్చిరి. బ్రుసెల్సుకు బోవు మార్గమున టైమ్సుపత్రికా విలేజ్ లో ఓట్లెందులో ధ్యాయముగా ఓట్లు తెలియజేసిరి. ఆర్థికనిపుణుల విధానము ననుసరించి నష్టపరిహార సమస్యను విస్తారముగ చర్చించితిమి. మన్డనాల్లగారు సుహృద్భావమును జూపిరి. ఈవిషయమై బహుళసంఖ్యాకుల జేమిన్ జూలకపోయినను ఆవిషయమై చాల యభిప్రాయభేదములను పనులు జరుగుచున్నవి.

అంతర్జాతీయమండలి సభ త్వరలో జరుగునాయని యడుగ దీనికి జరుగిడుట కష్టమైనవని అనియు, ప్రస్తుతము మిత్రమండలి అందరును అంగీకరించినందు వీరి సంభాషణలనుబాడ అట్టిసభ నేను తలచుకాలముకంటె ముందే జరుగునని తలంచెదనని ప్రేమన్నగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

మిత్రమండలి వ్యూహ చింతనకుండుటకు బేరల్సులో జరిగిన సంగతుల నన్నిటిని అతిరహస్యముగ నుంచవలెననిరి.

రూపుచిక్కులు

లండన్, మే 4:—లండనులో బెర్లియం మంత్రులు సాధారణ సిద్ధాంతమున చర్చించిరి. ఇంతవరకు ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారు రూపును వదలదమని తమ ఉద్దేశమును జూపుటలేదు. ఇదియే చిక్కుగ నున్నది. బెర్లియం ప్రభుత్వసంఘమువారు ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారిని బలపరుచుచున్నారు. డాన్ నేనాని విధానమును అములులోబెట్టిన కొద్దివారములలోపుగనే జర్మను లీవిధానమును వెలువేర్చెదరను అభయమున్నచో ఫ్రెంచివారు రూపును ఖాళీజేయునటుల జేయవచ్చును. కాని రూపులో ఇనుపదారులను స్వాధీనములో నుంచుకొనుటకు, ఒకవేళ జర్మనులు అనుకొన్న ప్రకారము వెలువేర్చెనని వారిపై శిక్షించుటకు బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు చర్యను దీసికొనుటకును బ్రిటిషుప్రభుత్వమునా రెంఠమాత్రము ఎన్నటికిని అంగీకరించదు. 11 తేదీని ఫ్రెంచిఎన్నికలయినపిదప ఒకమారు అందరును సమావేశమై ముచ్చటించెదరు. ఈలోపుగ నష్టపరిహారవిధానమును గూర్చి ఇదవిశ్లేషించి ఒక యభిప్రాయమును నిర్వచించుటకు ఫ్రెంచివారు తప్పించుకొన జూచుచున్నారు. దీనికి నిదర్శనముగ బ్రిటిషు పార్లమెంటు వారి పరిశీలకులు అంతజేమముగను స్థిరముగ లేవని ప్యాసిసులో అనుచున్నారు.

విరిమనరిహద్దు

సభ భగ్నముగుట

బ్రిటిషువారివై ఖరి

లండన్, మే 4:—విరిమనాయకులను దూరుటచే విరిమనరిహద్దు సమస్యపరిష్కారము గాజాలను. మనము ఇంకొక యుద్ధమును దలచెట్టి ఆల్బర్నయను నిర్బంధించుటకు ప్రయత్నింపవలెను. ఆల్బు వెదరించినను ఆల్బర్నయవారిసమస్య పరిష్కార మగుటకు తోడ్పడవనియు జె. హెచ్. థామస్ గారనిరి. గతవారము ప్రభుత్వసభలో తాను తెలియజేసిన సూచనలను ప్రకటించుటకు థామస్ గారు నిరాకరించిరి. ప్రభుత్వమువారి సూచనలకు సిగ్గుపడిరిని ప్రకటించనటుల లేదనియు, ఆసభ రహస్య సభయగుటచే ప్రకటించుటకు వీలులేదనిరి ప్రతినిధులు స్వచ్ఛగ మాట్లాడవచ్చుననియు, వీటినిన్నిటిని ప్రకటించిన వీరినందరిని ఒకచోటబెట్టి పరిష్కారము జేయుటకు వీలుపడవనిరి. ప్రభుత్వమువారు విరిమసంధిపత్రమును అక్షరాలా గౌరవించెదరు. పనికొనని కాగితముగ పారవేయరనిరి.

అంతరాతీయవలసనమావేశము

నకు బ్రిటిషురాయబారవర్తకమునకు అధ్యక్షులుగ ఆల్బు వారుప్రభువు నియమింపబడెను. ఈసభకు అమెరికా, జర్మనీ, రషియాదేశములుగూడ ప్రతినిధులనంపును. ఈసభలో ముఖ్యముగ అమెరికావలసనమావేశమును చర్చించెద రషియానుచున్నారు.

జాతీయమితి అధికారమునకు భంగకరముగ దేనిని జేయమను అభయమును గైకొని గ్రేటుబ్రిటను ఈసభకు పోవుటకు ఆహ్వానము సంగీకరించెను.

లిబరల్సుబెడదించుటకు కార్మికులుకిరక వహించుట ప్రార్థనలు ప్రాతినిధ్యము

ప్రత్యామ్నాయముగ ఓటుగావలెనని ప్రభుత్వమువారికి చట్టమును ప్రవేశపెట్టవలెనని ప్రభుత్వమువారిని తొందరజేయవలనని హెండర్స్ గారు మాన్యుస్క్రిప్ట్ గారి నడిగిరి. దీనినిగూర్చి తీవ్రముగ రినిమిచుములు చర్చ జరిగెను. 1906 నుండి 1914 వరకు లిబరల్సు కార్మికులతో ఎన్నడును సలహా చేయలేదని హెండర్స్ గారు రనిరి.

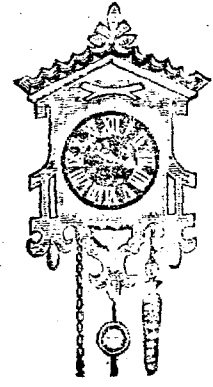
మాన్యుస్క్రిప్ట్ గారిది అసత్యమనిరి. ఆసమయమున ఆపక్షమునకు నాయకుడగుటచే బాగుగా తెలియ ననిరి.

కెప్టెన్ వెడ్డెడ్జ్ బెక్ గారు: ముమ్మలను సభనుండి వెడలగొట్టకాలకే. (నవ్వు)

హెండర్స్ గారు:—నేను ఎంతసేపు చెప్పిన, మన పనిని సాగించవలెననే. మీరు మేము గోరవలెను ప్రవేశపెట్టలేని మిమ్ములను అధికారమునుండి తీసివేయవలెనని వెదరించుట మంచి ప్రభుత్వమునకు లక్షణముగాదు. మాటిమాటికి కార్మిక పక్షమువారిని వెదరించిన అది జరుగునదిగాదు. ఇప్పుడు సభలో జరుగుచున్న చర్చలని మరవకాలముని లిబరల్సు గ్రహించవలెను. ఏపక్షమునకు జేందని యభిప్రాయముతో దీని సంతకు ఆలోచించవలె ననిరి. (సిలోక్ టైము)

టిక్-టాక్ ఆను గడియారము

ఇది సూతముగ రెక్కని దేశములో తయారుచేయబడినది ఇది గోడకు తగిలించుటకు మిగుల అందమును, సౌగంధమును ఉండును.

అందులో కళభరతియుండు ప్రకారమే మిక్కిలి అందముగనుండును. సూతముగ తయారు చేయబడి, ఎల్లకాలమును బాగుగ పనిచేయును. చాలకాలము నమ్మకముగ పనిచేయును. ఎల్లప్పుడును ఉపయోగింపవచ్చును.

టిక్-టాక్
ధర 1-కి రూ 3-0-0
రెండులభ్యము ప్రత్యేకము
వి. ఎన్. వాచ్ కంపెనీ
తరల వెల్డె నం. 105, మదరాస్.

చుండుకు నూనె

వెల సీసా 1-కి రూ 0-6-0 వి. పి. సహా 0-11-0
ఈ నూనెను తాచిన చుండు పొట్టురాలుట, జిల, గోరుకు పుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన వెంట్రుకలకు హానిగలుగక చక్కగఁ జెరుగ గలదు. అమృతాంజనంబో, బొంబాయి - మదరాసు.

గోదావరీమండల మహిళాసభ

అలమూరులో 3-వ తేది సమావేశమగుట

సన్మానసంఘాధ్యక్షురాలు లకు దేశభాంధవి దువ్వారీ సుబ్బమ్మగారి ఉపన్యాసము

తల్లూరా! సోదరిమణులారా! ఈ మండలమున కాలములో ప్రమాణభాగ్యము లభింపగా లేకపోయిన నలలగు మీరు మీమీ చిన్నిబిడ్డల సౌఖ్యమయిన పరమగౌరవ మాయాహ్వన మంగీకరించి దయచేసినందులకు నాచోట సంతోషమును తెలపగా తాత్త్వికములగు సమీక సేకకృత జ్ఞాపకము లన్నియు చున్నదానన, సన్నీ పవిత్రకార్యములకు నియమించి నన్ను కృతార్థురాలిగా నొనర్చిన యాహ్వాన సంఘమువారికి కూడ శుభము లాచరించుచున్నాను. మేము జేయు సౌకర్యము లలో లోపము లున్నందులకు తమింప జేచుచున్నాను.

స్వరాజ్యసంపాదనము స్త్రీలకవసరము

అలమూరా! ప్రస్తుత భారతదేశ రాజకీయ నాటకరంగ మొక నూతనపరిణామము నొందియున్నది. మనలో చాలమందికి కాలమున రాజకీయవిషయముల చర్చించి తీర్మానించుటయన వింతగా నున్నది. నిజమే! మన పూర్వుల చరిత్రలను, పురాణాగాధాన తెలిసికొని హేతువులేదని తెలిసికొనట కంతయవకాశము నీవనంతమాత్రము కాలమున గలుగుటయు, మనకీకాలమున స్త్రీలు రాజకీయోద్యమముల పాల్గొనట యనగా స్త్రీజాతి కొకకణముగారవని తలచుకొనునది దుస్సీటికి నునమును నునసోదకలుగూడ నవచ్చియున్నాను. ప్రాచీన రాజకీయరంగముల మనము జ్ఞాపకము చేసికొంటేమా మున్నగు సత్యభావము 'పేర్కొనవలసియుండును. యెప్పటినుండి లె! మొన్నటికంటా వేసికొని, రాజకీయము క్షున్నగు వీరకవితాతలములు, రాజకీయరంగమున దుమికి మాతృదేశమున గలప యత్నించిన విధము జ్ఞప్తికిచ్చిన తమకాలత్రేయ మనసంజేహములు తీరపోక తప్పదు నాటి రష్య జపానయుద్ధములో జపానుస్త్రీలుగల రాజకీయప్రభుత్వము చేతనే రష్య సోషియలిస్ట్ జపానుకు కలిగినట్లు చరిత్రలవలన స్ఫురించుచున్నది. ఇంతయే! మొన్న మొన్నటిగాధల తలకింపుడు. మనకు స్వతంత్రమును, భారతదేశతలమునకు లోకమాన్యని ముప్పది సంవత్సరముల భేతనా కాలములో చారిత్రకమైన సత్యమేమో బాటుగాదు రాచగా ర్యములం దభిమానముజూపి సహాయపడనివో లోకమాన్యము రాజకీయరంగమునుండి తొలగిపోవలసియైన వచ్చును. తేదాధ ర్యపత్నిని వీడవలసివాడె యుండును. ఇదెందులకు! ఏమనా నీయుడు, ప్రస్తుత ప్రపంచ నాటకరంగమున కృష్ణభగవానుని పాత్రనలంకరించి ప్రపంచ రాజకీయచేత్రములో నగ్రప్రభువని నులింపబడుచుండెనో, ఏదైనమామని రాజకీయ పరిణామమున ప్రపంచమందలి నిరంతర రాజ్యములు గజగజలాడజొచ్చెనో, ఏకార్యక్షీతుని మనోనిశ్చలత్వమునకు ఏనుక్రమ్మ కొరత యందు నమ్మికగల పాశ్చాత్య రాజకీయచేత్రల మనోభావము లు చలించుచుండెనో, యే త పార్థమిక ని తక ప్రభావమున మన భాందన పండితోత్తములకు పూర్వజ్ఞాన మందకుంచి నంది గాధాధ్యక్షులకు తలకించెనో, ఇట్టి మహాత్మాగంధీ గారు తమసహాధ్యక్షురాలికి సన్మానబాటు గాంధీగారి రాజకీయ ప్రభుత్వమును, పరిభక్తియు, నిష్కలంక దేశభక్తియు, సహాయపడనివో ప్రస్తుత రాజకీయనాటకరంగమున తమ పాత్రను జయప్రదముగ ప్రదర్శింపఁ దిగియుండలేకమా యని చెప్పినందులకు తమింప కోరుచున్నాను. ధర్మపత్నుల సహాయములేని భర్తలే కార్యమును సమర్థింపజాలనివని మన యనుభవములన తెలియుచున్నది. భగవంతునిచే సృష్టింపబడిన స్త్రీ పురుషజాతు లనోన్యస్వసహాయ మందనిచే పంచస్యవహారములను నడుపుట దుష్కార్యమును, స్వభావవిరుద్ధమునై యున్నది. కావున స్త్రీలొక వ్యవహారమును పురుషునితోపాటు ఒకభాగము పాల్గొనినవో, లోకమేలేదని తోచుచున్నది. స్త్రీలు కొన్ని లోకవ్యవహారముల జోక్యము కలిగించుకొనకుండ నుపేక్షమును గమనింపకూడదు. ధర్మపత్నియైన ప్రతికార్యమునకు పురుషునకు స్త్రీతోడను విధియొప్పున్నది. సీరినంపడలు, భాగ్యభోగ్యములు, బాగోగులు, స్త్రీలచే గాని పురుషులు లభికావు. సీరిలేని సంసారమున పురుషునికన్న స్త్రీయే నిందార్తురాలు. భారతదేశమునకు సీరినంపడలు స్వరాజ్యమే. స్వరాజ్యము రానివో పురుషులకన్న స్త్రీలదే రాజ్యమే! యెక్కువని చెప్పవలసియున్నది. ఎట్లులేన పురుషులపైపునందులే యందుకు. పురుష ప్రయత్నమున కేకార్యమైన సాధింపవలసివో. స్త్రీగర్వవంతులాలను సామెత మన మెరుగని తికాదు. మనసోదరులు స్వరాజ్య సంపాదనకు చేయుప్రయత్నములు విఫలమైనవో, యాదురదృష్టము మనదేమని చెప్పకతప్పదు. పురుషులకు స్వతంత్రముగల రాజ్యముగల స్త్రీలకుగూడ రాగోగముల తలకింపుడు. మనదేశపురుషులకు స్వాతంత్ర్యము లేని బానిసదేశముగాండమగు కనీష్ఠి గమనింపుడు. మనమేవిధమున విమర్శించుకొనినా, పురుషులు తలచెట్టి ప్రతికార్యమున

కును, స్త్రీసహాయ మొనర్చుట విధియని బోధపడగలను. అందు చేతనే గాంధీమహాత్ముడు ఆంధ్రదేశమున సంచారము చేసిన కాలమున స్త్రీలొక విషయమును బోధించియున్నాడు. భారతదేశ రాజకీయరంగమున కేనాడు రాజకీయరంగమున ప్రవేశించుకో యెదియో స్వరాజ్యముని వాస్తవ్యుడొనర్చును. కావున న ము ప్రస్తుత పరితేజరాజకీయవ్యవహారములు పాల్గొను నుత్సాహముతో ప్రస్తుత దేశావస్థను గమించి కర్తవ్యమును నిర్ణయింపుడని జేచుచున్నాను.

భాంతములమగు నిరాకరణోద్యమము

తల్లూరా! మనదేశమున గాంధీమహాత్మునిచే ప్రవేశ పెట్టబడిన నూతన రాజకీయోద్యమ విధానమును మీరందరూ వినియే యుందురు. అదియే భాంతియతమగు నిరాకరణోద్యమము. ప్రభుత్వవిధాన మిదివరకు మనము నిజమునకు స్వర్ణలోకమని నమ్మియుంటిమి. విశేషిట్లు వింతరంగులకు విస్మయపడుచు పరదేశీయుల పరదేశీయతలని తలంచుచుంటిమి. బానిసవృత్తి నలంబించి మనసోదరుల కిచ్చిన పనికిమాలిన పదవులకు పొంగి పడుచుంటిమి. పురుషులు పూర్వ విద్యల పిల్లలకు గరప యత్నించిన వోమన మే యత్నింపడి సరివారిలో యగౌరవముని తలచి బానిసవిద్య నేర్పింప ప్రోత్సహము కగించుచుంటిమి. కనీసము పోలీసు బలవ్రోతుపని వచ్చినచే స్వరాజ్య మనుకొంటిమి. తాత్కాలికముఖములకావడమెట్ల పూర్వార్యులయైన విడుచుటకు సిద్ధమవుచున్నాము కాని రాజకీయరంగమున పనిచేయుట కిచ్చగింపకున్నాము. మనము ముందుగా నొక్కవిషయమును గమనించు టవసరము. ప్రస్తుతము మనదేశపరిణామము, పరదేశీయులచే నిర్ణయింపబడిన పదవుల ననుసరించి నడవబడుచున్నది. యాపద్ధతులు మన నత, సాంఘిక, రాజకీయ తత్వవిరుద్ధముగ నిర్ణయింపబడి మననభిప్రాయ కాటంకము కలిగించుచున్నది. అంతయే క భారత స్త్రీజాతి మానభంగముకూడ గావించి పీలుగునంత దారుణాకారము నిరంతర హోద్యగీయుల కిడినట్టి రాక్షసవిధానమనిగదా గాంధీ గారనియున్నారు. యావిధానమేకదా నాడు పంజాబు స్త్రీలకు గావించబడిన మానభంగ మహాపాతకమునుండి పంజాబు రాష్ట్రాధికారుల విముక్తులచేసినది! అట్టివిధానముమారినవోయిన గానిమనకు మానభాతి కుండకలసిన స్వభావసిద్ధమగు స్వేచ్ఛకూడ కలగలేదు. ఇంతయే! మనకు స్వరాజ్యములేనివో మన మనవ్యధాపమున వచ్చుటకై నోమహాన లేదని చెప్పచున్నాను. ఇట్టి జన్మవాక్కును స్వాతంత్ర్యమును బడచుటకు మనకాంగ్రెసు నిర్ణయించిన విధానమును నడుపవలసియున్నది. అందు మన మవలంబింపవలసిన పద్ధతులు నాకు తోచినంతవరకు విన్నవించెదను.

నిర్మాణ కార్యక్రమము

అంతయు యాచరణలోనికి తెచ్చుట పురుషుల కెంతయో మనకు సంతవియే! అందు చెందఁబడుచున్న మున్నందు మన మారంభింపవలసియున్నది. ప్రభుత్వమున కంగ్రెసుసభ్యులు చేరుట ఖద్దరు ధరించుట మొదలుకొని కార్యక్రమమును పూర్తిచేయవలసియున్నది. ఖద్దరునుగూర్చి విరివివర కనేకప్రపన్యాసములు వినియేయున్నారు. కాని మీలో నూలుకడకు పోయినవారూ నిజముగా లేదనియే నానమ్మకము. ఖద్దరుగూడ నరెనియవలసివో ధరించుటకై లేదనియే చెప్పవలయును. ఖద్దరు ప్రభుత్వము విశిష్టమైన చెప్పదలమకొనలేదు గాని మనస్త్రీలు పూర్వమువలె నాజాను రంగుబట్టలయొడ కలిగియున్న పాశ్చాత్య నాగరికతాభిప్రాయములు మాత్రము చాలవరకు నశించినవని మాత్రము చెప్పవచ్చును. కాని ఖద్దరునుధరింప మనస్ఫురింపవలెనవలె ప్రచురించుచున్నాను. మహాత్ముడు మిమ్మునేక సారలు ఖద్దరు ధరింపుడని హెచ్చరించిన ను ఖద్దరుకార కనేక మంది దేశభక్తులు కారాగృహముల క.పబడి తను ఖద్దరు ధరించుట మంచిదను నిశ్చితాభిప్రాయము మీకు కలిగినను యాచరణలోపెట్ట జంకుట మన స్వాభావమునకు విరుద్ధము. కావున దేశస్థితి పరించి దేశీయనాయకుల కష్టములగుర్తించి మనముందు సంతకుల యభివృద్ధిని తలపోసి ఖద్దరు ధరింపుడని మిమ్ములను ప్రార్థించు చున్నాను. ఇక విద్యావిషయమున నొకమాట చెప్పవలసిగున్నది. మనముకూడ పురుషులవలె మన ప్రభుత్వవిధానముయొక్క వ్యాపారమునబడి మనబాలికలకు కూడ ప్రభుత్వబాలికా పాఠశాలలకంపురు భాగ్యమునకు లోనై భారత స్త్రీసంఘమున కనేక రీతియవుచున్న మేమో యనిభయ పడుచున్నది. ఇందువలన స్త్రీ విద్య గూడదని నాయభిప్రాయముగా గ్రహింపవలదు ఆపాఠశాలలలో చెప్పునిద్యావిధానమున కలవాటు పడకూడదని నాయభిప్రాయము. బాలికా పాఠశాలలలో కట్టుపని నేర్చుచున్నా రనుకొనుచున్నాము గదా! యేది? ఒక్కబాలిక పట్టుమున నొక స్వంతముగ కట్టుకొను నేర్పునంపాదింపకలగుచున్న జేమా మాపును. అదిగాక స్త్రీసృష్టావధాన గృహకృత్యముల కను సమర్థతతో నిర్వర్తించవలసిన బాలిక పాఠశాల ప్రవీణతయవలె పురుషులవలె దుష్టలక్షణరహితమై గృహకృత్యముల కలవాటుపడని నుగమూలై, పరులనై నాధారపడి గృహసంబంధమును కార్యముల నిర్వర్తించుకొనుచున్న విషయము మన మెరుగనిగదా! మరులనై నాధారపడు బాలికాని కన్నకి

గాని యభివృద్ధిచేంద పిలువేను. దాసీలకు దాసులమై మన మా కాలమున తగని నుకుమారముల కలవాటుపడి, దాసీనిగినాడు గృహకృత్యముల కట్టిపెట్టవలసిన స్థితివచ్చినారము. యేది! మన పూర్వస్త్రీల దారుణము, ద్రోహము, కార్యదక్షత తలచుకొని కర్వనడుటకు మారు తలచుచుకొనవలసి వచ్చుచున్నది. పోలీసు విద్యయు పొందిన పెట్టి పొంగింపకల నేర్పు లేనంత దురవస్థలో నున్నాము. పాఠశాలల కంపి విద్యలేదు సరికా పనిపాటలు చేత కాని తల్లుల తమూరుచేయుచున్నా మని నానమ్మకము. పురుషులు పాఠశాలల ప్రవేశించి ప్రభుత్వబానిసలకు బానిసలగుచున్నారు. మనము పాఠశాలల కంపి మనదాసీలకు దాసుల మగుచున్నాము. కాని నా తల్లూరా! విజ్ఞానమును యైక్యవ్యమునను, భాగ్యభోగ్యములను, స్వాతంత్ర్యమునను, లోకమంగలి స్త్రీజాతికి తీసిపోవువారమైనన, పరిభక్తి కిక్కిని, పాతి ప్రత్యమునకును, మన భారతస్త్రీసంతతి సగస్థానము వహించిన దని చెప్పకొనటకు గర్వపడుచున్నాను. ఈధర్మకింక మత్య నేశభక్తి యను మెకగుపెట్టికొని లోకమున మనలబోలు స్త్రీజాతిగల దేశముండబోదని చెప్ప సాహసించుచున్నాను. సాధ్యమైనంతవరకు కాలము కృతార్థముకై తీరికయొనర్పడెల్ల నూలు కడకుదు, ఖద్దర ధరింపవలయునను ప్రత్యుబ్ధి నిర్మాణ కార్యక్రమము నాచరించి దేశాభ్యుదయమునకు తోడ్పడుదని కోరుచున్నాను. నాప్రపన్యాసముతో మీ కాలము కర్వనంపవక చెందకూటలు చెప్పి విరమించును. గాంధీమహాత్ముడు విరసాల కేగగనే దేశమున భుద్వమును స్తంభించెనని కొందరనుకొన్నారు. దేశబంధు దాసుగా రీనానాడి! గ్రహించి చేడిచేసినగాని లాభములేదని గాంధీమహాత్ముని వైరుధ్యంబులో సాధారణమైన జేడిచేయు "కాననభాగ్యవేళ" మను "స్తంభన" మను జేర్చకనా యయతో ప్రయోగించినాడు. అందుచే కొంచెముజేడికి నిలబడిదలి చెప్పవచ్చును. అవేడి పరల తగ్గుకుండ మన యద్వప్త వశమున తత్త్వమెరిగి యాచ.భుప్రయోగము చేయగల వైద్యశ్రేష్ఠుడగు మహాత్మాగాంధీగారు తమకై వైద్య మారంభించివారు. కావున మన మద్యైవద వనసము కాన్నింపదు. తన వైద్యుని చేతిలోజేల్చితిమిదా య్యాపె వైదచిత్తెదని యూహించుకుండ మనము చెవకలసిన కిధిమని నుచుచారముల చేయవలసియున్నది గదా! కావున మీరందరూ మహాత్ముడిచ్చియాయాచ.భు.నుజేయుచు చెప్పినట్టి పథ్యసానుల జరిపుచుండినవో లోకముకడిరి స్వాభావమునకు బడులు స్వరాజ్యము తప్పక ప్రాప్తించును. నారీమణులారా!

స్త్రీసహాయముననే పురుషులు తలచెట్టి కార్యములు సమర్థింపగలగుచున్నావో దృష్టాంతము వివరింతును. యేదేశభక్తుడు తనభర్తరాలి నిరంతర సేవాసహాయ మన సంఘమును సంస్కరింప సలకు ప్రేమో, ఏదేశప్రభుత్వము తనభర్తపత్ని వైర్యసాహ సాదాగ్రుణ ప్రభావమున మాతృదేశము నద్ధరింప కంకణముకట్టుకొనెనో, యేనిగర్వి తన నిజదారాసహాయమున స్వరాజ్యలక్ష్మి ప్రసాద మీభారతీయులకు కడింప కిడవలసియండెనో, ఈ డేవుల లక్ష్మీనారాయణగూర్పుల లక్ష్మీనారాయణో జ్ఞాపకము చేసికొనుడు. లక్ష్మీ లక్ష్మీనారాయణులే నేటికడ కర్వతృత పరింపవచ్చురని మీరు వినిన తరువాతకూడ మనకు స్వరాజ్య లక్ష్మీ జేకూరినదని వన చనుకొనుటకన్న యజ్ఞానము డబోదు. కాలవారణ మొనరింపకుండ యధ్యక్షురాలి నెన్నుకొని కార్యక్రమమునకు డగుకని ప్రార్థించుచున్నాను. మాసన్యాససంఘము వారిలోపముల చున్నించి సభ జయప్రదముగ సాగింపుడని ముగింక మారు ప్రార్థించి విరమించుచున్నాను.

జి. ఐ. టి. హేలాపురము
సమాజము వారు
తెనాలివాసవి విలాస
నాటకశాలలో
ప్రతాప రుద్రయమును
10-5-24 తేది శనివారమునాడు ప్రదర్శింతురు.
టవరుకంపెని

చుందరి తైలము
డబ్బీ 1-కి వెల రూ 0 8-0 వి. పి. 0-13-0
ఒక డబ్బీతైలము విమరక గాచిన ముఖమున ఏర్పడు మొటిమలు మచ్చలుమానును. ముఖము కాంతిబాంకి, నున్నగా అద్దమువలె ప్రకాశించును. చర్మము మృదుత్వముకలిగి నాకకు లేరును.
ఈతైలము మంచిమగు గానన గలిగి నిగడవత అమ్మబాంబనము చేసి, నొక కాపు

ఆంధ్ర రాష్ట్ర గ్రామపాలక సంఘసభ

(ప్రత్యేక విలేఖరి)

కోత్తెవూరు - ఆలమూరు, మే 1:

నేటిసాయంకాలము 4-30 గంటలకు కోత్తెవూరు (ఆలమూరు)లో నున్న హోమ్లెట్ విడియో స్కూలు బిల్డింగులో 5-వ ఆంధ్ర రాష్ట్ర గ్రామపాలక సంఘసభ మంత్రి నారాయణరావు పట్నాయక్ గారు (విశాఖపట్టణముజిల్లా, నడవూరు) అధ్యక్షత క్రింద జరుపబడినది. ఈసభను మల్లెపూడి పల్లెంరాజుగారు (బాలాంత్రము మున్నగు) ఆహ్వానించిరి. సుమారు 40 మంది సభ్యులు దయచేసిరి. ఈదినపత్రికాసమయము అంగీకరింపబడినది. ప్రభుత్వమువారు ఇదివరకు రెండు 480/1918 రూప ప్రకటించిన గ్రామపాలకుల సంకేతపత్రపు హక్కు రద్దుపర్చు విల్లును నూతనశాసనసభలో పెట్టిన ఉపసంహరించవలసినదని 2-వ ఆంధ్రదేశ గ్రామపాలకసభలో 1-వ తీర్మానముగా నున్న గవర్నరు మొట్టమొదట ప్రస్తుతం ఆవులచేసేతిమనినవిమ్మిట్ట ఆంధ్రదేశ 4-వ మహాజనసభ 8 తీర్మానములో పూర్తిగా ఉపసంహరింపవలసినన్ని కోర్గా పూర్తిగా వుపసంహరించక తిరిగి శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టవలెననుట అసంతుష్టికరముగా నున్నది గాన శాసనసభకు తీసికొనిరాకుండగానే సదరు విల్లు పూర్తిగా వుపసంహరించవలసినది యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు. (ఉ|| విరియాల వెంకట్రావుగారు ఆ|| దొంతెంరాజు వెంకట్రామయ్యగారు)

2. గతసభ 6 తీర్మానములో గ్రామములు గ్రూపు చేయకూడదని సభవారు అసమ్మతి తెలిపినపైని శాసనసభలో సదరు తీర్మానమును బలపరిచి గ్రూపుచేయుట కూడదనియు లోగడ గ్రూపుచేసి దొలగింపబడినవారి పదవులు తిరిగియిచ్చుటకు తీర్మానించుచుండగా ప్రభుత్వమువారు ఇంతవరకు కాత్యవరణలో పెట్టినందుకు యీసభవారు చింతిల్లుచు వెంటనే అమలులోనికి తెచ్చుటకు యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఉ|| మల్లెపూడి జానకిరామయ్యగారు.

ఆ|| వాడ్రేపు వెంకట్రావుగారు.

మలకవీల్లి వెంకటబోగిరాజుగారు.

3. గతసభ 2,3,4,5,7,10,11,12,14,16,17,18 తీర్మానములకు ప్రభుత్వమువారు ఎట్టి ఉత్తరువులు కావించనందున దీర్ఘకాలము పరిశీలించి ఉత్తరువులు జారీచేయించవలసినది తిరిగి యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఉ. అత్తిలి చినవెంకట్రాజుగారు, విశాఖపట్టణముజిల్లా.

ఆ. ఈటె వెంకటరంగయ్యగారు, కడియం.

అయ్యగారి తిరువతిరాజుగారు, మోగల్లు, కృష్ణాజిల్లా.

4. గ్రామపాలకులకు యిచ్చువేతనములే బహుస్వల్పము లై యుండగా కొన్ని తాలూకాలలో ఏవో కొన్ని కారణములు తెలియబరచుచు మాసవారికితముల నిలుపుచేయుచు గ్రామపాలకులకు ఆర్థికసంబంధము లైన యిబ్బందులు కలుగజేయుట అసం తృప్తికరముగా నున్నది గావున అట్టియిబ్బందులు తొలగించవలె నని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఉ. పాణిగిస్సెల్లి రామచంద్రరావుగారు (చేకి)

ఆ. అత్తిలి చినవెంకట్రాజుగారు, విశాఖపట్టణముజిల్లా.

ఉప్పల వెంకటసుబ్బారావుగారు

5. ఈసంఘసభమున వెలువడుచుండే "గ్రామపాలక" పత్రిక కొన్ని కారణాలవల్లచే నిర్దిష్టయినందుననున్న సభ వ్యవహార సక్రమాంశాలను అణగివేయుచున్న గ్రామపాలకులకు మిత్రలేఖనము జారీచేయవలయును, మరల గ్రామపాలకులకు ఉద్దేశ్య ధర్మము వికృతమైయు వెంటనే దిద్దుచు పత్రికాప్రచురణము కంటే వేరొకసాధనము కన్పించదనియు, వెంటనే పత్రికా ప్రచురణమును సంఘపక్షమునగావింప అవసరమని అభిప్రాయ పడుచు నిందుకు విలయు ప్రస్తుతములను సంఘాభిమానులను తగినవారును అయినవారి నొకరిని ఆంధ్రజిల్లాలలో పిలియిన చొట్ట సంపాదకులుగానుండి ప్రచురణమును సాగించివారు వెంటనే కార్యాచరణకు గడంగజేయవలసినది తీర్మానించుచు వారు పత్రికాసంకలములోను పత్రికాప్రచురణమునకువచ్చినపుడు ఆంధ్ర రాష్ట్రములోని గ్రామపాలకులందరు చందాదారులుగా చేరియు శాశ్వతపోషణకు విరాళముల నిచ్చియు పత్రికను తగినప్రోత్సాహము నొసగవలె ననియు ఈ సభవారు సోదరగ్రామపాలకులకు హెచ్చరించుచున్నారు.

ఉ. నంకాయలపాటి కామేశ్వరరావుగారు, విశాఖసం, డివిజను.

ఆ. చాగంటి కామరాజుగారు, తునిడివిజను.
కాళ్ళూరి వెంకటకృష్ణమూర్తిగారు, పెద్దాపురం తా||
వెనుకటి సంఘాధికారులనే తిరుగ ఈరాష్ట్రసంఘము నకు ఎన్నుకొనడమైనది. సభ 7-30 గంటలకు ముగిసెను.

వేలము

ఈదినవ గమరమిగా తెలుపబడిన తునకలు, ప్లాంటులు, జతరసామానులు బెంగాలు - నాగపూరు రైల్వేమిదుగా నున్న ఖరగ్ పురమునందు రైల్వే ఆక్షన్లపై మెసర్సు బిలిమెరియా బ్రదర్సు వారి మూలము 28-5-24 తేదీ వుదయం 8 గంటలకు ను, ఆప్రకారముగానే మరు దినములందును వేలముచేసి విక్రయింపబడును.

వేలము మరతులు, యితరవివరములు తెలియగోరువారు మెసర్సు బిలిమెరియా బ్రదర్సు రైల్వేకంట్రాక్టరులు ఖరగ్ పురము అనువిలాసమునకు వ్రాసిన తెలుపబడును.

తునకలు వివరము

మాను పలకలపై నుండు ఉక్కుతునకలు 70 టన్నులు ఎఫ్. ఏఫ్. ఇనుపతునకలు, డి. హెచ్. ఇనుపతునకలు ఇతరరకముల తునకలు 175 టన్నులు, ట్రైలులు 8 1/2 టన్నులు, నానావిధ డబ్బాలు. వి. ఏ. ఎం. డి 400 టన్నులు, విల్లు ఉక్కుతునకలు 100 టన్నులు, ఉపయోగము లేక త్రోసివేయబడిన ట్రైలు, ఉక్కుతునకలు 100 టన్నులు, సి.వి. గాస్ రిటార్డులు 20 టన్నులు, యిల్లడి బోరింగులు 85 టన్నులు ఇల్లడి తునకలు 11 టన్నులు, ఉపయోగించుటకు వీలైన కిరసనాయిర్ డబ్బాలు 8000, అనేరకముల కోల్లు ఉక్కుడాబాకములు 6-8 అడుగులు పొడవుగలవి (ప్రాత ఎస్. జి. బారుమాలములు) తునకలు 180 టన్నులు, సీసపుతునకలు 9 1/2 టన్నులు, యిల్లడి బాయిల్ ట్యూబుల తునకలు 80 టన్నులు, కంచబోరింగుపాడి 2 టన్నులు మొదలగునవి.

ప్లాంటు ఇతరసామానులు

10 టన్నుల కపాసిటి పెట్రోలు డిఫెంస్ పియలు ఫుల్లిబ్లాకులు రెండు, బ్రూసెస్ ఎక్స్ కావటరులు పూర్తిగా నుండునవి ప్రస్తుతము పనిచేయుటకు వీలైనది రెండు మెన్సు పేటెంటు స్ప్రేయింగు మెషిను రెండు చిన్న ఎల్ ట్రిక్ లైటింగు సెట్ తని బంగళాలకు తగినది. 225, 280 వోల్టలు గలవి. డి. సి. మంటు పొండు 1. 25 కె. డబ్బూలైన మో 1850 ఆర్.పి.ఎం. చొప్పున పనిచేయునది. 2 1/2 డి. హెచ్. పి చే పనిచేయునది. పెట్రోల్ జూనియర్ కిరసనాయిర్ ఎంజిను వోల్ట మిటరు స్క్విచ్ బోర్డు, పూకు ఎక్స్ కిప్ మెంటు గలది 60 కె విస్తారంజిన్ జనరేటింగు సెట్టు, బెల్లెను అండు మార్గన్ 2 డి. సి ఎంజిను దైనమాలు ఒకటి వెనుక ఒకటిగలవి 80 కె. డబ్బూలైన 220 వోల్టలు ప్రకారము గలవి, ఒక చదరపు అంగులమునకు 150 పౌండులవలె ప్రెస్సురు గలది, స్క్విచ్ బోర్డుతో సహాగలది కొంతకాలమునకు మునుపే పూర్తిగా తగిలి చేయబడినది. అన్ని కొలతలకు దైన 8.0" ఎత్తు 17.8" పొడవు, 5.2 వెడల్పుగలది.
బి. ఎస్. రైల్వే, ఏజంటు గారి ఉత్తరు వైన

నుగుణముచే
నవల, కథావిధానములు, పాఠసాహిత్యములను
అనేకపాఠశాలలో నుపయోగించుచున్నాడు.

రెండవకూర్పు వెల రూ 0-8-0.
పాండరిక మాహాత్మ్యము
పాండరంగ మాహాత్మ్యంకర్తకును నొకవచఃగ్రంథము
యాచితీకరింపబడినది. ఇదియుపాఠశాలలోనుపయోగించుచున్నాడు.
రెండవకూర్పు. వెల రూ 0-8-0.

ఆంధ్రనైషధ సారము
శ్రీశాశ్వత కృంగారనైషధము ననుసరించి కవచయా
పయన వ్రాయబడినది. ఈగ్రంథమును జూది యావందింక శో
రడను జల్లించుట కిది తావులేదు. పాఠశాలలలో నుపయోగించుట
కంతయు దగియున్నది.
కర్వకడుడు వెల రూ 0-12-0.
మాటిగ్రంథములవెల రూ 1-8-0 పాఠశాలలకా రుప
యోగింకడలచే యెడల మాదిరికాపిలు పంపగలను.
అత్తలూరి సూర్యనాయణ, ఈమని, గుంటూరుజిల్లా.

25 సం||ములనుండి సాటిలేని దివ్యవృక్షమని పేరుగాంచినది.
గుణము లేనిచో వైకము వాపసేయబడును

తా వి ఫో రం
ఇతర చిత్తలన్నియు నిష్ఫలము లైనచోట్ల మాలాపి
ఫోరము కొరకువాధికి అన్నిస్థితులలోను మంచి గుణమిచ్చినది.
ఇందులో రసము చేయలేదు, నూతనముగా వచ్చినదానికి 1బుడ్డి
చాలును. బుడ్డి 1-కి ధర రూ 2-4-0 పోర్టు ఖర్చు 0-8-0.
కలకత్తా మెడికల్ కాలేజీలో అసిస్టెంటు ప్రొఫెసరు
గానున్న డాక్టరు కె. ఎస్. భట్టాచారి గారిల్లువాసిరి "లాపి
ఫోరము ఇతరవైకములకు ఎంతమాత్రము తీసిపోవుటలేదు."

MAGBONUM MEDICAL NOOK
77 Dey Street., P. O. Serampore (Bengal)

ఇంద్రజాలమహేంద్రజాలము
ఈ ఆశూర్యగ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగవృద్ధి
వాస్తవము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంత్రకాస్త్రము,
భూతవైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లచేత కమా
మాల విచిత్ర విశోదవిద్యలు గలవు. ఇంకే గాక మనుష్యుని
మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీముతో
సమాధియగుట కిరసన లేని తలకాయుచేత మాజులాడించుట
భూమిపైన గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిధారముగా
నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథ
ములు చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగలరని గ్యారంటీ
యిచ్చుచున్నాము. దీని వెల 4-0-0 లు (211/88.6
పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, బంగోలు, గుంటూరుజిల్లా.

జ్వరహరి
సీసా 1-కి వెల 0-12-0. వి. పి. సహా 1-2-0
జ్వరహరిని అయిదురూపముల సేనింత్రి పట్టు విడుపు జ్వరములు,
చలి పురాణజ్వరములు మొదలగు జ్వర జ్వరములు మానును
ఆమ్మలాంజనము డిపో మదరాసు - బొంబాయి

వ సంత బు తు వు కు
కే స రి
వ సంత మా ల త్రి తై ల ము
శ్రేష్ఠ మైనది
ఈతైల స్నానమువలన మెదడు, కండ్లు చల్లబడును
మందబుద్ధిని బోగొట్టి, మంచి నిదురను కలుగజేయును.
బుడ్డి 1 కి రూ. 1-0-0
కే స రి కు టి రం. ఆయుర్వేదఔషధశాల, ఎగ్గూరు, మదరాసు.

అన్నతాంజనము

వేలకు మందు
వెల సీసా 1-కి రు. 0-4-0

ఈనూనెను తలకురాచిన పేలు కపి నశించును. చర్మమునకు వెండ్రుకలకు చాని యుండక వెండ్రుకలు పెరుగును.

శిరోవేదన మార్తలు

20 మార్తల డబ్బీ 1-కి 0-12-0

ఈమార్తల నువయోగించుటవలన శైత్యపు తలనొప్పి, పింఠి తలనొప్పి వెంటనే బోవును.

రోమహరి డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0

ఈ ధన్యును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలు వెక్కిరిచి, మంట ముండదు. రోమములు రాలిపోవును అమ్మ తాంబూలం డిరో, మదరాసు - బొంబాయి.

ఆర్డరు చిన్నదియైనను లేక పెద్దదియైనను మిక్కిలి శ్రద్ధతో చేయబడును

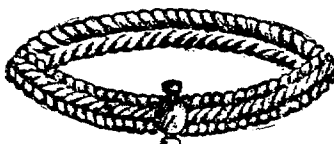
పట్టెలుతీర్చిన డైమండుగాజులు

8 క-7 సవరములలో తయారగును జత 1 కి చేదారము. హా మజారి రు. 0.

బోలు చేతి గొలుసులు

4 క-3 సవరములలో తయారు చేయవచ్చును. తరుగునహా మజారి జత 1 కి రు. 14

గెట్టి గొలుసులు

5 క-10 సవరముల వరకు తయారు చేయవచ్చును జత 1 కి మజారి రు. 10, 15 వరకు కలదు.

(8) 172 ఫుటులుగల అంజనేయ మూ క్యాటలాగ 1 కి ధర రు. 1-0-0.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలకర్తలు, చై నాబాబుగోడ్డు, మదరాసు.

పాశ్చాత్య వెంటకటాచలపండితులుగారి లోకామయహార కస్తూరిమార్తలకై ఒకగడియ

వేస వేలు యోగ్యతావ్రతీకలలో కొన్నిటిని ఈ దిగువ తెలిపియున్నాము.

(1) మ. చాక్లెట్ క్రాకర్, ఫోలో ఆయర్లెడ్క్ యూనివర్సిటీ గ్రాడ్యుయేటు. ఎన్. వై. ఇన్ స్టిట్యూటు ఆఫ్ నైస్స్ యునైటెడ్ స్టేట్స్ ఆఫ్ అమెరికా వి. ఎల్. ఆఫ్ ది కాంటింటెంట్ ఇన్ స్టిట్యూటు లండన్, కెన్ కల్టింగు కెవిన్సు, ఎగియరి కేన్ సం. 2 బాంబాయి:— మీ లోకామయహార కస్తూరి మార్తలను ఉపయోగించిన దానిలో క్యాస్టర్ ఓయిలను వ్యత్యాసము, అల్లర్లము, ములద్ధకము ప్రక్కల నొప్పి, కడుపునొప్పి, క్షయములు, కిల్లయిండ్లు మొదలగునవి గుణమైనవి.

(2) మ. వి. ఎన్. అయ్యర్ లావు, సీనియర్ సర్జను, కాంటింటెంట్ యూనివర్సిటీ, మైసూరు గవర్న మెంటు, మైసూరు. మీ చేత తయారుచేయబడుచున్న లోకామయహార కస్తూరి మార్తలను వేస ఉపయోగించియున్నాను. మిక్కిలి గుణముగనున్నది

(3) మ. కే. కే. విక్టోరియా కవిరాజ్ నిష్ఠు చక్ర దీప్తిక సరి, 2-41 వీధి బొంబే బజారు, రంగూను. బర్మా. మీ లోకామయహార కస్తూరి మార్తలు, నాకను, నాకద్దెల వచ్చుచున్న రోగులకును సంపూర్ణమైన

(4) మ. లాల్ సింగు, మీర్, నవ్ అసిస్టెంటు సర్జను సిరోహి, రాజపుటానా. కృప్తి నిచ్చినది.

మీ లోకామయహార కస్తూరి మార్తలను వేసు ఉపయోగించుచున్నాను. చాలగుణముగానున్నది. రితులు మే 12 సీసాలను కంపురు బుడ్డి 11 ధర 0-4-0, 6 బుడ్డు 1-4-0 పోస్తున్నా వేను.

పాశ్చాత్య వెంటకటాచలపండితులు, వైద్యశాలాధికారి, ప్రధాన వైద్యులు,

శ్రీ సీతారావువ వైద్యశాల, మైసూరు.

చాకులు - తాళములు

మంకలికత్తులు.

అగ్రహారములచే చేయబడినవి. కేటలాగను

వెంటకటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

వి. వెంటకటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

కట్టెలు అంక లాగ్ కుక్క etc.

8061

కెటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

కెటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

కెటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

కెటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

కెటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

కెటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

కెటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

కెటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

కెటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

కెటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

కెటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

కెటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

కెటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

కెటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

కెటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

కెటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

కెటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

కెటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

కెటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

కెటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

కెటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

కెటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

కెటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

కెటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

కెటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

కెటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

కెటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

కెటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

కెటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

కెటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

కెటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

కెటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

కెటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

కెటాచలపండితులచేత తయారుచేయబడినవి.

శ్యామా సుందరము

ఒక చక్కని నవల

గ్రంథకర్త: ఒంతలి సత్యనాథము

ఇది నలువదేండ్లకు పూర్వ మాంద్రదేశమును కలవరపఱచిన

రంపయ్య చ గు

నకు సంబంధించిన నవల. కథానందర్భములు, వర్ణనలు, రంగములు, పాత్రలు హృద్యములై చిత్రము నాకర్షించును

డిమ్మి పైజా గూం పేజీలు : వెల రూ 1-0-0

ఒకసారి మొత్తముగ కొనువార్తలకు కమీషన్ నివ్వబడును

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, తపాలాపెట్టె 212, మదరాసు